THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
هڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com



# وزيراعظم فيول ريليف اسڪيم ۾ 3 تبديليون جو اعلان، جنوري 2026 تائين رجسٽر ٿيل موٽرسائيڪل پڻ شامل

بن ۽ ٽن ڦيٽن واريون گاڏيون ۽ 500 روپيا في ٽوڪن جي حد ۾ ترميم، جنهن سان اهلِ موٽر سائيڪلن، چنڪچي ۽ رڪشائن جا مالڪ پڻ هنجي ضرورت موجب تيل خريد ڪري سگهندا

بن ۽ ٽن ڦيٽن واريون گاڏيون جا اهل صارفين ماهوار 4 ٽوڪن حاصل ڪري سگهن ٿا ۽ هر ٽوڪن تي 500 روپين جي رليف جي رقم شامل هوندي

جيڪڏهن 2 ليٽر پيٽرول جي قيمت 780 روپيا آهي تہ 500 روپين جو رليف ٽوڪن استعمال ڪرڻ کان پوءِ حقدار صارف کي 280 روپيا ادا ڪرڻا پوندا

800 سي سي تائين ڪائي استعمال ڪندڙ اڪ واٽر هر 10 ڏينهن ۾ 10 ليٽر پيٽرول تي 100 روپيا في ليٽر جي رعايت حاصل ڪري سگهندا، مهينو ۾ 10 ليٽر جا 3 ٽوڪن جاري ٿيندا

اسڪيم تحت 17 لک 50 هزار ڪن وڏيڪ رجسٽريشنز مڪمل، اڌ کان 15 لک ٽوڪن جاري ڪيا ويا، پيٽرول اسٽيشنن تي 6 لک 80 هزار ڪن وڏيڪ ٽوڪن اڪ ٽي استعمال ڪيا ويا

انٽرنيٽ ڪنيڪٽيويٽي کان محروم علاقن ۾ واضع ٻيٽرول پمپس لاءِ ايس ايم ايس ڊريعي پارڻ جي ٽوڪن جي ريڊيميشن جي منظوري ٻڌ ڏني وئي

وفاقي وزير شزه فاطمه خواجه وزيراعظم جي فيول رليف اسڪيم ۾ 3 وڏين تبديلين جو اعلان ڪري رهيا آهن

## پوليو جي خاتمي بابت قومي تاسڪ فورس جو اهم اجلاس

هلندڙ سال ڪيسن جو ڳڻ 4 رهجي ويو آهي: وفاقي وزير احسن اقبال

اسلام آباد (اڪي پي پي) پوليو جي خاتمي

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

## آمريڪي صدر روس تي پابندين جي بل تي صحيح ڪري ڇڏي

روس تي لاڳو پابندين، محصولن ۾ پين پابندين ۽ واڌ ڪئي وئي

## امريڪا ايران تي موجوده پابندين جو مُدو ٻہ 5 سال وڌائي ڇڏيو

واشنگٽن (اڪي پي پي) آمريڪي صدر ٽرمپ

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 2

## سعودي ۾ رياض جي ڪنگ خالد ايئرپورٽ تي آڌارڻ رد

ايئرپورٽ پرسان آرامڪو جي پارڪ جي ٻيڙ ۾ باهه لڳڻ سبب درجنون اڏندي ڏنڊ ويو

فلائيٽ ٽريڪنگ ويب سائيٽن تي ايئرپورٽ تان ڪجهه آڌارڻ رد ۽ رياض جو شڪار ٿيڻ

رياض (مڪ ب) سعودي عرب جي رياڪاني

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 2

# ڪوهاٽ آبگهاٽي ڏماڪي بعد سيڪيورٽي فورسز جي ڪارروائي، سموراً 8 دهشتگرد مارجي ويا

دهشتگردن خلاف آپريشن مڪمل ڪيو ويو آهي. ايليٽ فورس ڪمانڊوز، سي ٽي ڊي ٽيمن ۽ سيڪيورٽي فورسز عمارتن جي اهم حصن کي ڪليئر ڪرائي ورتو: پوليس ترجمان

فجر ڪانپيو پاڪ فوج جي ڪمانڊوز ڪارروائي ڪندي پوليس لائين ۾ لڪيل آخري بچ ڪڍاڻي ٻنهارن کي ماري چڏيو. جي او سي ڪوهاٽ آپريشن جي سڌي نگرائي ڪئي

پاڪ فوج جي ڪمانڊوز جوانن ۽ بہ بہادريءَ لاڪوڙ علاقتي کي ڪليئر ڪرڻ پوليس جي حوالي ڪري چڏيو. آپريشن ۾ حصو وٺندڙ آفيسرن کي شاباش ۽ انعامن جو اعلان

ڪوهاٽ ڏماڪي جا 7 زخمي پشاور جي ليڊي ريڊنگ اسپتال آندا ويا جن جي حالت سڌرندڙ آهي. زخمين ۾ 6 پوليس اهلڪار شامل آهن: ترجمان

هنان: سينيٽر صوفياني وزير شرڪيل انعام ميمڻ چيڪ صوبي هنان سان ڳاڙهه بعد شيلڊ وصول ڪري رهيو آهي

## ڪراچي ۾ 28 ملڪن جي وڙين ۽ اعليٰ سطحي نمائندن جي شرڪت، گورنر ماڻوڻسنگ آڇيان ڪئي

ڊنر ۾ ڊاري صوفياني وزير شرڪيل انعام

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 2

## پريشن دالبندين 3 تحت بلوچستان ۾ دهشتگردن خلاف ڪارروائيون

پنجگور ۽ چاغي ۾ سيڪيورٽي فورسز 11 دهشتگردن کي ماري چڏيو

ڪوارڪو ۾ سيڪيورٽي فورسز ڪارروائي ڪندي 5 دهشتگردن کي ماري چڏيو

اسلام آباد (اڪي پي پي) سيڪيورٽي فورسز

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 2

## سنڌ جو ورهاڱو ڪنهن بہ صورت قبول نہ ڪنداسين، ٽئون صوبو آمان جي ڌمڪي تي ڦهمنو: ڊاڪٽار شاهه

پيپلز پارٽي ڪالبا غ ڊير وانگر نون صوبن ۽ انتظامي يونٽن خلاف بہ پيرپور مزاحمت ڪندي

نون صوبن ۽ انتظامي يونٽن خلاف سنڌ اسيمبليءَ ۾ اڪثريت سان ٺهراءُ منظور ڪيو ويو آهي

صدر آصف زرداري جو موقف آهي تہ سنڌ کي ٽڪرا ٿيڻ نہ ڏيو، بلاول ڀٽو عوامي حقن تي ڪا سوديبازي نہ ڪندو

## ڪراچي ايئرپورٽ جو رن وي وڏائي 11 هزار 500 فٽ ڪرڻ ۽ ڪرٽوي، حيدرآباد روڊ ڌاهڻ جي تجويز پيش

ڪراچي (رپورٽ : راهب ڪاهم) سنڌ جي رڪي سميد سراڻ علي شاهه ڪالهه هڪ وفد سان ملاقات ڪئي جنهن جي

## ڪڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل پاران خيبرپختونخواهه ۾ برسات ڪاڻ جاني نقصان تي ڏک جو اظهار

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ جي گورنر ڪامريڊ سڪندر مصطفيٰ زيدي، ڪابينا جي ميمبرن ۽ سڀني پارٽين جي اڳواڻن ٻوڏ ۾ ڦاسي مري ويلن جي ڏک ۾ ڀاڱيدار ٿيندي چيو ته ٻوڏ جي ڪري

## ڪڏيل قومن جي سيڪريٽري جنرل پاران خيبرپختونخواهه ۾ برسات ڪاڻ جاني نقصان تي ڏک جو اظهار

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ جي گورنر ڪامريڊ سڪندر مصطفيٰ زيدي، ڪابينا جي ميمبرن ۽ سڀني پارٽين جي اڳواڻن ٻوڏ ۾ ڦاسي مري ويلن جي ڏک ۾ ڀاڱيدار ٿيندي چيو ته ٻوڏ جي ڪري

## ڪراچي ايئرپورٽ تي ڪنهن جي ڪوشش ڪري رهيا آهن

ريڊيو پاڪستان جي ايئرپورٽ نمائندي جي ٻڌائڻ مطابق ڪراچي ايئرپورٽ تي ڪنهن جي ڪوشش ڪري رهيا آهن

ريڊيو پاڪستان جي ايئرپورٽ نمائندي جي ٻڌائڻ مطابق ڪراچي ايئرپورٽ تي ڪنهن جي ڪوشش ڪري رهيا آهن

## سنڌ ۾ چيني صوبي هونان جو ڪاروبار ۽ سيڙپڪاري ۽ ڪڏيل اقتصادي رابطا وڌائڻ تي اتفاق

چانگشا ۾ صوبائي وزير شرڀيل ممڻ هونان پيپلز ڪانگريس جي نائب چيئرمين بانگ هائونگ سان ملاقات ڪئي

ڪانگريس وفد سنڌ حڪومت جي اعليٰ سطحي وفد اقتصادي ۽ ڪاروباري موقعن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي

## ڪراچي: چانگشا (نيوز رپورٽ) سنڌ جي سينئر وزير ۽ اطلاعات، ڪلچر، ٽوريزم ۽ مائي حوابي جهاز جي حادثي ۾ جاني نقصان تي افسوس جو اظهار ڪيو آهي

## حوابي حملا عالمي معيشت کي نقصان پهچائڻ رهيا آهن: بورجي بونين

برسلز (اڪي پي پي) يورپي يونين جي

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 2

## ڪراچي: عبرت جو نيوز چيف مجيد عباسي صوفياني وزير ڊاڪٽر شاهه سان ملي رهيو آهي

## ڪراچي: وفاقي وزير قيصر احمد شيخ ڪراچي پريس ڪلب ۾ ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

## ڪراچي: ڪمشنر ڪراچي ۽ ايڊمنسٽريٽر ڪي ايم سي جي پريس ڪانفرنس ۾ ڪچري ۽ ڪاٻري جي مسئلي تي

| بقايا | 1 | ”روزاني عبرت“ |
|---|---|---|

پوليس طرفان جاري بيان مطابق دهشتگردن خلاف آپريشن مڪمل ڪيو ويو آهي. ايليٽ فورس ڪمانڊوز سي ٽي ڊي ٽيمن ۽ سيڪيورٽي فورسز عمارتن جي اهم حصن کي ڪليئر ڪرائي ورتو آهي. فجر ڪانئي پاڪ فوج جي ڪمانڊوز ڪارروائي ڪندي پوليس لائين ۾ لڪيل آخري ٻن آپگهاتي بمبارن کي به ماري ڇڏيو آهي. سيڪيورٽي ذريعن مطابق آپريشن جي سڌي ريت نگراني جنرل آفيسر ڪمانڊنگ ڪوهاٽ ڪئي واضح رهي ته پاڪ فوج جي ڪمانڊوز جوانن ۽ بم ڊسپوزل اسڪواڊ علائقي کي ڪليئر ڪري پوليس جي حوالي ڪري ڇڏيو آهي. آءِ جي خيبرپختونخواهه پوليس مطابق آپگهاتي بمبارن قانون جي محافظن کي نشانو بڻائڻ جي ڪوشش ڪئي جنهن ۾ هو ناڪام رهيا. آءِ جي پوليس ذوالفقار حميد پاڻ واقعي واري هنڌ موجود رهيو ۽ جوانن جو حوصلو وڌايو. ايڊيشنل آءِ جي سي ٽي ڊي، ريجنل پوليس آفيسر ڪوهاٽ ۽ ڊي پي او ڪوهاٽ آپريشن کي ليڊ ڪيو جي او سي ڪوهاٽ به موقعي تي موجود رهيو قانون لاڳو ڪندڙ ادارن سڄي رات جي آپريشن ڪانپوءِ ڪاميابي حاصل ڪئي. آءِ جي پوليس آپريشن ۾ حصو وٺندڙ آفيسرن کي شاباش ڏني ۽ انهن لاءِ انعامن جو اعلان ڪيو. هن چيو ته پوليس، سي ٽي ڊي ۽ سيڪيورٽي فورسز بهادري سان مقابلو ڪيو جانباز قوم جو فخر آهن هن چيو ته دهشتگردن جي ناپاڪ ارادن کي مٽيءَ ۾ ملايو آهي انهن جو مڪمل خاتمو يقيني بڻائينداسين. ٻئي طرف ليڊي ريڊنگ اسپتال ايم ٽي آءِ پشاور جي ترجمان محمد عاصم چيو آهي ته ڪوهاٽ ڌماڪي جا 7 زخمي ايل آر ايڇ آندا ويا آهن جن جي حالت سڌرندڙ آهي. ترجمان مطابق زخمين ۾ 6 پوليس اهلڪار جڏهن ته هڪ عام شهري شامل آهن زخمين جي حالت سڌرندڙ آهي جن کي مختلف وارڊز ۾ داخل ڪيو ويو آهي. ترجمان مطابق ڪوهاٽ ڌماڪي ڪانپوءِ ايل آر ايڇ کي هاءِ الرٽ رکيو ويو هو.

| بقايا | 2 | ”روزاني عبرت“ |
|---|---|---|

آهي ته پارٽي سرپرستي هيٺ افغان سرزمين تان ٿيندڙ دهشتگردي کي روڪڻ طالبان حڪومت جي ذميواري آهي ”عرب نيوز“ سان هڪ خصوصي انٽرويو ۾ ڊي جي آءِ ايس پي آر ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري چيو ته پاڪستان جو افغان طالبان حڪومت کان هڪ ئي واضح مطالبو آهي: ته افغان علائقي مان پاڪستان اندر ٿيندڙ دهشتگردي کي روڪيو وڃي. هن نشاندهي ڪئي ته خودڪش حملي آورن مان 80 سيڪڙو افغان آهن ۽ افغانستان مان پاڪستان ۾ داخل ٿيندڙ هر گروپ ۾ افغان شهري موجود هوندا آهن. پاڪستان فوج جي ترجمان چيو ته جيڪڏهن افغان طالبان حڪومت دوحه معاهدي تحت ڪيل واعدن کي پورو ڪرڻ ۾ ناڪام رهي ٿي ته پاڪستان کي پنهنجي دفاع جو مڪمل حق حاصل آهي. بلوچستان جي صورتحال بابت ڊي جي آءِ ايس پي آر چيو ته دهشتگردن کي عوامي حمايت حاصل ناهي ۽ اهي بندوق جي زور تي پنهنجي نظريي کي مڙهڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهن هن وڌيڪ چيو ته دهشتگردي جي سرپرستي ڀارت ڪري رهيو آهي ۽ سوشل ميڊيا مهمون ٻاهرين ملڪن مان هلايون پيون وڃن. ليفٽيننٽ جنرل احمد شريف چوڌري ان ڳالهه جي تصديق ڪئي ته رياست جي پاليسي بلڪل واضح آهي: دهشتگردن سان ڪي به ڳالهيون نه ٿينديون. سعودي عرب بابت ڳالهائيندي پاڪستان فوج جي ترجمان چيو ته پاڪستان سعودي عرب جي مدد لاءِ ميدان ۾ موجود آهي ۽ سفارتي سطح تي به ان سان گڏ بيٺل آهي. ڊي جي آءِ ايس پي آر موجب، پاڪستان سعودي قيادت جي ضرورتن مطابق ٻنهي مقدس مسجدن ۽ سعودي عرب جي حفاظت لاءِ هر حد تائين وڃڻ لاءِ مڪمل تيار آهي. سعودي عرب جي سلامتيءَ لاءِ پاڪستان جو عزم غير مشروط آهي جنهن جو بنياد گهري جذباتي، پراڻن تاريخي ۽ اٽوٽ لاڳاپن تي ٻڌل آهي. هن چيو ته ان ۾ ڪو به شڪ نه هجڻ گهرجي ته پاڪستان جا ماڻهو سعودي عرب سان ڪلهي سان ڪلهو ملائي بيٺا آهن. پاڪستان سعودي عرب خلاف ڪنهن به جارحيت جو دفاع ڪرڻ لاءِ تيار آهي. پاڪستان فوج جي ترجمان ان ڳالهه جي تصديق ڪئي ته پاڪستان گڏيل دفاعي معاهدن ۽ اسٽريٽجڪ باهمي دفاعي معاهدن تحت ڪيل واعدن ۽ عهدن جي پاسداري ڪري رهيو آهي. پاڪستان جي سياسي ۽ فوجي قيادت سعودي قيادت سان مسلسل رابطي ۾ آهي. ڊي جي آءِ ايس پي آر ٻڌايو ته پاڪستان جي مسلسل انٿڪ ۽ انتهائي مخلصانه سفارتي ڪوشش ڪانپوءِ مفاهمت جي يادداشت (ايم او يو) کي حتمي شڪل ڏني وئي پاڪستان ۽ سعودي عرب وچ ۾ تعاون ۽ رابطو بغير ڪنهن رڪاوٽ جي جاري آهي.

| بقايا | 3 | ”روزاني عبرت“ |
|---|---|---|

مارشل ذيشان سعيد ڪري رهيو هو جنهن ۾ صوبي ۾ ايوي ايشن جي ترقياتي منصوبن جي هڪ جامع پيڪيج جو جائزو ورتو ويو. ملاقات ۾ سکر ۾ تجويز ڪيل گرين فيلڊ ايئرپورٽ، جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي جي بهتري ۽ توسيع حيدرآباد ايئرپورٽ جي اپ گريڊيشن ۽ سول ايوي ايشن ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (CATI) حيدرآباد کي پاڪستان جي پهرين مخصوص ايوي ايشن يونيورسٽي ۾ تبديل ڪرڻ شامل آهي. ملاقات ۾ سنڌ جي ايوي ايشن بنيادي ڍانچي کي مضبوط ڪرڻ مسافرن جي سهولتن ۽ رابطن کي بهتر بڻائڻ ايئرپورٽ جي گنجائش وڌائڻ آپريشنل حفاظت کي وڌائڻ ۽ ايوي ايشن سان لاڳاپيل تعليم ۽ مهارتن کي وڌائڻ تي ڌيان ڏنو ويو پي اي اي جي وفد وڏي وزير کي منصوبن جي صورتحال بابت بريفنگ ڏني ۽ زمين جي حاصلات، زميني رڪارڊ، روڊن جي رابطي ۽ ٻين معاملن تي صوبائي حڪومت جو سهڪار گهريو جيڪي صوبائي دائري ۾ اچن ٿا. ملاقات ۾ وڏي وزير جي پرنسپال سيڪريٽري آغا واصف، چيئرمين پي اينڊ ڊي نجم شاهه ۽ ڪمشنر ڪراچي حسن نقوي شرڪت ڪئي پي اي اي جي وفد ۾ ڊپٽي ڊي جي (ورڪس اينڊ ڊيولپمينٽ) انجنيئر سمير سعيد، ڊائريڪٽر انجنيئرنگ سروسز انجنيئر ڪاشف شاهه، ڊائريڪٽر ڪمرشل عبدالواسط، سينيئر ايڊيشنل ڊائريڪٽر اي اينڊ ايم انجنيئر ظفر الله مهيسر پراجيڪٽ ڊائريڪٽر گرين فيلڊ ايئرپورٽ سکر انجنيئر حافظ زاهد، پراجيڪٽ ڊائريڪٽر جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ اميرووميٽ پراجيڪٽ انجنيئر عرفان خان ۽ سينيئر ڊپٽي ڊائريڪٽر اسٽيٽ ...

۽ رابطي جي معاملن تي پي اي اي سان هم آهنگي کي آسان بڻايو وڃي ۽ تجويز ڪيل پارٽنرشپ جي انتظامن جو جائزو ورتو وڃي ته جيئن منصوبو گڏيل طريقي سان اڳتي وڌي سگهي جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ ڪراچي: ملاقات ۾ جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ جي جاري بهتري ۽ جديديت جو به جائزو ورتو ويو پي اي اي وڏي وزير کي مسافرن جي سهولتن ۾ بهتري بابت بريفنگ ڏني جنهن ۾ فلورنگ، سيلنگ، وال ڪليڊنگ، لائٽنگ، سائنيج، ڪائونٽرز، بلڊنگ جوائنٽس ۽ ڪار پارڪنگ شامل آهن جنهن ۾ سنڌ وسيبتا جي ثقافتي ورثي ۽ تاريخ کي ظاهر ڪندڙ عنصر پڻ شامل آهن پي سي ون (PC-I) ۽ تفصيلي ڊيزائن تياري هيٺ آهن جنهن لاءِ تجويز ڪيل منصوبي جو مدو ٻه سال آهي. بريفنگ ۾ وڌيڪ جي آءِ ايم پي (JIAP) تي فليگ شپ رن وي پراجيڪٽ کي به شامل ڪيو ويو جنهن تحت رن وي کي بهتر تعمير ڪيو ويو ۽ 3,200 ميٽرن مان وڌائي 3,500 ميٽر ڪيو ويو جنهن کي اپ گريڊ ڪيو ويو پريزنٽيشن ۾ ٻڌايو ويو ته ڪم معاهدي جي مدت ۾ مڪمل ڪيو ويو ۽ آپريشنل ڪيو ويو ان سان گڏ ٽيڪسي وين ائير فيلڊ لائٽنگ ۽ نيويگيشنل امداد ۾ پڻ بهتري آندي وئي پي اي اي پڻ وڏي وزير کي جي آءِ ايم پي تي هڪ نئين 285 فٽ اي ٽي سي (ATC) ٽاور ۽ هڪ جديد 10 بي فائر اسٽيشن جي تجويز ڪيل اڏاوت بابت بريفنگ ڏني نئين سهولتن جو مقصد ڏسڻ جي صلاحيت، نگراني، هنگامي جواب ۽ مستقبل جي حوالي سان تيار اثرسائيڊ آپريشنز کي بهتر بڻائڻ آهي ايئرپورٽ ٽرمينل جي تجويز ڪيل توسيع تي به خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي هڪ توسيع واري آپشن تحت موجوده مسافر ٽرمينل بلڊنگ جيڪا لڳ ڀڳ 115,000 اسڪوائر ميٽر آهي. تنهن کي وڌائي لڳ ڀڳ 400,000 اسڪوائر ميٽر ڪيو ويندو جڏهن ته بورڊنگ برجز 12 مان وڌائي 25 ڪيا ويندا بيو آپشن 50 بورڊنگ برجز سان گڏ هڪ وڏي ترقي جو تصور ڏئي ٿو ۽ ساليانو 75 ملين مسافرن تائين جي گنجائش فراهم ڪري ٿو وڏي وزير لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته روڊن جي رابطي زمين سان لاڳاپيل مسئلن ۽ ٻين صوبائي معاملن تي پي اي اي سان ويجهي هم آهنگي قائم رکي وڃي جيڪي ايئرپورٽ جي توسيع ۽ جديديت لاءِ گهربل آهن. حيدرآباد ايئرپورٽ اپ گريڊيشن: پي اي اي حيدرآباد ايئرپورٽ جي اپ گريڊيشن جا منصوبا پڻ پيش ڪيا جنهن کي هڪ امڪاني علائقائي ايوي ايشن حب ۽ ڪراچي لاءِ متبادل ايئرپورٽ طور بيان ڪيو ويو. تجويز ڪيل ترقي موجوده 7,000 فٽ رن وي کي 11,500 فٽ تائين اپ گريڊ ڪرڻ جو تصور ڏئي ٿي ان سان گڏ جديد ايوي ايشن بنيادي ڍانچي ۽ حفاظتي بهتري پڻ شامل آهي. هن منصوبي جو مقصد علائقائي رابطي کي مضبوط ڪرڻ معاشي سرگرمين کي هٿي ڏيڻ ۽ حيدرآباد ۽ ڀرپاسي جي علائقن مان زرعي ۽ ٻين شين جي نقل و حمل کي آسان بڻائڻ آهي هي جي آءِ ايم پي تي آپريشنل رڪاوٽن جي ڪري متاثر ٿيندڙ پروازن لاءِ هڪ اضافي متبادل آپشن پڻ فراهم ڪندو پي اي اي حيدرآباد ايئرپورٽ جي لڳ ڀڳ 1,473 ايڪڙ زمين تي زمين جي ميوٽيشن ۽ غيرقانوني قبضن جي اڻ ميو مسئلن کي نمايان ڪيو ۽ معاملي کي حل ڪرڻ ۽ حڪمت عملي واري منصوبي تي عملدرآمد کي آسان بڻائڻ لاءِ سنڌ حڪومت جو سهڪار گهريو وڏي وزير لاڳاپيل صوبائي اختيارين کي هدايت ڪئي ته زمين جي مسئلن کي ترجيحي بنيادن تي ڏٺو وڃي ۽ حيدرآباد ايئرپورٽ جي ترقي کي آسان بڻائڻ لاءِ پي اي اي سان رابطو ڪيو وڃي ڪيٽي (CATI)ايوي ايشن يونيورسٽي بڻجندي: ملاقات ۾ سول ايوي ايشن ٽريننگ انسٽيٽيوٽ (CATI)حيدرآباد کي پاڪستان جي پهرين مخصوص ايوي ايشن يونيورسٽي ۾ تبديل ڪرڻ تي به خيال جي ڏي وٺ ڪئي وئي 1982ع ۾ 100 ايڪڙن کان وڌيڪ زمين تي قائم ٿيل ڪيٽي آءِ سي اي او (ICAO) جي علائقائي تربيتي مرڪز طور ڪم ڪيو آهي ۽ 2,500 ڪورسز ذريعي 25,000 کان وڌيڪ تربيت وٺندڙن کي تربيت ڏني آهي جن ۾ 49 ملڪن جا شرڪت ڪندڙ پڻ شامل آهن ان جا چار اسڪول ايئر نيويگيشن سروس، ايئرپورٽ سروس ريگيوليٽري سروسز ۽ ايوي ايشن مئنيجمينٽ تي ٻڌل آهن پي اي اي وڏي وزير کي آگاهه ڪيو ته هن وقت پاڪستان ۾ ڪا به ايڇ اي سي (HEC) مان منظور ٿيل يونيورسٽي ناهي جيڪا خاص طور تي ايوي ايشن ۽ ان سان لاڳاپيل شعبن لاءِ مخصوص هجي ۽ چيو ته تجويز ڪيل يونيورسٽي تربيت يافته ايوي ايشن پيشه ور ماڻهن جي وڌندڙ گهرج کي پورو ڪرڻ ۾ مدد ڪندي پي اي اي ...

گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي موقعي تي نيويارڪ ۾ ملاقات ڪرڻ تي اتفاق ڪيو ٻئي طرف نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار چنچر ڏينهن ملائيشيا جي پرڏيهي وزير محمد حسن سان ڳالهه ٻولهه ڪئي جنهن ۾ ٻنهي ملڪن وچ ۾ لاڳاپن کي وڌيڪ مستحڪم ڪرڻ لاءِ اعليٰ سطح تي مسلسل رابطن جي اهميت تي زور ڏنو ويو پرڏيهي آفيس پاران ...

۽ واپاري رابطا مضبوط ڪرڻ تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. شرجيل انعام ميمڻ سنڌ ۽ هونان وچ ۾ گهڻ رخن لاڳاپن کي هٿي ڏيڻ جي اهميت تي زور ڏيندي گڏيل سهڪار جي نون شعبن جي نشاندهي ۽ ٻنهي صوبن جي وچ ۾ عوامي رابطا وڌيڪ مضبوط ڪرڻ تي به گفتگو ڪئي

| بقايا | 18 | ”روزاني عبرت“ |
|---|---|---|

پرڏيهي پاليسي جي سربراهه ڪايا الاس ...

مستقل طور تي بند يا صرف ڊيزل جي وڪري سان واڳيل هجي انهن جي نشاندهي ڪري فهرست سان ڪڍيو ويندو ته جيئن اسڪيم جي ڪوريج زميني صورتحال جي عڪاسي ڪري نائب وزيراعظم/ پرڏيهي وزير صوبائي انتظاميه جي ڪوشش کي ساراهيو ۽ اسٽيٽ بئنڪ آف پاڪستان جي تعاون جو اعتراف ڪيو ۽ چيو ته امداد بنا ڪنهن رڪاوٽ جي گهربل حقدارن تائين ...

پبلڪ نوٽيس
روبرو جناب غلام شاهه
بعدالت ڊسٽرڪٽ جج، حيدرآباد، سنڌ
گيس وصولي دعويٰ نمبر: 41 سال 2026.
سوئي سدرن گيس ڪمپني لميٽيڊ

جنهن جي هيڊ آفيس St-4/B، بلاڪ-14 ۾ واقع آهي، اها پنهنجي ڊپٽي مئنيجرI.CSSGC ۽ ليگل سروس حيدرآباد وسيم قاضي ولد قاضي قادر بخش ذريعي.............مدعي

خلاف

غلام مصطفيٰ ولد مختيار احمد ، ڪاروبار، نڪل اينڊ پالش ورڪس واقع هائوس نمبر: G-941 ،نزد بلال مسجد ، عثمان آباد ، بابا قاسم شاهه روڊ، حيدرآباد، A/C No:6230914336، ايف آءِ آر نمبر: 109/2019، (جوابدار) غلام مصطفيٰ ولد مختيار احمد ..............مدعا عليه

ڏانهن،
مٿي ڄاڻايل مدعا عليه

جيئن ته، مٿي ڄاڻايل مدعي اوهان خلاف هن عدالت سڳوري ۾ گيس(چوري ڪنٽرول ۽ وصولي ايڪٽ، 2016)تحت 20٪ مارڪ اپ سميت 435,800 رپين جي وصولي لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي، ۽ جڏهن ته، اوهان ڏانهن نوٽيس جاري ڪيا ويا هئا پر اهي بغير تعميل جي واپس ٿيا آهن. اوهان کي عام طريقي سان نوٽيس پهچائڻ ممڪن نه آهي،تنهن ڪري هن اشاعت ذريعي اوهان کي هدايت ڪئي وڃي ٿي ته اوهان هن عدالت ۾26.09.2026تي صبح جو 08:30 وڳي ذاتي طور، يا ڪنهن وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪنهن ٻئي شخص جي معرفت حاضر ٿي، جيڪڏهن ڪي اعتراض هجن ته داخل ڪريو.جيڪڏهن اوهان پاڻ، اوهان جو وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪو ٻيو شخص حاضر نه ٿيو،ته مٿي ڄاڻايل ڪيس اوهان جي غير موجودگي ۾ ٻڌي، ان جو فيصلو ڪيو ويندو.
منهنجي صحي ۽ عدالت جي مهر سان گڏ،08 سيپٽمبر 2026 تي جاري ڪيو ويو.

بحڪم..............
(رئيس احمد شيخ)
اسسٽنٽ سپرنٽنڊنٽ
ڊسٽرڪٽ ڪورٽ، حيدرآباد، سنڌ.
مهر عدالت
BY ORDER
PID K.913/26

پبلڪ نوٽيس
روبرو جناب غلام شاهه
بعدالت ڊسٽرڪٽ جج، حيدرآباد، سنڌ
گيس وصولي دعويٰ نمبر: 37 سال 2026.
سوئي سدرن گيس ڪمپني لميٽيڊ

جنهن جي هيڊ آفيس St-4/B، بلاڪ-14 ۾ واقع آهي، اها پنهنجي ڊپٽي مئنيجرI.CSSGC ۽ ليگل سروس حيدرآباد وسيم قاضي ولد قاضي قادر بخش ذريعي.............مدعي

خلاف

ڪاشف قريشي ولد عبدالحميد ، ڪاروبار، ٽريڊ آري چوڙي ورڪس واقع نزد امام علي شاهه ،درگاهه الله ڏادچنڊ ڳوٺ، حيدرآباد ، A/C اڻ رجسٽر ٿيل ايف آءِ آر نمبر: 74/2023، (جوابدار) ڪاشف قريشي ولد عبدالحميد تازو پتو : (ساڳيو) ..................مدعا عليه

ڏانهن،
مٿي ڄاڻايل مدعا عليه

جيئن ته، مٿي ڄاڻايل مدعي اوهان خلاف هن عدالت سڳوري ۾ گيس(چوري ڪنٽرول ۽ وصولي ايڪٽ، 2016)تحت 20٪ مارڪ اپ سميت 344,200 رپين جي وصولي لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي، ۽ جڏهن ته، اوهان ڏانهن نوٽيس جاري ڪيا ويا هئا پر اهي بغير تعميل جي واپس ٿيا آهن. اوهان کي عام طريقي سان نوٽيس پهچائڻ ممڪن نه آهي،تنهن ڪري هن اشاعت ذريعي اوهان کي هدايت ڪئي وڃي ٿي ته اوهان هن عدالت ۾26.09.2026تي صبح جو 08:30 وڳي ذاتي طور، يا ڪنهن وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪنهن ٻئي شخص جي معرفت حاضر ٿي، جيڪڏهن ڪي اعتراض هجن ته داخل ڪريو.جيڪڏهن اوهان پاڻ، اوهان جو وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪو ٻيو شخص حاضر نه ٿيو،ته مٿي ڄاڻايل ڪيس اوهان جي غير موجودگي ۾ ٻڌي، ان جو فيصلو ڪيو ويندو.
منهنجي صحي ۽ عدالت جي مهر سان گڏ،08 سيپٽمبر 2026 تي جاري ڪيو ويو.

بحڪم..............
(رئيس احمد شيخ)
اسسٽنٽ سپرنٽنڊنٽ
ڊسٽرڪٽ ڪورٽ، حيدرآباد، سنڌ.
مهر عدالت
BY ORDER
PID K.914/26

سنڌي ايڊيشن
انچارج :مجيب ناريجو
IBRAT SANSAR
عبرت 68 سنسار
آچر 20 سيپٽمبر 2026ع
Ibratsansar@yahoo.com

# بدحاليءَ ۾ شاهاڻي طرزِ زندگي: لگزري جهاز ۾ ڦاٿل پنجاب حڪومت

**فيضان احمد**

**پاڪستان** جو عام ماڻهو مهانگائي، گهٽ آمدني ۽ وڌندڙ خرچن جي چڪيءَ ۾ پيڙهجي رهيو آهي، جڏهن ته ملڪ تي قرض جو بار وڌندو پيو وڃي. مارچ 2026ع تائين ڪل سرڪاري قرض 83.285 ٽريلين، يعني 83,285 ارب رپيا تي پهچي چڪو هو. آگسٽ ۾ مهانگائي 11.1 سيڪڙو رهي، جڏهن ته ٻهراڙيءَ ۾ اها 12.2 سيڪڙو هئي. اهڙي حالت ۾ حڪمرانن جي استعمال هيٺ هر مهانگي سهولت عوام جي نظر ضرور ڇُهي ٿي. سوال اهو ناهي ته حڪمران سفر ڇو ڪن ٿا، سوال اهو آهي ته جنهن عوام کان قربانيون گهريون وڃن ٿيون، عوام جي پئسي جا هي سرڪاري وسيلا آخر ڪهڙي معيار تي استعمال ٿين ٿا؟

پنجاب جو گلف اسٽريم G500 جهاز به هاڻي انهيءَ سوال جي وچ ۾ اچي ڦاٿو آهي. جهاز 2019ع جو آهي ۽ ان جي قيمت بابت مختلف انگ سامهون آيا آهن. جيڪي لڳ ڀڳ 38 کان 42 ملين ڊالر، يعني 10.5 کان 11.7 ارب رپين تائين ٻڌايا ويا آهن. حڪومت جو موقف رهيو آهي ته اهو پراڻي سرڪاري جهاز جي جاءِ تي خريد ڪيو ويو ۽ "ايئر پنجاب" منصوبي سان به ان جو تعلق آهي. پر اربين رپين جوهي سرڪاري اثاثوان وقت بحث جو مرڪز بڻيو جڏهن وڏي وزير مريم نواز پنهنجي ڌيءَ جي لنڊن ۾ گريجوئيشن تقريب ۾ شرڪت لاءِ ساڳيو جهاز استعمال ڪيو. حڪومت جو چوڻ هو ته سفر جو خرچ وڏي وزير پاڻ برداشت ڪندي ۽ مريم نواز به چيو ته جهاز سندس ذاتي ملڪيت ناهي، پنجاب حڪومت جو اثاثو آهي. جڏهن ته سفر جو خرچ هن پنهنجي ذاتي رقم مان ادا ڪيو.

هتي سوال سڌو آهي: جيڪڏهن جهاز سرڪاري آهي ته ذاتي خانداني سفر لاءِ ان جي استعمال جي اجازت ڪهڙي قاعدي تحت ملي؟

پنجاب اسيمبليءَ ۾ به اهو سوال اٿيو. مخالف ڌر جي ميمبر وقاص محمود خان پڇيو ته سرڪاري جهاز جي لنڊن سفر لاءِ قانوني ۽ انتظامي اختيار ڪهڙو هو خرچ ڪهڙي مد مان ٿيو ۽ مالي منظوري ورتي وئي يا نه؟ مريم نواز جو موقف آهي ته سفر جو خرچ هن پاڻ ادا ڪيو. 17 سيپٽمبر تي 27,194,004 رپيا پنجاب حڪومت جي خزاني ۾ جمع ٿيڻ جي رپورٽ سامهون آئي. ادائيگي بئنڪ آف پنجاب جي چيڪ وسيلي ٿي ۽ رپورٽن موجب رقم اين بي پي والينشيا برانچ، لاهور ۾ جمع ڪرائي وئي. پر رقم واپس ٿيڻ سان سوال جو هڪ حصو ئي ختم ٿئي ٿو. خرچ جي ادائيگي ۽ سرڪاري جهاز جي ذاتي استعمال جي اجازت به الڳ معاملا آهن. ان کان پوءِ بل جي رقم ۾ تبديلي به سامهون آئي. رپورٽن موجب ابتدائي بل 29,365,976 رپيا (ٻه ڪروڙ ترانوي لک پنجهٺ هزار نوسئو ڇاهٺ رپيا) هو. جيڪو پهرين 28,037,844 رپين (ٻه ڪروڙ اسي لک ستٽيهه هزار اٺ سئو چاليهه رپيا) ۽ پوءِ 27,194,004 رپين (ٻه ڪروڙ ايڪهتر لک چورانوي هزار چار رپيا) تائين گهٽ ٿيو.

هتي مريم نواز جا اليڪشن ڪميشن ۾ جمع ڪرايل اثاثن جا گوشوارا به بحث کان ٻاهر نٿا رکي سگهجن. جڏهن دعوي اها هجي ته سفر جو خرچ ذاتي رقم مان ادا ڪيو ويو ته سوال رڳو رقم جمع ٿيڻ جو نه، پر اهو به آهي ته اها رقم ذاتي آمدني ۽ اثاثن جي حساب سان ڪٿان آئي؟ هاڻي حڪومت کي ٻڌائڻو پوندو ته بل ڇو بدليو، پيرا ڇو گهٽ ٿيو ڪهڙا خرچ ڪڍيا ويا ۽ آخري رقم ڪهڙي حساب سان مقرر ٿي؟ جيٽ اسٽريم انٽرنيشنل ۽ پاڪستان اسٽيٽ آئل جا بل جيڪڏهن ان حساب جو بنياد آهن ته اهي به معاملو صاف ڪرڻ لاءِ ڪافي آهن. اصل ڳالهه اها آهي ته عوام کي ڪنهن جي ذاتي دولت جو حساب نه گهرجي، پر عوام جي نالي تي رکيل اثاثن جو حساب ضرور گهرجي. ڪنهن جي زيورن يا ذاتي ملڪيت بابت سوشل ميڊيا تي هلندڙ دعوائون هن بحث جو ثبوت نٿيون بڻجي سگهن. هتي سوال جهاز جو آهي، ان جي استعمال جو آهي، ان جي اجازت جو آهي ۽ ان جي حساب ڪتاب جو آهي.

جيڪڏهن سرڪاري جهاز ذاتي سفر لاءِ استعمال ڪرڻ جو قانوني رستو موجود آهي ته اهو قاعدو سامهون آندو وڃي. جيڪڏهن اجازت ورتي وئي ته منظوريءَ جو رڪارڊ ڏيکاريو وڃي. خرچ واپس ٿيو آهي ته ان جو مڪمل حساب ٻڌايو وڃي. عوام کي وضاحت نه دستاويز گهرجن. ڇاڪاڻ ته پاڪستان جي معاشي حالت ۾ هي معاملو رڳو هڪ وي آءِ پي سفر جي حد تائين ناهي رهيو. جڏهن عام ماڻهو قرض، مهانگائي ۽ وڌندڙ غربت جو بار کڻي رهيو آهي، تڏهن حڪمرانن جي شاهاڻي طرز جي سهولتن بابت اٿندڙ سوال وڌيڪ تکا ٿين ٿا. سرڪاري جهاز ڪنهن جي ذاتي ملڪيت ناهي. اهو عوامي اثاثو آهي. ان ڪري سرڪاري جهاز جو استعمال ڪنهن جي ذاتي پسند سان نه، پر مقرر قاعدن، اجازت ۽ ان بابت پڇايل سوالن جا جواب ڏيڻ سان طئه ٿيڻ گهرجي. جيڪڏهن سڀ ڪجهه قاعدي موجب ٿيو آهي ته حڪومت وٽ جواب ڏيڻ لاءِ رڳو چند دستاويز موجود هجڻ گهرجن. جيڪڏهن دستاويز موجود آهن ته معاملو صاف ٿي سگهي ٿو ۽ جيڪڏهن سوالن جو جواب ڏيڻ بدران رڳو سياسي بيان ڏنا ويندا ته پوءِ سوال وڌيڪ وڏو ٿيندو ويندو. ملڪ بدحاليءَ ۾ هجي ۽ حڪمران سرڪاري خرچ تي شاهاڻي طرز جون سهولتون حاصل ڪندي نظر اچن، ته عوام سوال ضرور ڪندو. جن جو جواب حساب ڪتاب سان ڏيڻو پوندو.

**يمن** ۾ حوثين جي اوچتي ۽ تيز اڳيرائيءَ جنگ جي رخ کي ئي بدلائي ڇڏيو آهي. سعودي عرب جي سهڪار سان بيٺل يمن جي فوجن کي پوئتي ڌڪيندي حوثين ڳاڙهي سمنڊ جي ڪناري وارن اهم علائقن تي قبضو ڪيو، موڪا ۽ ذباب تائين پهتا ۽ باب المندب جي منهن وٽ پريم بيٽ تي به پنهنجي گرفت مضبوط ڪئي. هي اڳيرائي رڳو يمن اندر علائقن جي قبضي تائين محدود ناهي رهي، پر ان جا اثر هاڻي ڳاڙهي سمنڊ کان هرمز تائين پهتل نظر اچن ٿا، جتي دنيا جي توانائي ۽ واپار جا به اهم سامونڊي لنگهه هڪ ئي علائقائي بحران سان ڳنڍجي ويا آهن. 2022ع جي جنگبندي کان پوءِ حوثين جي اهڙي رفتار سان ٿيندڙ اڳيرائي سندن وڌندڙ فوجي سگهه جو اظهار آهي، جنهن سعودي عرب آڏو جنگ جي پراڻي حساب کان بلڪل مختلف صورتحال بيهاري ڇڏي آهي.

هن اڳيرائيءَ جي اهميت ان ڪري وڌي وئي آهي، ڇاڪاڻ ته باب المندب هاڻي اڪيلو يمن جي جاگرافيءَ جو مسئلو ناهي. هرمز ۾ ايران سان ڇڪتاڻ سبب تيل جي روانگيءَ جا رستا اڳ ئي جهڙوڪ بند لڳا پيا آهن ۽ سعودي عرب متبادل رستا استعمال ڪري رهيو آهي. اهڙي وقت باب المندب تي به حوثين جو دٻاءُ وڌڻ سان سعودي عرب جي واپار وارو هڪ ٻيو اهم رستو خطري هيٺ اچي ويو آهي. يعني هرمز جي بحران کان بچڻ لاءِ جيڪو رستو سعوديءَ لاءِ متبادل بڻجي رهيو هو ان ئي رستي جي دروازي وٽ حوثين اچي بيٺا آهن.

ميزائل ۽ ڊرون صلاحيت سعوديءَ جي توانائيءَ جي نڪاڻن ۽ سامونڊي روانگيءَ واپار لاءِ به سڌيءَ ريت خطرو پيدا ٿي ويو آهي. پر هتي سڀ کان وڏو تضاد آمريڪا جي رويي ۾ نظر اچي ٿو. سعودي ولي عهد محمد بن سلمان صدر ڊونلڊ ٽرمپ کان حوثين خلاف سڌي فوجي مدد گهري، پر واشنگٽن حوثين تي سڌي فوجي ڪارروائي ڪرڻ کان پاسو ڪيو. آمريڪا ان جي بدران انٽيليجنس ۽ حدفن بابت معلومات جي سهڪار تائين محدود رهڻ جو اشارو ڏنو. ان کان پوءِ آمريڪي اختيارين جا حوثين سان عمان ۾ ڳجهي نموني سڌا رابطا به سامهون آيا. سعودي عرب لاءِ اها صورتحال ان ڪري وڌيڪ ڏکي آهي، ڇاڪاڻ ته سندس ساٿي هن نئين جنگ ۾ لهڻ بدران سرچاءَ جي راهه ڳولي رهيا آهن. چين ڳالهين ۽ ڇڪتاڻ گهٽائڻ تي زور ڏئي رهيو آهي، عمان ۽ مصر سفارتي ڪوشش ۾ اڳتي آهن ۽ پاڪستان به يمن واري معاملي کي

گهرو وزارت جي ترجمان علي زيني وند موجب، عالمي سفارتي ٽياڪڙيءَ وسيلي مسئلا حل ڪرڻ ۽ اسلام آباد معاهدي ڏانهن موٽڻ لاءِ ڪوشش جاري آهن. پر تهران جو مطالبو آهي ته ٻي ڌر معاهدي ۾ ڪيل واعدن تي قائم رهي. يعني ايران هڪ طرف هرمز تي پنهنجي دٻاءَ کي برقرار رکي رهيو آهي ته ٻئي طرف ڳالهين لاءِ دروازو به کليل رکڻ چاهي ٿو.

هتي اچي يمن جي حوثين واري اڳيرائيءَ جو اصل مطلب وڌيڪ چٽو ٿئي ٿو. هرمز ايران جي هٿ ۾ دٻاءَ جو هڪ وڏو ذريعو بڻيل آهي ۽ باب المندب تي حوثين جي گرفت وڌي آهي ته وچ ۾ سعودي عرب لاءِ سامونڊي روانگيءَ جا ٻئي اهم رخ هڪ ئي علائقائي بحران سان ڳنڍجي وڃن ٿا. حوثين جي تازين ڪاميابين سان ايران کي سڌو حڪم هلائڻ جو ثبوت ثابت نٿو ٿئي، ڇاڪاڻ ته حوثين جا پنهنجا سياسي ۽ فوجي مقصد به آهن. پر اها حقيقت به نظرانداز نٿي ڪري سگهجي ته حوثين جي اڳيرائيءَ سان تهران ۽ ان جي ساٿين کي خطي جي ٻن اهم سامونڊي لنگهن تي دٻاءُ وجهڻ جي نئين گنجائش ملي آهي.

۽ سعودي عرب جي اصل پريشاني به هتي ئي آهي. جنهن جنگ کي رياض سالن تائين فوجي طاقت سان ختم ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو رهيو، ان جنگ ۾ حوثي هاڻي ان جاءِ تي پهچي ويا آهن، جتان صرف يمن جي اندروني سياست نه، پر سعوديءَ جي تيل جي روانگي، ڳاڙهي سمنڊ جي واپار ۽ علائقائي طاقت جو حساب به متاثر ٿي سگهي ٿو.

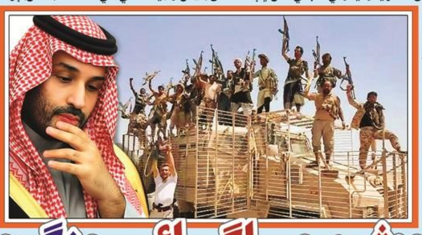

# حوثين جي اڳيرائي: جنگ جا نوان ميدان ۽ نوان خطرا

**فريد احمد**

اهو ئي سبب آهي جو رياض هاڻي رڳو جنگي ميدان ۾ جواب ڳولڻ بدران هر ان ملڪ ڏانهن واجهائي رهيو آهي، جنهن ۾ هن جو ٿورو به آسرو باقي آهي. سعودي عرب طرفان چين کان مدد طلب ڪرڻ جون رپورٽون سامهون آيون آهن، جنهن کان پوءِ بيجنگ تهران تي حوثين کي روڪڻ لاءِ پنهنجو اثر استعمال ڪرڻ لاءِ زور ڀريو آهي. چين جو پنهنجو مفاد به صاف آهي، هرمز مان تيل جي روانگي بحال ٿئي ۽ ڳاڙهي سمنڊ مان محفوظ واپار جي بحالي ٿئي، ڇاڪاڻ ته چين جي توانائيءَ ۽ واپار جا وڏا مفاد انهن ئي رستن سان ڳنڍيل آهن.

سعودي عرب ۽ اسرائيل وچ ۾ حوثين بابت انٽيليجنس سهڪار لاءِ رابطن جون رپورٽون به سامهون آيون آهن. رپورٽن موجب آمريڪي سينٽرل ڪمانڊ جي وچولي ڪردار سان سعودي ۽ اسرائيلي ڌرين وچ ۾ حوثين جي نڪاڻن سميت خطي ۾ فوجي ڪارروائين بابت ڳالهيون ٿيون آهن. اها ڳالهه پنهنجي جاءِ تي اهم آهي، ڇاڪاڻ ته رياض لاءِ مسئلو هاڻي رڳو يمن جي سرحد تائين محدود نه رهيو آهي. حوثين جي طاقت بدران ڳالهين ۽ سفارتڪاريءَ سان حل ڪرڻ جي ڳالهه ڪري چڪو آهي. يعني رياض کي جنهن وقت ميدان ۾ فوجي سهڪار گهرجي، ان وقت علائقائي ماحول نئين جنگ وڌائڻ بدران ان کي روڪڻ طرف وڃي رهيو آهي.

ٻئي طرف هرمز جو بحران به آمريڪا لاءِ آسان ٿيندو نظر نٿو اچي. صدر ٽرمپ پاڻ اعتراف ڪري چڪو آهي ته ڪيترائي واپاري جهاز ۽ تيل جا ٽينڪر ايران کان لڪ ڇپ ۾ هرمز مان رات جي وقت ۾ گذاريا ويا آهن. هن بعد ۾ جنگ بابت اهو به اشارو ڏنو ته موجوده مهم گهڻي ڊگهي نه هلندي. جڏهن ته تازو ئي هن چيو ته جنگ ختم ٿيڻ جي ويجهو پهچڻ جي اميد رکي ٿو. جيتوڻيڪ ساڳئي وقت ايران خلاف وڌيڪ وڏين ڪارروائين جو امڪان به رد نه ڪيو آهي.

اهڙي صورتحال ۾ ايران به ڳالهين جو دروازو مڪمل طور بند ڪرڻ بدران اسلام آباد معاهدي ڏانهن واپسيءَ لاءِ سفارتي ڪوشش کي جاري رکڻ جو اشارو ڏئي رهيو آهي. ايراني

آمريڪا سڌي جنگ کان پوئتي آهي، چين حوثين کي روڪڻ لاءِ ايران سان ڳالهائي رهيو آهي، علائقائي ملڪ سرچاءَ تي زور ڏئي رهيا آهن ۽ ايران اسلام آباد معاهدي ڏانهن واپسيءَ لاءِ سفارتڪاري جاري رکڻ جي ڳالهه ڪري رهيو آهي. اهڙي وقت يمن جي نقشي تي حوثين جي اڳيرائي هڪ مقامي فتح کان اڳتي وڌي، هرمز کان باب المندب تائين پکڙيل نئين جاگرافيائي سياست جو حصو بڻجي وئي آهي.

# سکر ۾ مبينہ هڪ ڪروڙ 20 لک رپيا ڦٻائڻ خلاف پاڪ ڪتاب هٿن ۾ کڻي احتجاجي مظاهرو

**مهر برادري جي ماڻهن مبينہ طور جعلي پلاٽن جون فائلون ڏئي هڪ ڪروڙ 20 لک رپيا ڦٻائڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي**

**2016ع ۾ داتار خان چانڊيو، رحيم جوڻيجو، محرم چانڊيو ۽ سيد ذوالفقار علي شاهه ڪين پلاٽ ڏيڻ جو آسرو ڏئي پلاٽن جون فائلون اسانجي حوالي ڪيون:محمد بخش مهر**

**رقم ادا ڪرڻ کانپوءِ جڏهن اسان ان هنڌ پهتاسين ته جتي پلاٽن جي نشاندهي ڪرائي وئي هئي،اتي ڪو به پلاٽ موجود نه هو**

سکر ملٽري روڊ واسي جعلي پلاٽ جي فائل فراهم ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

سکر (بيورو رپورٽ)بشير آباد ملٽري روڊ جي رهواسي مهر برادري جي ماڻهن مبينہ طور جعلي پلاٽن جون فائلون ڏئي هڪ ڪروڙ 20 لک رپيا ڦٻائڻ خلاف سکر پريس ڪلب آڏو قرآن پاڪ هٿن ۾ کڻي احتجاجي مظاهرو ڪيو ۽ نعريبازي ڪندي اعليٰ اختيارين کان انصاف، رقم جي واپسي ۽ ذميوارن خلاف ڪارروائي جو مطالبو ڪيو.احتجاج ۾ حاجي محمد بخش مهر، حمير احمد، محمد طارق، امين علي، علي گل ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي حاجي محمد بخش مهر صحافين سان ڳالهائيندي الزام هنيو ته 2016ع ۾ داتار خان چانڊيو، رحيم جوڻيجو، محرم چانڊيو ۽ سيد ذوالفقار علي شاهه ڪين پلاٽ ڏيڻ جو آسرو ڏئي مبينا طور دوکو ڏنو ۽ پلاٽن جون فائلون سندن حوالي ڪيون. هن ٻڌايو ته پلاٽن جي فائلن جي عيوض ڪانئن مجموعي طور هڪ ڪروڙ 20 لک رپيا ورتا ويا، جن مان ڪجهه رقم داتار خان چانڊيو کي چيڪ ذريعي ۽ ڪجهه رقم روڪ ڏني وئي. رقم ادا ڪرڻ کانپوءِ جڏهن هو ان هنڌ پهتا، جتي ڪين پلاٽن جي نشاندهي ڪرائي وئي هئي، اتي مبينا طور ڪو به پلاٽ موجود نه هو جنهن بعد ڪين پاڻ سان ٺڳي مبينا فراڊ جو علم ٿيو.حاجي محمد بخش مهر جو چوڻ هو ته هنن ڪيترائي ڀيرا لاڳاپيل ماڻهن کان رقم واپس ڪرڻ جو مطالبو ڪيو، پر لڳ ڀڳ ڏهہ سال گذرڻ باوجود رقم واپس نہ ڪئي وئي. هن چيو ته رقم جي واپسي ۽ انصاف لاءِ هو ڪيترائي ڀيرا احتجاج پڻ ڪري چڪا آهن، هن وڌيڪ ٻڌايو ته اڳوڻي احتجاج دوران سيد ڪميل حيدر شاهه پاران رقم واپس ڪرائڻ جي خاطري ڪرائڻ تي احتجاج ختم ڪيو ويو، پر ان باوجود اڃا تائين رقم واپس نہ ٿي سگهي آهي مظاهرين چيف جسٽس آف پاڪستان، سنڌ جي وڏي وزير، آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي سکر ۽ ايس ايس پي سکر کان مطالبو ڪيو ته معاملي جو فوري نوٽيس وٺي مبينا فراڊ جي شفاف جاچ ڪرائي وڃي، سندن هڪ ڪروڙ 20 لک رپيا واپس ڪرايا وڃن ۽ ذميوار ماڻهن خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪئي وڃي هنن پنهنجي ۽ پنهنجي خاندان جي تحفظ جو پڻ مطالبو ڪيو

# جماعت اسلامي احتجاجي تحريڪ کي وسيع ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي:نصرالله چنا

**مهانگائي،ڏکهي لوڊشيڊنگ عوام جي زندگي عذاب بڻائي ڇڏي آهي:تشڪيل صديقي**

**پيٽروليم شين جي وڌندڙ قيمتن سبب عام ماڻهو سخت پريشان آهن:ممتاز علي ڳنڀاٽي**

گهوٽڪي(ن ع)گهوٽڪي جماعت اسلامي سنڌ جي نائب امير حافظ نصرالله چنا، ضلعي گهوٽڪي جي امير تشڪيل احمد صديقي، ٻين اڳواڻن ممتاز علي ڳنڀاٽي ۽ ايڊووڪيٽ محراب خان ڳنڀاٽي سان گڏ پريس ڪلب گهوٽڪي ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته مهانگائي، بجلي جي ڳرن بلن، پيٽروليم شين جي وڌندڙ اگهن، غير منصفاڻي پيٽروليم ليوي ۽ ڏکهي لوڊشيڊنگ عوام جي زندگي عذاب بڻائي ڇڏي آهي. جنهن خلاف جماعت اسلامي احتجاجي تحريڪ کي وڌيڪ منظم ۽ وسيع ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي. هنن چيو ته بجلي جي اگهن ۾ مسلسل واڌ، ڳرا بل، مهانگائي ۽ پيٽروليم شين جي وڌندڙ قيمتن سبب عام ماڻهو سخت پريشان آهي. جڏهن ته لوڊشيڊنگ جي ڏکهي سلسلي عوامي مسئلن ۾ وڌيڪ اضافو ڪيو آهي. جماعت اسلامي عوام جي بنيادي حقن لاءِ هر فورم تي آواز بلند ڪندي رهندي. اڳواڻن چيو ته جماعت اسلامي جي ملڪ گير تحريڪ ۾ پيٽروليم ليوي جي خاتمي، مهانگائي ۾ گهٽتائي، بجلي جي اگهن ۾ لاٿ، لوڊشيڊنگ جي خاتمي ۽ عوام کي رليف ڏيڻ جا مطالبا شامل آهن. هنن چيو ته پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ واڌ سبب روزمره جي استعمال وارين شين، ٽرانسپورٽ ۽ ٻين خرچن ۾ پڻ اضافو ٿئي ٿو. تنهن ڪري عوام کي رڳو واعدن بدران عملي رليف فراهم ڪيو وڃي. جماعت اسلامي جي اڳواڻن اعلان ڪيو ته 21 سيپٽمبر تي منجهند جو 2 وڳي شاليمار ايڪسپريس جي گهوٽڪي ريلوي اسٽيشن تي آمد جي موقعي تي امير جماعت اسلامي پاڪستان حافظ نعيم الرحمان جو شاندار استقبال ڪيو ويندو

گهوٽڪي جماعت اسلامي سنڌ جو نائب امير حافظ نصرالله چنا پريس ڪانفرنس ڪندي

# شاهپور جهانيان جي النور بورڊ فيڪٽري بدستور بند پيل

**ڊمڪيون ڏيڻ ۽ تحفظ نہ ملڻ سبب مزدورن جو روزگار داءَ تي لڳي ويو**

مورو (ن ع)شاهپور جهانيان جي النور بورڊ فيڪٽري کي زبردستي بند ڪرائڻ، ڊمڪيون ڏيڻ ۽ تحفظ نہ ملڻ ڪري بدستور بند پيل. سوين مزدورن جو روزگار داءَ تي لڳي ويو ايشيا کنڊ جو ٻيون نمبر وڏي ۾ وڏو ڪارخانو حڪومت جي نااهلي سبب بند ٿي ويو النور بورڊ فيڪٽري شاهپور جهانيان جي انتظاميہ ٻڌايو ته محنت ڪش يونين جو CBA ليٽر معطل ٿيل آهي جڏهن ته ڪيس ڪورٽ ۾ هلندڙ آهي هاڻي زبردستي فيڪٽري بند ڪري توهين عدالت ڪئي وئي آهي انتظاميہ وڌيڪ چيو ته اسان قانوني طريقي سان مزدورن کي ڊيمانڊ ڏيڻ لاءِ تيار آهيون پر جنهن وٽ CBA سرٽيفڪيٽ هجي پراڻي يونين هن وقت قانوني حيثيت رکي ٿي جنهن کي ڊيمانڊ ڏيڻ لاءِ تيار آهيون انتظاميہ وڌيڪ چيو ته فيڪٽري ۾ جي ايم عارف خٽڪ سميت ڪنهن کي به نقصان پهچو ته ذميوار محنت ڪش يونين هوندي ٻئي طرف صوبائي گهرو وزير ضياءُ الحسن لنجار فيڪٽري بند ٿيڻ جو نوٽيس ورتو آهي

# ڳوٺ ملو اسماعيل بروهي جو اسڪول اٺ مهينن کان بند پيو آهي:امان الله بروهي

فريدآباد(ن ع)فريدآباد پرسان ڳوٺ ملو اسماعيل بروهي جي رهواسي امان الله بروهي پريس ڪلب فريدآباد پهچي احتجاج ڪندي چيو ته اسان جي ڳوٺ ملو اسماعيل ۾ هڪ سئو کن ٻارڙا تعليم پرائيندا هئا جن جي تعليم داءَ تي لڳل آهي اسڪول اٺ مهينن کان بند پيو آهي جنهن ۾ ٽيچر نہ هجڻ ڪري اسڪول بند ٿي ويو آهي اسان جي ٻارڙن جو مستقبل تباهه ٿي رهيو آهي متاثر ڌانهيندي چيو ته اسان ڳوٺاڻن ڊي اي او ۽ ميهڙ ۽ ڊي اي او دادو کي اپيلون ڪيون آهن پر ڪو به آفيسر نوٽيس وٺڻ لاءِ تيار ناهي هنن اعلا آفيسرن کان مطالبو ڪيو ته اسان جي اسڪول جي معاملي جو نوٽيس وٺي اسان جي اسڪول ۾ ٽيچر مقرر ڪري اسان ماڻ بيچيني ختم ڪئي وڃي

# اسسٽنٽ ڪمشنر جهنڊو مري پاران ڳوٺ واحد بخش ميرجت جو دورو

عثمان شاهه هڙيءَ(ن)تعلقي جهنڊو مري جي يونين ڪائونسل ٽنڊو سومرو جو وڏي آبادي وارو ڳوٺ بهار خان ميرجت ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر جهنڊو مري شهزادو عمير جروار ۽ يوسي چيئرمين واحد بخش ميرجت ڳوٺ جو دورو ڪيو ۽ يوسي چيئرمين جي هدايتن تي يوسي سيڪريٽري محرم ڪالرو جي نگراني ۾ ڳوٺ جي سمورن پاڙن گهٽين جي صفائي سٿرائي ۽ نالين جي صفائي واري ڪم جائزو ورتو ان موقعي ڳوٺ جي معززين نوجوان قيادت اهڙي عمل جي ساراهيو آهي

# سنڌ ترقي پسند پارٽي اڳواڻ محمد علي شيخ جي والد جي وفات تي خالد ڀانبڻ ۽ ٻين عذرخواهي ڪئي

سکر(بيورو رپورٽ)سنڌ ترقي پسند پارٽي سکر ڊويزن جي جنرل سيڪريٽري محمد علي شيخ جي والد جي وفات تي سکر پريس ڪلب جي صدر "روزاني عبرت اخبار" ۽ "عبرت گروپ" جي بيورو چيف خالد ڀانبڻ شاهه دل ڀانبڻ سان گڏ ملٽري روڊ گهر تي پهچي عذرخواهي ڪئي ۽ مرحوم جي مغفرت جي لاءِ دعا ڪئي وئي

# ميهڙ ۾ بلاول ڪالوني ۾ بنيادي سهولتون نہ ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

**بلاول، همدم ۽ اعجاز ڪالوني 30 سال پراڻيون ڪالونيون آهن:مظاهرين**

**پيئڻ جو مٺو پاڻي فراهم ڪري اسان جي بيچيني ختم ڪئي وڃي**

ميهڙ(ن ع)ميهڙ شهر جي بلاول ڪالوني، همدم ڪالوني ۽ اعجاز ڪالوني جي رهواسين بشير احمد هالو، طارق سولنگي، مزمل جانوري، وقار سولنگي، سونو پنهور، نثار چانڊيو، وحيد ميراڻي، اعجاز ميراڻي، فياض سولنگي، محمد يوسف جتوئي، آزاد هالو، انيس ڪوسو، بشير ڪوسو ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ پريس ڪلب ميهڙ آڏو 23 ڏينهن به ڪالوني ۾ بنيادي سهولتون نہ ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهرين سخت نعريبازي پڻ ڪئي هنن چيو ته اسان جي بلاول ڪالوني، همدم ڪالوني ۽ اعجاز ڪالوني 30 سال پراڻيون ڪالونيون آهن اسان کي صرف ووٽ مهل ياد ڪيو وڃي ٿو ۽ وعدا ڪيا ويا اهي هن وقت تائين وفا نہ ٿي سگهيا آهن هتان ايم پي فياض علي ٻٽ، ايم اين اي عرفان ظفر لغاري کان مطالبو ڪيو ته اسان جي ڪالونين ۾ گهٽيون، پڪيون نالين ۽ پيئڻ جو مٺو پاڻي واٽر سپلاءِ فراهم ڪري اسان جي بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو

ميهڙ بلاول ڪالوني ۾ بنيادي سهولتن نہ ملڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

# ڪڏاپ ٽائون جي مختلف علائقن ۾ صفائي مهم ۽ فيلڊ آپريشن جاري

**روڊن، گهٽين ۽ عوامي گذرگاهن تان ڪچرو ۽ رڪاوٽن کي هٽايو ويو**

**رڪاوٽن سان گڏ صفائي جو عمل مستقل جاري رکيو ويندو:ميونسپل ڪمشنر**

ڪراچي(بيورو رپورٽ)ٽائون ميونسپل ڪارپوريشن ڪڏاپ جي چيئرمين طارق عزيز بلوچ، وائيس چيئرمين جام محمد جوکيو ۽ ميونسپل ڪمشنر ملڪ مجتبيٰ اياز جي خاص هدايتن تي ڪڏاپ ٽائون جي مختلف علائقن ۾ صفائي سٿرائي، ڪچري جي خاتمي ۽ گهٽين ٽوڙي روڊن کي آمدورفت لاءِ بهتر بڻائڻ جي سلسلي ۾ خصوصي صفائي مهم ۽ فيلڊ آپريشن جاري آهي ٽي ايم سي ڪڏاپ جي سينيٽيشن عملي ۽ لاڳاپيل فيلڊ ٽيمن مختلف علائقن ۾ صفائي جو ڪم تيز ڪري ڇڏيو آهي. جڏهن ته روڊن، گهٽين ۽ عوامي گذرگاهن تي موجود ڪچري، ملبي ۽ ٻين رڪاوٽن کي هٽائڻ جو سلسلو جاري آهي آپريشن دوران گڏ ٿيل ڪچرو ۽ ملبو صاف ڪرڻ سان گڏ شهرين جي آمدورفت ۾ حائل رڪاوٽن جي خاتمي تي پڻ خاص ڌيان ڏنو پيو وڃي. چيئرمين طارق عزيز بلوچ چيو ته شهرين کي صاف سٿرو ماحول ۽ بنيادي بلدياتي سهولتون فراهم ڪرڻ ٽي ايم سي ڪڏاپ جي اهم ذميوارين ۾ شامل آهي صفائي جي نظام کي وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ فيلڊ ۾ موجود عملي کي فعال ڪيو ويو آهي، جڏهن ته ڪچري ۽ ٻين رڪاوٽن جي خاتمي سان گڏ صفائي جو عمل مستقل بنيادن تي جاري رکيو ويندو. ميونسپل ڪمشنر ملڪ مجتبيٰ اياز چيو ته ٽائون جي مختلف علائقن ۾ صفائي جي انتظامن جي مسلسل نگراني ڪئي پئي وڃي ۽ لاڳاپيل آفيسرن ۽ عملي کي فيلڊ ۾ موجود رهي ڪارروائي کي يقيني بڻائڻ جون هدايتون ڏنيون ويون آهن علائقن ۾ صفائي جي معيار کي بهتر بڻائڻ لاءِ دستياب وسيلن کي مؤثر نموني استعمال ڪيو ويندو

ڪراچي ڪي ايم سي ڪڏاپ چيئرمين طارق عزيز جي هدايت صفائي جو ڪم ڪيو پيو وڃي

# پوليس اهلڪار جي ڦرمار جو نوٽيس وٺي انصاف ۽ تحفظ ڏنو وڃي:رياض سيال

**لال بخش ۽ اختيار سيال ڪيتري عرصي کان اسان جي گهر تي قابض هئا**

**پوليس گهرن مان لکين رپين جون سولر پليٽون ٽوڙي ٻيو سامان ڦر ڪري چڪي آهي**

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)نوشهرو فيروز جي رٽائر فوجي رياض علي سيال ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي مطالبو ڪيو آهي ته بااثر ماڻهن پاران ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ ۽ پوليس پاران گهرن تي چڙهائي ڪري گهر ڊاهڻ ۽ پوليس اهلڪار جي ڦرمار جو نوٽيس وٺي انصاف ۽ تحفظ ڏنو وڃي. هن چيو ته علائقي جي بااثر ماڻهن لال بخش ۽ اختيار سيال ڪيتري عرصي کان اسان جي گهر تي قابض هئا، جنهن ماهري جو نمبردار طارق انور سيال ڪيو ۽ مخالف ڌر 25 لک رپين عيوض زمين جو قبضو ڇڏيو. هن چيو ته مخالفن زمين جو قبضو نہ ڇڏيو پر ان کانپوءِ پوليس سان ملي اسان خلاف رڻ باري ڇڏيو ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي گهرن تي چڙهائي ۽ پوليس اهلڪارن جي ڦرلٽ معمول بڻجي وئي آهي. ظلم جي حد اها آهي ته پوليس وڏي رشوت عيوض مقتول صداقت علي سيال جي قاتلن جي پٺڀرائي ڪري رهي آهي. هن چيو ته پوليس هن مهل تائين گهرن مان لکين رپين جون سولر پليٽون ٽوڙي ٻيو سامان ڦر ڪري چڪي آهي.هن چيو ته هر ايندڙ ڏينهن اسان کي موتمار ڌمڪين کي منهن ڏيڻو ٿو پوي

# حيدرآباد جي واسا ملازمن پاران مطالبن جي مڃتا لاءِ 78 هين ڏينهن به احتجاجي مظاهرو

**پريس ڪلب سامهون ذاڪر الله ، محمد نديم، شاهد خان،جاويد پٽي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو**

**20 مهينن جون پگهارون ۽ پينشن نہ ملڻ سبب ملازم سخت مالي مشڪلاتن کي منهن ڏيڻ تي مجبور آهيون:اڳواڻ**

**سي اي او،فنانس آفيسر ۽ من پسند اسٽاف کي هر مهيني پگهارون جاري ٿين ٿيون،ٻين ملازمن لاءِ پگهارون ۽ رٽائر ملازمن لاءِ پينشن جي رقم ناهي**

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)حيدرآباد جي واسا ملازمن مطالبن جي مڃتا لاءِ ڪالهه 78 هين ڏينهن حيدرآباد پريس ڪلب سامهون ذاڪر الله ، محمد نديم، شاهد خان،جاويد پٽي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي هنن چيو ته حيدرآباد واٽر ۽ سيوريج ڪارپوريشن جا ملازم ۽ رٽائر ملازم مهينن جي پگهار ۽ پينشن کان محروم آهن هنن چيو ته 20 مهينن جون پگهارون ۽ پينشن نہ ملڻ سبب ملازم سخت مالي مشڪلاتن کي منهن ڏيڻ تي مجبور آهن هنن چيو ته ڪارپوريشن ۾ سي اي او فنانس آفيسر ۽ من پسند اسٽاف کي هر مهيني پگهارون جاري ٿين ٿيون ۽ سموريون مراعتون وٺي رهيا آهن پر ٻين ملازمن لاءِ پگهارون ۽ رٽائر ملازمن لاءِ پينشن جي رقم ادا ڪرڻ لاءِ ناهي جيڪا مزدور دشمني آهي هنن چيو ته اداري جي هر مهيني ڪروڙين رپين جي وصولي هجڻ باوجود ننڍا ملازم پنهنجي حق کان محروم آهن هنن سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاهه، وزير بلديات کي اپيل ڪئي ته ماسري جو نوٽيس وٺي رهيل پگهارون ۽ پينشن جلد ادا ڪري ملازمن ۾ ڦليل بيچيني ختم ڪئي وڃي

# ٽنڊو بولاخان ويجهو پرائمري اسڪول لونگاڻي پالاري ۾ استاد مقرر نہ ٿيو

ٽنڊوبولاخان(ن ع)ٽنڊو بولاخان ويجهو ڳوٺ ڪاپٽ هڪ لونگاڻي پالاري ۾ گورنمينٽ پرائمري اسڪول جي سرڪارياڻ اسڪول جي بلڊنگ ته نئين تيار ٿي وئي آهي پراڻي استاد فقير محمد پالاري جي رٽائرمينٽ بعد ڪي ٿي مهينا گذري ويا آهن پر تعليم کاتي پاران اڃا تائين اسڪول ۾ ڪو به استاد مقرر نہ ڪيو ويو آهي جنهن سبب ڳوٺ جي 80 کان مٿي شاگردن جو مستقبل تباهه ٿيڻ لڳو آهي ان سلسلي ۾ شاعر جمال الدين پالاري ۽ ڳوٺاڻن مطالبو ڪندي چيو آهي ته اسڪول ۾ استاد مقرر ڪري ڏنو وڃي جيئن اسان جي معصوم شاگردن جو مستقبل بچي سگهي

# ڪڙيوگهنور مقامي زميندار معزز شخصيت محمد نوحاڻي لاڏاڻو ڪري ويو

ڪڙيوگهنور (ن ع) ڪڙيوگهنور ، راهو خاندان سان سياسي ويجهڙائپ رکندڙ ، مقامي زميندار معزز شخصيت محمد نوحاڻي لاڏاڻو ڪري ويو سندس جنازي نماز ۾ سوين ماڻهن جي شرڪت ڪئي جڏهن ته پوئينرن سان تعزيت جو سلسلو جاري آهي سياسي طور تي راهو خاندان سان ڏک سڪ ۾ رهندڙ علائقي جي معزز شخصيت سينئر ليڪ ، صحافي نيشنل پريس ڪلب ڪڙيو گهنور جي ڊپٽي جنرل سيڪريٽري وفا سانوڻ نوحاڻي جو ، سالو ، ماسٽر عبدالڪريم نوحاڻي جو چاچو زرعي يونيورسٽي ٽنڊوڄام جي ڪراپ پراڊڪشن جي شاگرد عبدالله نوحاڻي جو والد محمد نوحاڻي ڦڦڙن جي ڪينسر سان جهيڙيندي 62 ، سالن جي عمر ۾ هڪ پرائيويٽ اسپتال ۾ انتقال ڪري ويو ، سندس وفات جو اطلاع ملندي ئي علائقي ۾سوڳ وارو ماحول ڇانئجي ويو ، مرحوم جي جنازي نماز سندس اباڻي ڳوٺ رئيس عبدالله نوحاڻي مين ادا ڪئي وئي جنهن وڏيرو سرفراز راهو نيشنل پريس ڪلب ڪڙيو گهنور جي صدر آن جي محمد خان مهيري، پريس ڪلب ڪڙيو گهنور جو صدر عبدالرسول سمون سٽي پريس ڪلب جي امير بخش نوحاڻي وڏيرو عبدالرحمان سمون، مير محمد پنهور پٺو پنجابي، سيٺ قاسم لانگاهه لياقت لنڊ،علي مير شاهه،دين محمد سولنگي، عوامي تحريڪ ضلعي اڳواڻ ڪامريڊ جاڪرو نوحاڻي پ پ پ اڳواڻ اياز سمون ماسٽر علي اختر نظاماڻي سائين بابو مهيشوري،سائين محمد خان نظاماڻي، ماسٽر ايوب چانگ اسدالله نظاماڻي آڪاش مهيشوري سميت سياسي سماجي ادبي مذهبي تنظيمن لاڳاپيل جي سوين ماڻهن شرڪت ڪئي

# آئي بي اي ٽيسٽ ۾ 50 کان 54 نمبر حاصل ڪندڙ اميدوارن پاران مظاهرو

**اميدوارن سکر پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي**

**اسانکي به ڀرتي جي ايندڙ مرحلي ۾شامل ڪرڻ لاءِ ضروري قدم کنيا وڃن:اميدوار**

سکر(بيورو رپورٽ)جونيئر سائنس ٽيچر (JST)ٽيسٽ ۾ 50 کان 54 نمبر حاصل ڪندڙ اميدوارن جي وڏي انگ سکر پريس ڪلب آڏو پنهنجن مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاجي مظاهرو ڪري نعريبازي ڪئي. مظاهرين هٿن ۾ پلي ڪارڊ ۽ بينر کنيل هئا. ان موقعي تي اميدوارن چيو ته JST ٽيسٽ ۾ وڏي انگ ۾ اميدوارن محنت ڪري 50 کان 54 نمبر حاصل ڪيا آهن پر 55 نمبر پاسنگ معيار مقرر ٿيڻ سبب کين ڀرتي جي ايندڙ مرحلي لاءِ اهل قرار نہ ڏنو وڃي جنهن ڪري هزارين اميدوارن ۾ ڳڻتي پکڙيل آهي.اميدوارن موجب تقريبن 5 هزار 200 اميدوار اهڙا آهن جن JST ٽيسٽ ۾ 50 کان 54 نمبر حاصل ڪيا آهن جيڪڏهن پاسنگ معيار 50 نمبر مقرر ڪري انهن اميدوارن کي ڀرتي جي عمل ۾ شامل ڪيو وڃي ته کين پنهنجي قابليت ثابت ڪرڻ ۽ روزگار حاصل ڪرڻ جو موقعو ملي سگهي ٿو.مظاهرين سنڌ حڪومت، اسڪول ايجوڪيشن کاتي آءِ بي اي سکر ۽ ٻين لاڳاپيل اختيارين کان مطالبو ڪيو ته JST ٽيسٽ جا پاسنگ مارڪ 55 بدران 50 مقرر ڪري 50 کان 54 نمبر حاصل ڪندڙ اميدوارن کي به ڀرتي جي ايندڙ مرحلي ۾ شامل ڪرڻ لاءِ ضروري قدم کنيا وڃن

سکر جي ايس ٽي ٽيسٽ ۾ پاس اميدوار احتجاجي مظاهرو ڪندي

# شهدادڪوٽ جي ڊگري ڪاليج جي تڪراري پلاٽ بابت اسٽي آرڊر جاري

**ڏرين کي ڪورٽ جي ڏنل احڪامات تي سختي سان عمل ڪرڻ جي هدايت**

**پبلڪ هيلٿ پاران ڪاليج جي گرائونڊ تي ڪوٺائي وارو هلندڙ ڪم بند ڪيو ويو**

شهدادڪوٽ(ن ع)شهدادڪوٽ جي ڊگري ڪاليج جي تڪراري پلاٽ واري معاملي بابت ڊسٽرڪٽ سيشن جج قمبر شهدادڪوٽ اسٽي آرڊر جاري ڪندي ڌرين کي ڪورٽ جي ڏنل احڪامات تي سختي سان عمل ڪرڻ جي هدايت ڪئي آهي ان ڪيس ۾ ڊسٽرڪٽ سيشن جج قمبر هٿان جي ناليواري ڦانون دان ۽ اڳوڻي ضلع بار جي صدر ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو جي ڏنل درخواست تي اهڙو اسٽي آرڊر جاري ڪيو ويو آهي معزز جج پاران ڏنل اسٽي آرڊر واري حڪم کان پوءِ پبلڪ هيلٿ پاران ڪاليج جي گرائونڊ تي ڪوٺائي وارو هلندڙ ڪم بند ڪيو ويو آهي ٻئي طرف شهرين ناليواري قانوندان ايڊووڪيٽ شفيع محمد ڪوسو ۽ سندن ٽيم جي ٻين ميمبرن ساٿي وڪيلن ايڊووڪيٽ رفيق احمد خشڪ , ايڊووڪيٽ راجا رجب علي مگسي , ايڊووڪيٽ ساجد علي ميرجت ۽ ايڊووڪيٽ فواد سومرو جي ڪوشش جي واکاڻ ڪئي

# ڪوٽڙي سائيٽ جي سڪندرآباد ۾ رهواسين جو پاڻي ڪوٽ خلاف احتجاج

**وارڊ نمبر 13 جي رهواسين رستن تي نڪري انتظاميه خلاف نعريبازي ڪئي**

**ڪائونسلر ڳوليو به نہ ٿو ملي،سڄي علائقي کي پاڻي کان محروم رکيو پيو وڃي:رهواسي**

ڪوٽڙي سائيٽ (ن ع)ڪوٽڙي سائيٽ جي سڪندرآباد وارڊ نمبر 13 جي رهواسين جو پاڻي جي شديد ڪوٽ خلاف احتجاج رستن تي نڪري انتظاميا خلاف سخت نعريبازي ڪئي سڪندر آباد ۾ گڏيل رهواسين فقير ممتاز ، زاهد سخيراڻي، مولوي محمد علي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪري سخت نعريبازي ڪئي هنن ميڊيا سان ڳالهائيندي الزام هڻندي چيو ته اسان يونين ڪائونسل ڪوٽڙي ۾ اچون ٿا هتي جو چونڊيل ڪائونسلر ڳوليو به نہ ٿو ملي سڄي علائقي کي پاڻي کان محروم رکيو پيو وڃي ته جيئن وارڊ نمبر 13 جو عوام مهانگا ٽئنڪر لهرائين ۽ هنن جي ڪميشن لهي هنن چيو علائقي ۾ ٽئنڪر معافيا جو راڄ آهي جنهن سان ملي ڪري نوٽ ڇاپيا پيا وڃن هنن چيو ته علائقي اندر 3 لائينون اچن ٿيون پر افسوس هڪ به لائين ۾ پاڻي ناهي سخت گرمي ۾ پاڻي جو نہ هجڻ ڪنهن سزا کان گهٽ ناهي هنن چيو ته اسان ڇاڻايل آفيسرن وٽ شڪايتون به ڪيون انهن آڏو احتجاج به ڪيا پر ڪو ڪڙ ٿيل نہ نڪتو ميونسپل ڪوٽڙي کي گهرجي ته هو علائقي اندر جلد پاڻي شروع ڪن ٻي صورت ۾ سنڌس آفيس آڏو ڌرڻو هڻنداسين

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan

ABC CERTIFIED

متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال

روزاني عبرت

ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي

روزانہ عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقائدہ تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي

Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

آچر 20 سيپٽمبر 2026ع

# ڪوهاٽ سانحو ۽ دهشتگرديءَ جو وڌندڙ خطرو

ڪوهاٽ ۾ جمع نماز دوران اولڊ پوليس لائين پرسان مسجد ۽ پوليس لائين تي دهشتگردن جي حملي هڪ ڀيرو ٻيهر امن ۽ سلامتيءَ بابت سنجيده سوال اٿاري ڇڏيا آهن. انهيءَ افسوسناڪ واقعي ۾ پوليس اهلڪارن ۽ عام شهرين سميت 21 ڄڻا شهيد ۽ 103 زخمي ٿي پيا. شهيدن ۾ ايس پي ٽريفڪ پڻ شامل آهي. آيل خبرن موجب بارود سان ڀريل گاڏي پوليس لائين جي گيٽ سان ٽڪرائي وئي ۽ زوردار ڌماڪو ٿيو جنهن سبب مسجد جو حصو ۽ ويجهيون عمارتون متاثر ٿيون. ان کان پوءِ فائرنگ پڻ شروع ٿي وئي ۽ دهشتگردن پوليس لائين ۾ داخل ٿيڻ جي ڪوشش ڪئي، جڏهن ته سيڪيورٽي اهلڪارن جي جوابي ڪارروائيءَ ۾ 6 دهشتگرد موقعي تي مارجي ويا. اهو واقعو ان ڪري به وڌيڪ ڏکوئيندڙ آهي جو حملو جمع نماز دوران ٿيو آهي، جڏهن ماڻهو عبادت لاءِ مسجد ۾ گڏ ٿيل هئا. مسجد کي نشانو بڻائڻ نه رڳو بيگناهه انسانن جي قتل جو واقعو آهي پر مذهبي ۽ سماجي قدرن تي به حملو آهي. دهشتگردن جو مقصد اهڙين ڪارروائين ذريعي ماڻهن ۾ خوف پيدا ڪرڻ آهي. اهڙي صورتحال ۾ رياست ۽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن لاءِ سڀ کان وڏو چئلينج اهو آهي ته عوام کي تحفظ جو يقين ڏياريو وڃي.

دهشتگرديءَ خلاف جنگ ۾ رڳو حملي آور کي مارڻ سان مسئلو ختم نٿو ٿئي. جيستائين ڪنهن حملي جي پويان منظم نيٽ ورڪ موجود آهي ته ان نيٽ ورڪ کي ٽوڙڻ وڌيڪ ضروري آهي. حملي جي منصوبابندي ڪندڙ، مالي مدد ڪندڙ، هٿيار ۽ بارود فراهم ڪندڙ ۽ مقامي سهولتڪار جيستائين قانون جي گرفت کان ٻاهر هجن ٿا ته مستقبل ۾ اهڙا حملا ٻيهر ٿي سگهن ٿا. دهشتگرديءَ خلاف جنگ ۾ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن جي قربانين کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي. حڪومت کي گهرجي ته اها ملڪي سيڪيورٽيءَ سان لاڳاپيل ادارن کي جديد تربيت، بهتر هٿيار، حفاظتي سامان، نگرانيءَ جا جديد وسيلا ۽ مضبوط انٽيليجنس سهڪار فراهم ڪري ته جيئن اهي دهشتگرديءَ جي نون طريقن جو موثر نموني مقابلو ڪري سگهن. ان سان گڏ حساس پوليس لائينن، ٿاڻن، عبادتگاهن ۽ ٻين اهم هنڌن جي سيڪيورٽيءَ جو به جامع جائزو وٺڻ ضروري آهي. واقعو پيش اچڻ کان پوءِ نفري وڌائڻ يا رستا بند ڪرڻ سان مستقل تحفظ فراهم نٿو ٿي سگهي. ان سان گڏوگڏ انٽيليجنس ادارن، پوليس، ريسڪيو ۽ انتظاميا وچ ۾ بهتر رابطو به اهڙين هنگامي حالتن ۾ نقصان گهٽائڻ لاءِ اهم ڪردار ادا ڪري سگهي ٿو. دهشتگردن جو مقصد خوف پيدا ڪرڻ آهي. جڏهن ته رياست جو فرض عوام کي تحفظ ۽ اعتماد فراهم ڪرڻ آهي. ان لاءِ قانون جي حڪمراني، مضبوط ادارا، موثر انٽيليجنس، بهتر پوليسنگ ۽ عوام جو قانون لاڳو ڪندڙ ادارن سان سهڪار ضروري آهي. مسجدن مان امن ۽ برداشت جو پيغام مضبوط ڪرڻ سان گڏ انتهاپسنديءَ خلاف سماجي سطح تي به ڪم ڪرڻو پوندو، ڇو ته ملڪ اڳ ئي دهشتگرديءَ سبب هزارين قيمتي جانيون وڃائي چڪو آهي.

ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته ماضيءَ جي تجربن مان سبق وٺي دهشتگرديءَ خلاف مستقل ۽ واضح حڪمتِ عملي اختيار ڪرڻ جي ضرورت آهي. ڪوهاٽ سانحو اسان کي ٻيهر اهو احساس ڏياري ٿو ته امن جي حفاظت رڳو سيڪيورٽي ادارن جي ذميواري ناهي پر حڪومت، سياسي قيادت ۽ سڄي سماج کي گڏجي پنهنجو ڪردار ادا ڪرڻو پوندو. شهيدن جي قربانين جو اصل جواب اهو ٿي هوندو ته دهشتگرديءَ جي پاڙ تائين پهچي ان جي پوري نيٽ ورڪ کي ختم ڪيو وڃي ۽ عوام کي بنا خوف جي عبادت، روزگار ۽ زندگي گذارڻ جو محفوظ ماحول فراهم ڪيو وڃي.

# زوال ڏانهن ويندڙ سماج!

منظور ڪوسو

اهڙو ڪو واءُ وريو، جو هڪ مهذب سماج جون سڀئي شاندار ريتون، رسمون، محبت ڀريا ميڙاڪا ۽ هڪٻئي جي ڏکيءَ سکيءَ ۾ سارسنڀال لهڻ وارا احساس، سڀئي ڪک پن ٿي اڏامي ويا. افسوس ڪجهه ڪو هڪ ڏينهن ۾ اوچتو ڪونه ٿيو پر ڪافي ورهين کان بتدريج معاشري ۾ نفرتن، بيزاري، عدم برداشت ۽ خود غرضيءَ جا ٻج ڇٽيا پئي ويا، پوءِ آهستي آهستي انهن ٻجن پاڙون پختيون ڪيون، شاخون ڪڍيون، وڌي وڻ ٿيا ۽ اسان جي اجتماعي زندگيءَ ان ڇانوَ هيٺان ساهه پئي کڻي. اهڙو نفسانفسيءَ جو ماحول پيدا ٿيو جنهن جا نهايت ڏکوئيندڙ نتيجا اڄ پاڻ اکين سان ڏسي رهيا آهيون. انسانيت ظلم ۽ نفرتن جي ڇانوَ ۾ ساهه پئي کڻي، هر شخص پنهنجي بقا جي جنگ ۾ مصروف آهي. دنيا جا انسان ۽ وسيلا چند ماڻهن جي مُٺ ۾ قيد آهن. ڪهڙي اهڙي مصيبت آهي، جنهن ۾ اڄ جو ماڻهو گرفتار نه هجي! سو اهڙي ماڻهوءَ تي لکڻ مهل لامحالهه هر ليکڪ جي ذهن تي هيءَ سِٽ تري ايندي 'لڙڪ نه لکڻ ڏين، ڪريو پون قلم تي.' جيل، ٿاڻا، اسپتالون، بازارون، ٽهڪندڙ گرميءَ ۾ مزدوري ڪندڙ پورهيت، هاري ناري، مرد توڙي عورتون سڀئي ظلم جي چڪيءَ ۾ پيا پسجن. اشرافيه ڪانسواءِ ڪوبه خوشحال ڪونهي. افسوس جو مقام اهو آهي ته وري انهيءَ ٿي طبقي ۾ نه ايڪو آهي نه احساس، هر ڪو پنهنجي پگهر ۾ ٻڏو پيو آهي!

جهڙي ريت قومن کي civilizedٿيڻ ۾ ورهيه لڳندا آهن، اهڙي ريت انهن کي تباهه ڪرڻ ۽ uncivilizedبنائڻ ۾ به ورهين جو سفر هوندو آهي. جيڪڏهن معاشري جي موجوده حالتن جو سرسري جائزو وٺجي ته اهو چوڻ ۾ ڪو وڌاءُ نه ٿيندو ته معاشرو گهڻي قدر خير احساس ۽ ڪهڪاءُ کان خالي ٿي چڪو آهي پلي ڪنهن ماڻهوءَ کي ڪتا، مرون پئي رهيا هجن پر ڪو اڳتي وڌي انهن کي هڪل ڪونه ڪندو پر پنهنجي وات ولي رمندو رهندو جا نه پٽائي صاحب ڳالهه ڪئي آهي ته:

آدمين اخلاص، مٽائي مانو ڪيو،
هاٿي ڪاٿي سپڪو، ماڻهوءَ سندو ماسُ.

جڏهن ماڻهن ۾ اخلاص نه رهندو آهي ته پوءِ ماڻهو واقعي هڪٻئي کي ڪائڻ لڳندا آهن. جيئن اڄ ڪالهه سماج ۾ پاڻ ڏسون پيا ته انسان، انسان جو ويري آهي. جڏهن انسانيت کي باقي رکڻ وارا آهي احساس ئي مري کپي وڃن ته پوءِ اياز گل جي هيءَ سِٽ اسان تي سئو فيصد صادق اچي ٿي 'احساس بنا ماڻهو اخبار پراڻي آ' ۽ پراڻي اخبار ڪهڙي ڪم جي، اُن کي ته ويڙهي سيڙهي رديءَ ۾ اڇلايو ويندو آهي!

معاشري ۾ هر پهلو کان اخلاقي زوال جو هڪ طوفان آيل آهي. خبرون پڙهو ته لڱ ڪانڊارجي ٿا وڃن. معصوم ٻارڙن سان گينگ ريپ، ڪين قتل ڪرڻ، نوجوانن کي منشيات جو عادي بڻائڻ، سوڙهين گهٽين، روڊن رستن تي نشي ۾ بيهوش نوجوان اُٿن ڪريا پيا آهن. جٽڪ کي لاش هجن. ٿڙندڙ ٿابڙجندڙ نشي جي عادي ماڻهن کي اها خبر آهي ته هنن کي منشيات ڪٿان ملندي ته پوءِ رياست جا ذميدار ادارا ڪيئن بي خبر هوندا ته شهرن ۾ ڪير ۽ ڪٿان منشيات هلائي نسل تباهه ڪري رهيو آهي. جڏهن ماڻهن ۾ احساس ۽ ماڻهپو نه رهي ته هُو سماج لاءِ هڪ زهرِ قاتل بڻجي وڃي ٿو ۽ مٿان وري ظلم اهو ته انصاف اٿلپ ۽ جزا سزا جو نظام به ڪرپشن جو شڪار هجي. منشيات ۽ وياج معاشري جي نئين نسل کي صفا مفلوج ڪري ڇڏيو آهي. انهيءَ زهر کي سماج ۾ پکيڙڻ وارا ۽ انهن جا سهولتڪار ڪا خلائي مخلوق ڪونهن پر اهي ئي ماڻهو آهن جيڪي اسان سان گڏ هن سماج ۾ رهن ٿا پر الميو اهو آهي ته انهن جي دل ۾ انسانيت لاءِ ڪو ڪهڪاءُ ڪونهي. تڏهن ئي تباهي جا سامان وڪرو ڪري رهيا آهن. وياجن جا مقروض هزار وٽي جڏهن لکن ۾ پهچي وڃن ٿا ته پوءِ ڪچن ذهنن کي چوٽڪاري جي ڪا صورت نظر نه ٿي اچي ته آخر ۾ انتهائي خطرناڪ قدم کڻندي هُو خودڪشي ڪرڻ تي مجبور ٿين ٿا. جيڪڏهن ڏٺو وڃي ته اهڙي انتهائي قدم جا هُو اڪيلا نه پر سڄو معاشرو ذميوار آهي. جيڪو وقت سِر انهن کي سنڀالي نه سگهيو. تازو اهڙو ئي هڪ دردناڪ واقعو شڪارپور ۾ رونما ٿيو. جڏهن ڦوهه جوانيءَ جي ڏينهن ۾ نوجوان شاهويز شاهه جيمخاني ۾ پاڻ تي فائر ڪري زندگي جو ڏيئو هميشه لاءِ اجهائي ڇڏيو. جڏهن سوچون مفلوج ٿي وڃن ٿيون ته پوءِ اهڙا ڀيانڪ واقعا رونما ٿين ٿا. خودڪشي ڪنهن مسئلي جو حل نه آهي، ان جي پسِ پرده به ڪجهه سبب ضرور ٿين ٿا، پوءِ به انهن سببن کي خودڪشيءَ جو جواز بڻائي نٿو سگهجي. ڪو انتهائي قدم کڻڻ کان پهرين نوجوانن کي اهو سوچڻ گهرجي ته هو اڪيلا ڪين آهن پر والدين، ڀيڻ، ڀائر ۽ خاندان سڀني جي زندگي هُو زهر بڻائي رهيا آهن. رپورٽن مطابق پاڪستان ۾ سڀ کان وڌيڪ خودڪشيءَ جا واقعا سنڌ ۾ ٿين ٿا. سنڌ مينٽل هيلٿ اٿارٽي SMHAءَ انساني حقن جي تنظيمن جي تازين رپورٽن مطابق ڏکڻ سنڌ ۽ ٿرپارڪر واري علائقي ۾ اها صورتحال انتهائي ڳڻتي جوڳي ٿي چڪي آهي. ٿرپارڪر، عمرڪوٽ، بدين ۽ ميرپورخاص ۾ گذريل سال سوين ڪيس رپورٽ ٿيا آهن پر خودڪشيءَ جا ڪافي ڪيس اهڙا به هوندا آهن جيڪي بدناميءَ سبب مٿان خفيه رکندا آهن. شڪارپور ضلعو پڻ سنڌ جي انهن اترين ضلعن ۾ شامل آهي، جتي خودڪشيءَ جي رجحان ۾ اضافو ڏٺو ويو آهي. جتي وياج خورن ۽ منشيات فروشن کي کُلي ڇوٽ مليل آهي، جن سوين گهر اجاڙي ڇڏيا آهن. جيتوڻيڪ قانوني طور وياج جي ڪاروبار تي بندش پيل آهي پر اسان جو الميو اهو آهي ته جن به شين تي قانوني بندش پيل هوندي آهي سڀ کان وڌيڪ هلت به انهن شين جي هوندي آهي. معاشرو بيروزگاري، مفلسي ۽ مهانگائيءَ جو شڪار ته اڳ ئي آهي، هاڻي انهن حالتن مان وياج خور فائدو وٺي رهيا آهن. هزار ڏئي ماڻهن کان لک پيا اوڳاڙين ٿا. ڪِن پنهنجا گهر گهاٽ وڪڻي ڇڏيا ته ڪِن پنهنجون زندگيون ختم ڪري خاندان اجاڙي ڇڏيا. ايترو انياءُ پيو ٿئي پر ڪا خبر ناهي ته رياستي ادارا ڇا پيا ڪن؟ مون نه ڏٺو ته ڪڏهن ڪو وياج خور ۽ منشيات فروش قانون جي پڪڙ ۾ آيو هجي. معاشرو تيزيءَ سان تباهيءَ ڏانهن پيو وڃي، اُن کي روڪڻ لاءِ هر ساڃاهه وند کي پنهنجي وت وس آهر اڳتي وڌڻ گهرجي.

# شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو جي ياد ۾..!

ورسيءَ جي مناسبت سان

عبد الفتاح عباسي

سنڌ ڌرتي خوشنصيب آهي جو انهيءَ ۾ اڻ مٽيا هيرا ۽ موتي جنم وٺندا رهيا آهن حقيقت اها آهي ته سنڌ جي زرخيز مٽيءَ ۾ اها خوشبوءِ سمايل آهي جنهن جي مهڪاءَ ۾ پنهنجي وطن سان نينهن نڀائڻ جو وڄن ورجايو وڃي ٿو شهيد ذوالفقار علي ڀٽي جو وڏو فرزند مير مرتضيٰ ڀٽو 18 سيپٽمبر 1954ع تي ڪراچيءَ ۾ ڄائو شروعاتي تعليم سينٽ ميري اسڪول راولپنڊيءَ مان حاصل ڪيائين جنهن بعد هن 'اوليول' جو امتحان 1971ع ۾ ڪراچي گرامر اسڪول مان پاس ڪيو. گريجوئيشن ڪرڻ لاءِ هارورڊ يونيورسٽي لنڊن پڙهڻ ويو. جتي 1976ع ڊگري حاصل ڪيائين بعد ۾ مير مرتضيٰ ڀٽو پنهنجي والد جي خواهش تي ڪرائسٽ چرچ ڪاليج آڪسفورڊ ۾ ٽن سالن جو ڪورس ڪرڻ ويو 5 جولاءِ 1977ع تي جڏهن ذوالفقار علي ڀٽي جي حڪومت جو تختو اونڌو ڪيو ويو ته مرتضيٰ ڀٽو لاڙڪاڻي ۾ 'المرتضيٰ هائوس' ۾ موجود هو جڏهن سندس والد کي گرفتار ڪيو ويو ته ڪيس والد حڪم ڪيو ته هو ملڪ کان ٻاهر هليو وڃي انهيءَ دوران 1979ع ۾ سندس والد ذوالفقار علي ڀٽي کي قتل جي ڪوڙي الزام ۾ ڦاهيءَ جي سزا ڏني وئي جنهن سبب مير مرتضيٰ ڀٽو پڙهائي اڌ ۾ ڇڏي ڏيهه اچڻ لاءِ تياري ڪرڻ لڳو پر پنهنجي عظيم والد جو پيغام مليس ته هو سندس آزاديءَ لاءِ عالمي طاقتن کي اعتماد ۾ آڻڻ لاءِ ملڪ کان ٻاهر ئي رهي ۽ منهنجي آزاديءَ لاءِ ڪوششون ڪري.

اڳتي هلي جڏهن ڀٽي صاحب کي آمر ضياءَ پاران ڦاسي ڏني وئي ته ڏک ۽ ڪاوڙ وچان مرتضيٰ ڀٽو پنهنجي ڀاءُ مير شاهنواز سان گڏ جدوجهد جو شروعات ڪئي انهيءَ عرصي دوران پنهنجي ڀاڻس بن سڳين ڀينرن سان شادي ڪئي، جن مان ٻنهي کي هڪ هڪ نياڻي به ٿي مرتضيٰ ڀٽي جي نياڻيءَ جو نالو فاطمه ڀٽو رکيو ويو 18 جولاءِ 1985ع تي شاهنواز ڀٽو جيڪو فرانس ۾ رهائش پذير هو ان جو لاش سندس گهر مان مليو جنهن بابت چيو وڃي ٿو ته ڪيس زهر ڏنو ويو هو شاهنواز جي وفات ڪانپوءِ مير مرتضيٰ اڪيلو ٿي پيو ۽ هن پنهنجي گهر واريءَ کي طلاق ڏئي ڇڏي ۽ پنهنجي ڌيءَ کي پاڻ سان گڏ رکيو اڳتي هلي سندس ٻي شادي لبنان جائي غنويٰ ڀٽو سان ٿي 1993ع ڌاري هو وطن موٽيو، سندس حمايتين هن جو ڀرپور استقبال ڪيو ڪجهه سالن بعد سندس ڀيڻ محترمه بينظير ڀٽو هڪ ڀيرو ٻيهر ملڪ جي وزيراعظم چونڊجي آئي پر ان اليڪشن دوران هن محترمه بينظير ڀٽو سان ڪجهه نظرياتي اختلاف پيدا ٿي پيا ۽ باوجود انهيءَ جي هو سنڌ اسيمبليءَ جي سيٽ تي ڪامياب ٿي ايوان ۾ پهتو.

آخرڪار 20 سيپٽمبر 1996ع جي رات جڏهن هو پنهنجي ساٿين سان گڏ ڪراچيءَ ۾ هڪ جلسي تان موٽي رهيو هو ته 70 ڪلفٽن ويجهو سندن رهائشگاهه وٽ قانون لاڳو ڪندڙ ادارن ڪاروائي ڪندي، هنن مٿان اڌا ڌنڌ فائرنگ شروع ڪري ڏني جنهن سبب مير مرتضيٰ ڀٽو شديد زخمي ٿي پيو ۽ اسپتال ۾ وفات ڪري ويو هو سنڌ جو لاڏو پٽ هو جيڪو پنهنجي والد صاحب جي نقش قدم تي هلندي شهيد ٿيو ساڻس گڏ سندس ڇهه ساٿي به شهيد ٿيا. سندس مڙهه هزارين آلين اکين سان ڳوڙهي خدا بخش ڀٽو لاڙڪاڻو ۾ دفنايو ويو پاڻ جي غم ۾ ورتل ٿڌوڪي وزيراعظم محترمه بينظير ڀٽو جي حڪومت خلاف سازشون سٽجڻ لڳيون ۽ ان وقت جي صدر فاروق لغاريءَ محترمه جي حڪومت ختم ڪري ڇڏي. شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو هڪ قدآور شخصيت جو مالڪ هو سندس شهادت جي خبر نه رڳو پيڻ بينظير ۽ ماءُ بيگم نصرت ڀٽو لاءِ پر اها ڏکوئيندڙ خبر پوري سنڌ ۽ پاڪستان جي عوام لاءِ ڪنهن هڪ وڏي سانحي کان گهٽ نه هئي.

هو روايتي سياست ڪرڻ بجاءِ عملي سياست ۾ يقين رکندو هو هو بهادر، جرئتمند، بيباڪ عوام جي ڏکن دردن جو اهڙو درمان ۽ مرهم هو، جنهن جو مثال ڪٿي به نٿو ملي توڙي جو هن سڄي زندگي جلاوطنيءَ ۾ گذاري پر انهيءَ هوندي به پنهنجي ماتر ڀومي سنڌ سان نينهن نڀائڻ جو انداز وساري نٿو سگهجي ملڪ جو عوام سپريم ڪورٽ آف پاڪستان ۽ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي معزز ججن کان مطالبو ٿو ڪري ته شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو جي ناحق خون سان انصاف ڪيو وڃي شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو جي شهادت کي 30 سال گذرڻ باوجود اڄ به سنڌ جو شعوري عوام شدت سان ياد ڪري ٿو هو پنهنجي عظيم والد شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جيان بهادر، سچو، کرو ۽ نيڪ نيت مخلص جذبي سان سرشار شخصيت جو مالڪ هو سنڌ جو عوام اميد ڪري رهيو آهي ته شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جو پوٽو ڀٽو خاندان جو ڀڳدار جونئير ذوالفقار علي ڀٽو پنهنجي سنڌ، پنهنجي عوام مارو ماڻهن جي واهر ڪرڻ لاءِ ميدان ۾ ايندو ته ڪيس موٽ ۾ ضرور ڪاميابيون ملنديون.

# بلاول ڀٽو زرداري: شهيدن جي امانت ۽ ملڪ جو روشن مستقبل!

ظفر ثناءُ الله چانڊيو

21 سيپٽمبر 1988ع جو اهو تاريخي ڏينهن، جڏهن شهيد راڻي محترمه بينظير ڀٽو جي گهر ۾ هڪ اهڙي گل جو جنم ٿيو، جنهن اڳتي هلي پاڪستان جي سياست ۾ نئين روح ڦوڪيو. جڏهن اهو گل کو ٻيو نه پر اڄ جو اسان جو محبوب چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري صاحب آهي. بلاول ڀٽو زرداري صرف هڪ نالو ناهي پر هڪ سوچ جو نالو آهي. هو شهيد ذوالفقار علي ڀٽو جي ڏاهپ، شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي بهادري ۽ صدرِ مملڪت آصف علي زرداري جي مفاهمت واري سياست جو حسين سنگم آهي.

**تعليم ۽ تربيت:** بلاول صاحب ابتدائي تعليم دبئي ۽ لنڊن ۾ حاصل ڪئي ۽ پوءِ دنيا جي عظيم درسگاهه آڪسفورڊ يونيورسٽيءَ مان تاريخ ۽ سياست ۾ گريجوئيشن ڪئي آهي. اها ساڳي يونيورسٽي آهي، جتان سندس نانو محترم شهيد ڀٽو ۽ ماءُ شهيد بي بي به تعليم پرائي هئي. 27 ڊسمبر 2007ع تي جڏهن شهيد بي بيءَ کي اسان کان کسيو ويو ته بلاول صاحب صرف 19 سالن جو هو پر هن نهايت همت ۽ حوصلي سان پارٽيءَ جي قيادت جو بار پنهنجي ڪلهن تي کنيو.

**پرڏيهي وزير جي حيثيت ۾ مليل تاريخي ڪاميابيون:** جڏهن 2022ع ۾ بلاول ڀٽو پاڪستان جي تاريخ جو سڀ کان ننڍي عمر جو "پرڏيهي وزير" مقرر ٿيو ته ان وقت پاڪستان دنيا ۾ اڪيلو ٿي چڪو هو پر هن پنهنجي شاندار سفارتڪاريءَ سان سڄي دنيا ۾ پاڪستان جو نالو روشن ڪيو. هن جون ڪجهه اهم ڪاميابيون هي آهن:

**جون 2022ع ۾ تاريخي سفارتڪاري:** جڏهن سڄي سنڌ ۽ بلوچستان ٻوڏ ۾ ٻڏي ويا هئا ته هن گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ ۾ اهڙي دل کي هلائي رکندڙ تقرير ڪئي جو سڄي دنيا روئي پئي. سندس ئي ڪوششن سان جنيوا ڪانفرنس ۾ پاڪستان لاءِ 10 ارب ڊالر کان وڌيڪ امداد جو اعلان ٿيو.

**ڪشمير ڪاز جو حقيقي وارث:** هن هر علمي فورم تي ڀارت کي للڪاريو ۽ چيو ته 'ڪشمير اسان جي ساهه واري رڳ آهي، ڪشميرين کي انهن جو حق ملڻ گهرجي.' هن مودي سرڪار جي ظلمن کي دنيا اڳيان بي نقاب ڪيو.

**پاڪستان کي ملندڙ اهم پرڏيهي ڪاميابيون:** آمريڪا، چين، روس، برطانيه، سعودي عرب ۽ ايران سميت سڀني ملڪن سان دوستاڻو تعلق بحال ڪيو ۽ اهو ثابت ڪيو ته پاڪستان هڪ پُرامن ۽ ذميوار ايٽمي ملڪ آهي.

**بلاول جو وژن- عوامي پاڪستان:** چيئرمين بلاول ڀٽو زرداريءَ جو خواب قائدِ عوام جو اهو خواب آهي، جنهن ۾ هر غريب کي 'روٽي، ڪپڙو ۽ گهر' ملي. هو چاهي ٿو ته هن ملڪ ۾ نوجوانن کي روزگار ملي، هارين کي پنهنجي فصل جو صحيح اگهه ملي ۽ مزدور کي عزت ملي. هن سنڌ ۾ صحت جي شعبي ۾ دنيا جا بهترين اسپتالون ناهي اهو ثابت ڪيو آهي ته پيپلز پارٽي ئي عوام جي خدمت ڪري سگهي ٿي. اڄ اسان سڀ ورڪر جيالا ۽ سنڌ جا نوجوان اهو عزم ڪريون ٿا ته اسان پنهنجي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداريءَ سان ڪُلهو ڪُلهي سان ملائي بيٺل آهيون ۽ انشاءَ الله هڪ ڏينهن کيس هن ملڪ جو وزيراعظم بڻائي، شهيدن جي اڌوري مشن کي تڪميل تائين پهچائينداسين.

جڏهن عمران خان جي حڪومت ۾ مهانگائي عروج تي پهتل هئي، غريب عوام بک وگهي مري رهي هئي ۽ معيشت تباهه ٿي چڪي هئي، جڏهن ڪنهن ۾ به هن نااهل حڪومت خلاف ڳالهائڻ جي همت نه هئي ،تڏهن به هن ڪيترائي اهم ڪارناما سرانجام ڏنا.

**ڪراچي کان اسلام آباد تائين تاريخي لانگ مارچ:** 27 فيبروري 2022ع تي اسان جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جيالن جي خواهش تي ڪراچيءَ کان عمران خان جي نااهل حڪومت خلاف هڪ تاريخي لانگ مارچ جو آغاز ڪيو. اهو مارچ ڪراچيءَ کان شروع ٿي، سڄي سنڌ ۽ پنجاب مان ٿيندو اسلام آباد جي ڊي چوڪ تائين پهتو. هن 10 ڏينهن جي لانگ مارچ ۾ لکين جيالا، نوجوان ۽ عوام شريڪ ٿيو. بلاول صاحب هر شهر ۾ خطاب ڪندي چيو ته 'هيءَ نااهل حڪومت عوام دشمن آهي، هن غريب کان مانيءَ جو گرهه به کسي ورتو آهي.' اهو بلاول صاحب جي ئي لانگ مارچ جو نتيجو هو جو اسلام آباد پهچڻ ڪانپوءِ ئي جڏهن عدمِ اعتماد جي تحريڪ ڪامياب ٿي ۽ عمران خان جي حڪومت جو خاتمو ممڪن ٿيو. هن ثابت ڪري ڏيکاريو ته هو پنهنجي ناني شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ پنهنجي شهيد ماءُ محترمه بينظير ڀٽو وانگر هڪ دلير ۽ بهادر اڳواڻ آهي، جيڪو ڪنهن به آمر ۽ نااهل کان هرگز نٿو ڊڄي. اڄ کان ڪجهه ڏينهن بعد بلاول ڀٽو پنهنجي 37هين سالگرهه ملهائيندو ته سڄي قوم کي اهو تاريخي لانگ مارچ ضرور ياد ايندو، جنهن هن ملڪ کي هڪ ظالم حڪومت کان نجات ڏياري هئي. چيئرمين بلاول ڀٽو زرداريءَ کي سندس سالگرهه جون لک لک واڌايون پيش جن ٿيون.

# عبرت پوسٽ (اداري جو خط جي متن سان متفق هجڻ ضروري ناهي)

## سنڌ جي ماڻهن کي خيرات نه پر روزگار جا وسيلا کپن!

سنڌ ڌرتي صدين کان زراعت، هنر، واپار ۽ محنت جي سڃاڻپ رهي آهي هتي جا ماڻهو محنت کان ڪڏهن به نه ڪيٻائيندا آهن پر مسئلو اهو آهي ته ڪيترن ئي ماڻهن وٽ محنت ڪرڻ جي خواهش ته موجود آهي پر روزگار جا مناسب وسيلا موجود ناهن سنڌ ۾ زراعت روزگار جو وڏو ذريعو آهي جيڪڏهن آبادگارن کي جديد زرعي تربيت، معياري ٻج، مناسب پاڻي، زرعي مشينري، مارڪيٽ تائين رسائي ۽ فصل جي مناسب قيمت يقيني بڻائي وڃي ته هزارين خاندان پنهنجي پيرن تي بيهي سگهن ٿا ڳوٺن ۾ ڪيترائي نوجوان اهڙا آهن جيڪي پڙهيل لکيل ته آهن پر ڪين روزگار جي بازار جي ضرورتن مطابق مهارتون حاصل ڪرڻ جا موقعا ناهن مليا. جيڪڏهن هر ضلعي ۽ تعلقي سطح تي جديد، فني ۽ ووڪيشنل تربيت جا مرڪز قائم ڪيا وڃن جتي بجلي، سولر ٽيڪنالاجي، موبائل مرمت، ڪمپيوٽر، آن لائين ڪم، سلائي ڪڙهائي، موٽر سائيڪل مرمت، پلمبنگ ۽ ٻين هنرن جي تربيت ڏني وڃي ته نوجوانن لاءِ روزگار جا نوان دروازا کلي سگهن ٿا. ساڳئي وقت عورتن جي معاشي خودمختياري تي به خاص ڌيان ڏيڻ جي ضرورت آهي سنڌ جي ڪيترن ئي عورتن وٽ هنر موجود آهي پر انهن جي پيداوار کي مارڪيٽ تائين پهچائڻ جو نظام موجود ناهي جيڪڏهن عورتن کي تربيت، ننڍا قرض، خام مال ۽ پنهنجي شين جي وڪري لاءِ مارڪيٽ فراهم ڪئي وڃي ته اهي گهر ويٺي به پنهنجي خاندان جي آمدني وڌائي سگهن ٿيون. حڪومت سان گڏوگڏ خانگي شعبي، سماجي تنظيمن ۽ مخير ماڻهن جو ڪردار به اهم آهي. جيڪڏهن ڪنهن غريب کي هر سال راشن ڏيڻ بدران ننڍو ڪاروبار شروع ڪرڻ لاءِ سرمايو ڏنو وڃي، ڪنهن نوجوان جي فيس ادا ڪرڻ بدران کيس فني تربيت ڏني وڃي يا ڪنهن خاندان کي مسلسل امداد ڏيڻ بدران ان لاءِ آمدنيءَ جو مستقل ذريعو پيدا ڪيو وڃي ته اها مدد وڌيڪ پائيدار بڻجي سگهي ٿي. سنڌ جي ماڻهن کي موقعا فراهم ڪرڻ جي ضرورت آهي. ڪين قطار ۾ بيهاري امداد وٺڻ وارو نه پر پنهنجي پيرن تي بيٺل محنت ڪندڙ بڻائڻو آهي (محمد اسماعيل لانگاهه/ ڪاڇو)

# سنڌ جا بئراج: ماضيءَ جي ميراث، حال جي ضرورت!

رحمت الله پرڙو

سنڌ ۾ درياهه رڳو پاڻيءَ جو وهڪرو ناهي، اهو هتي جي زراعت، معيشت، آبادي، سماجي زندگي ۽ مستقبل جي بقا سان ڳنڍيل هڪ بنيادي وسيلو آهي. سنڌ جي موجوده زرعي ۽ آبپاشي نظام کي سمجهڻ لاءِ سنڌو درياهه تي تعمير ٿيل گڊو، سکر ۽ ڪوٽڙي بئراجن جي اهميت کي نظرانداز نٿو ڪري سگهجي. اهي بئراج رڳو ڪنڪريٽ، فولاد ۽ دروازن جون اڏاوتون نه پر سنڌ جي لکين ايڪڙ زرعي زمين ۽ ڪروڙين ماڻهن جي معاشي زندگيءَ کي پاڻي فراهم ڪندڙ بنيادي ڍانچو آهن اهڙي پسمنظر ۾ سنڌ بئراجز امپروومينٽ پروجيڪٽ (SBIP) بابت ورلڊ بئنڪ جي مشن جو تازو اختتامي اجلاس خاص اهميت رکي ٿو. سنڌ پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ بورڊ جي چيئرمين نجم احمد شاهه جي صدارت هيٺ PCMU۾ ٿيل اجلاس ۾ آبپاشي کاتي جي سيڪريٽري، PCMUجي پروجيڪٽ ڪوآرڊينيٽر PMO-SBIPجي پروجيڪٽ ڊائريڪٽر ۽ لاڳاپيل ٽيم شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ منصوبي جي مجموعي ڪارڪردگي، رهيل معاملن سنگ ميلن، آپريشن اينڊ مينٽيننس (O&M) اسڪور ڪارڊ ۽ مستقبل جي مرحلن جو جائزو ورتو ويو. شرڪت ڪندڙن منصوبي جي ڪارڪردگيءَ ۾ بهتري ۽ نظرثاني ٿيل O&Mاسڪور ڪارڊ تحت رينڪنگ ۾ واڌ تي اطمينان جو اظهار ڪيو. اجلاس ۾ اهو پڻ ٻڌايو ويو ته O&Mاسڪور ڪارڊ جي بهتري لاءِ FAOجي ٽيڪنيڪل اسسٽنس ٽيم سهڪار فراهم ڪيو. ورلڊ بئنڪ جي مشن جي اڳواڻي SBIPجي نئين Task Team Leader زبالدم ٽيسفائي ميڪونن ڪئي، جڏهن ته اڳوڻو TTLفرانسوا اونيمس پڻ اجلاس ۾ موجود هو. بئراج کي رڳو درياهه تي ٺهيل هڪ بند سمجهڻ درست نه ٿيندو جديد آبپاشي نظام ۾ بئراج هڪ اهڙو انجنيئرنگ ڍانچو آهي، جيڪو درياهه جي وهڪري کي منظم ڪري، پاڻيءَ جي سطح کي ڪنٽرول ڪري ۽ مخصوص مقدار ۾ پاڻي مختلف ڪئنالن ڏانهن منتقل ڪرڻ جي قابل بڻائي ٿو. ان سان گڏ بئراجن جو تعلق ٻوڏ جي انتظام، درياهي وهڪري جي نگراني، ڪئنالن جي آپريشن، آبپاشي جي تسلسل ۽ پاڻيءَ جي ورڇ سان پڻ آهي سنڌ ۾ گڊو، سکر ۽ ڪوٽڙي بئراج سنڌو درياهه جي مٿئين کان هيٺئين حصي تائين هڪ مربوط آبپاشي زنجير بڻائن ٿا. ورلڊ بئنڪ موجب سنڌ جي معيشت لاءِ سنڌو درياهه جي اهميت ان حقيقت مان ظاهر ٿئي ٿي ته صوبي جي 90 سيڪڙو کان وڌيڪ زرعي پيداوار آبپاشي نظام تي دارومدار رکي ٿي. انهيءَ ڪري بئراجن جي حفاظت جو سوال صرف آبپاشي کاتي جو انتظامي معاملو نه پر خوراڪ جي تحفظ، زرعي معيشت، روزگار ۽ موسمياتي خطري سان لاڳاپيل مسئلو آهي.

سکر بئراج: سنڌ جي ٽنهي بئراجن مان سکر بئراج تاريخي، انجنيئرنگ ۽ زرعي لحاظ کان غيرمعمولي حيثيت رکي ٿو سرڪاري آبپاشي رڪارڊ موجب ان جو تصور 1868ع ۾ C.A. Fifeپيش ڪيو منصوبو 1923ع ۾ منظور ٿيو ۽ 1932ع ۾ بئراج ۽ ان سان لاڳاپيل ڪئنال نظام مڪمل ٿيو. بئراج جي ڊيگهه لڳ ڀڳ 4 هزار 9 سئو 25 فٽ آهي. جڏهن ته ان سان لاڳاپيل ڪئنالن جي مجموعي ڊيگهه 6 هزار 4 سئو73 ميل ۽ واٽر ڪورسن جي ڊيگهه 47 هزار 8 سئو ميل ڄاڻائي وئي آهي. سکر بئراج مان نڪرندڙ نارا، روهڙي، خيرپور ايسٽ، خيرپور ويسٽ، نارٿ ويسٽ، رائس ۽ دادو ڪئنال سنڌ جي وڏي حصي کي آبپاشي پاڻي فراهم ڪن ٿا. سرڪاري رڪارڊ موجب سکر بئراج جو ڪمانڊ ايريا تقريباً 7.63 ملين ايڪڙ تائين پهچي ٿو جيڪو ملڪ جي ڪينال آبپاشي واري ايراضي جو تقريباً چوٿون حصو قرار ڏنو ويو آهي. خاص طور تي نارا ۽ روهڙي ڪئنال سنڌ جي زرعي تاريخ ۾ الڳ مقام رکن ٿا. روهڙي ڪئنال جي ڪمانڊ ايريا تقريباً 2.6 ملين ايڪڙ ۽ نارا ڪئنال جي لڳ ڀڳ 2.3 ملين ايڪڙ ڄاڻائي وئي آهي. ڪپهه، ڪڻڪ، ڪمند، چانور ۽ ٻيا فصل هن نظام سان ڳنڍيل علائقن جي زرعي معيشت جو حصو آهن. ان جو مطلب اهو ٿيو ته سکر بئراج جي ڪارڪردگي ۾ ڪا وڏي رڪاوٽ صرف هڪ انجنيئرنگ ڍانچي جو مسئلو نه هوندي، ان جا اثر آبادگارن، مندين، زرعي مزدورن، صنعتن خوراڪ جي فراهمي ۽ مجموعي علائقائي معيشت تائين پهچي سگهن ٿا.

گڊو بئراج: گڊو بئراج جو 1962ع ۾ ڪم شروع ٿيو ۽ ان جي ڪمانڊ ايريا بابت سنڌ آبپاشي کاتو تقريباً 2.234 ملين ايڪڙ cultivable command area ڄاڻائي ٿو ان مان گهوٽڪي فيڊر، بيگاري سنڌ فيڊر، ڊيزرٽ پٽ فيڊر ۽ ريني ڪئنال اهم آبپاشي ذريعا آهن. اهو نظام سنڌ جي اترين ضلعن سان گڏ بلوچستان جي ڪجهه علائقن لاءِ به اهم آهي. اهڙيءَ طرح بئراجن جي اهميت صوبائي سرحدن تائين محدود نه رهي ٿي.

ڪوٽڙي بئراج: سنڌ جي هيٺئين وارن علائقن ۾ ڪوٽڙي بئراج جو ڪردار پنهنجي نوعيت ۾ وڌيڪ حساس آهي سرڪاري معلومات موجب ڪوٽڙي بئراج 1955ع ۾ مڪمل ٿيو ۽ ان مان نڪرندڙ ڪئنال تقريباً 3 ملين ايڪڙ جي ايراضيءَ کي آبپاشي فراهم ڪن ٿا. ڪلري بگهاڙ فيڊر جو نظام ڪينجهر ڍنڍ سان پڻ ڳنڍيل آهي انهيءَ ڪري سنڌو درياهه جي وهڪري کي گڊو، سکر ۽ ڪوٽڙي جي تسلسل ۾ ڏسڻ ضروري آهي هڪ بئراج جي ڪمزوري يا آپريشنل مسئلو پاڻيءَ جي مجموعي انتظام تي اثرانداز ٿي سگهي ٿو.

سنڌ بئراجز امپروومينٽ پروجيڪٽ جو بنيادي مقصد وقت سان پراڻن ٿيندڙ بئراجن جي بحالي، انهن جي حفاظت ۽ آبپاشي کاتي جي انتظامي ۽ فني صلاحيت وڌائڻ آهي SBIPجو تازو مشن اختتامي اجلاس ان لحاظ کان اهم آهي ته ان ۾ رڳو گذريل ڪارڪردگي جو جائزو نه ورتو ويو پر رهيل سنگ ميلن کي وقت سر مڪمل ڪرڻ ۽ ايندڙ مرحلن لاءِ ادارن وچ ۾ هم آهنگي تي زور ڏنو ويو. هاڻي اصل سوال اهو آهي ته عالمي مالياتي ادارن جي سوين ملين ڊالرن جي فنانسنگ، سنڌ حڪومت جي counterpart resourcesءِ فني ماهرن جي سهڪار جو مستقل نتيجو ڇا نڪري ٿو؟ سنڌ لاءِ ڪاميابي جو معيار صرف اهو نه هجڻ گهرجي ته منصوبو وقت تي مڪمل ٿيو يا O&M score بهتر ٿيو. اصل ڪاميابي تڏهن ٿيندي، جڏهن بئراج محفوظ هجن. ڪئنالن ۾ پاڻي جي ورڇ وڌيڪ موثر هجي. tail-endآبادگار تائين پاڻي پهچي، زرعي پيداوار ۾ استحڪام اچي، پاڻيءَ جو ضايع گهٽجي ۽ ايندڙ ڪيترن ئي ڏهاڪن لاءِ سنڌو درياهه جي پاڻيءَ کي محفوظ ۽ سائنسي طريقي سان منظم ڪرڻ جي صلاحيت پيدا ٿئي.

# اڄوڪو ڏينهن ..... 20 سيپٽمبر

### تاجل بيوس

اڄ سنڌ جي سرموڙ شاعر تاجل بيوس جي جنم جو ڏينهن آهي هو 22 سيپٽمبر 1938ع تي ڳوٺ درگاهه پير حيات شاهه تعلقي سوڀي ديري ضلعي خيرپور ميرس ۾ پيدا ٿيو ابتدائي تعليم نورپور ۽ پونيٽ پور جي اسڪولن مان حاصل ڪيائين ۽ مئٽرڪ جو امتحان گورنمينٽ هاءِ اسڪول گمبٽ مان پاس ڪيائين اڳتي هلي بي اي ۽ ايم اي (اقتصاديات) جون سندون سنڌ يونيورسٽيءَ مان حاصل ڪيائين هن جپان، ٿائليند ۽ آمريڪا مان به ڪجهه ڪورس پاس ڪيا. عملي زندگيءَ جي شروعات اسڪول جي استاد طور ڪيائين هن سنڌ سرڪار جي انتظام هيٺ هلندڙ مختلف ادارن ۽ ڪمپنين ۾ ريسرچ آفيسر، اسسٽنٽ چيف، ڊپٽي چيف، چيف ۽ رجسٽرار طور ڪم ڪيو وفاقي سرڪار ۾ ايڊيشنل سيڪريٽري ۽ ڪارپوريٽ لا اٿارٽيءَ ۾ رجسٽرار آف لا اٿارٽيءَ طور به ڪم ڪيائين هن شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور جي وائيس چانسلر جي صلاحڪار ۽ سنڌي ٻوليءَ جي بااختيار اداري جي بورڊ آف گورنرس جي ميمبر طور پڻ ڪم ڪيو هو سنڌي ٻوليءَ جو هڪ وڏو شاعر هو شاعريءَ سان گڏ ڪهاڻيون، ڪالم ۽ مضمون پڻ لکيائين هن جي لکيل ڪتابن جو تعداد 40 کان وڌيڪ آهي جنهن ۾ سندس شاعريءَ جا مجموعا، اديبن جا خط ۽ ٻيو مواد شامل آهي هن 13 ڊسمبر 2008ع تي ڪراچيءَ ۾ وفات ڪئي.

### سيد نويد قمر

اڄ سيد نويد قمر جي سالگرهه جو ڏينهن آهي. هن ناميارين سياستدان جو جنم 22 سيپٽمبر 1955ع تي ٽنڊي محمد خان جي مشهور ڳوٺ ٽکڙ ۾ ٿيو. سندس والد قمرالزمان شاهه به هڪ مشهور سياستدان ۽ وڏو زميندار هو. سيد نويد قمر انگلينڊ جي مانچسٽر يونيورسٽيءَ مان 1976ع ۾ گريجوئيٽ ٿيو. ان بعد ڪيليفورنيا اسٽيٽ يونيورسٽيءَ مان 1979ع ۾ ايم بي اي جي سند حاصل ڪيائين. هو شروع کان وٺي پاڪستان پيپلز پارٽيءَ سان لاڳاپيل رهيو آهي. پاڻ ٻهريون ڀيرو 1988ع ۾ وارين عام چونڊن ۾ سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو. ان بعد 1990ع کان 2024ع تائين 8 ڀيرا قومي اسيمبليءَ جو ميمبر رهي چڪو آهي. هن مختلف وقتن تي وفاقي وزير طور به خدمتون سرانجام ڏنيون آهن. مختلف وزارتن جا قلمدان به سندس هٿ هيٺ رهيا، جن ۾ بجلي، نانو، واٽر ۽ پاور، پيٽروليم ۽ نيچرل رسورسز ۽ ٻيا کاتا شامل آهن.

### نوشين شيخ

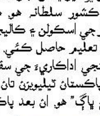

نوشين شيخ اسٽيج ۽ ٽيليويزن جي مشهور سنڌي اداڪاره هئي. هن جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1963ع ۾ سکر ۾ ٿيو ۽ هن جو اصل نالو ڪشور سلطانه هو هن سکر جي اسڪولن ۽ ڪاليجن مان تعليم حاصل ڪئي. هن اسٽيج ڊرامن سان پنهنجي اداڪاريءَ جي سفر جي شروعات ڪئي. هن جو پاڪستان ٽيليويزن تان نشر ٿيندڙ پهريون ڊرامو "راڄ ڀاڳ" هو ان بعد پاڪستان ٽيليويزن، ڪي ٽي اين، سنڌ ٽي وي، مهراڻ ۽ ٻين سنڌي ٽي وي چئنلن جي ڪيترن ئي ڊرامن ۽ سيريلس ۾ پنهنجي اداڪاريءَ جا جوهر ڏيکاريائين. عمر جو آخري حصو قاسم آباد حيدرآباد جي هڪ فليٽ ۾ گذاريائين. تاريخ 27 جون 2024ع تي انهيءَ فليٽ مان سندس لاش هٿ آيو.

### مختيار انڙ

مختيار انڙ

### مولانا غلام محمد ملڪاڻي

اڄ سنڌ جي جيد عالم، فقه جي علم جي ماهر ۽ عالم مولانا غلام محمد ملڪاڻيءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن برگزيده بزرگ جو جنم دادو ضلعي جي ڳوٺ ملڪاڻي شريف ۾ 14 رمضان 1276هه مطابق اپريل 1860ع ڌاري ٿيو پاڻ قرآن شريف، فارسي، عربي ۽ ديني تعليم مختلف عالمن کان حاصل ڪيائين هن هندستان، عراق ۽ حجاز مقدس وغيره جو سفر ۽ مختلف بزرگن جي مزارن ۽ مقدس مقامات جون زيارتون ڪيون ۽ روحاني رمزون حاصل ڪيون. ڪيس ٻين ديني علمن سان گڏ فقه تي خاص عبور حاصل هو ڪيس تصنيف ۽ تاليف جو به گهڻو شوق هو سندس تصنيف ۽ تاليف ڪيل ڪتابن جو تعداد لڳ ڀڳ 60 آهي هن بزرگ 22 سيپٽمبر 1935ع تي راهه رباني ورتي.

### سيد امداد علي شاهه رضوي

اڄوڪو ڏينهن اسان کي مشهور شاعر ۽ روحاني اڳواڻ سيد امداد علي شاهه رضويءَ جي يادگيري ڏياري ٿو جيڪو اسان کان اڄوڪي ڏينهن تي 1966ع ۾ وڇڙي ويو هن بزرگ جو جنم حيدرآباد ۾ 1870ع ڌاري ٿيو هو سنڌ جي مشهور مرثيه گو شاعر سيد ثابت علي شاهه جي خاندان جو چشم و چراغ هو هن قرآن شريف ۽ فارسيءَ جي ابتدائي تعليم پنهنجي والد سيد ثابت علي شاهه (ثاني) کان حاصل ڪئي ان بعد ڀڳت ميموريل مشنري اسڪول ۾ پڙهيو بعد ۾ جيلر مقرر ٿيو هن کي اهو اعزاز حاصل آهي ته هو سنڌ جو پهريون سنڌي جيلر هو. رٽائر ٿيڻ کان پوءِ ماڻهن کي روحاني تعليم ڏيندي حياتيءَ جا ڏينهن گذاريائين هو هڪ سٺو شاعر ۽ مرثيه خوان به هو.

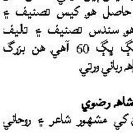

### مفتي خليل احمد جان نقشبندي

هن ديني عالم، اديب ۽ شاعر جو جنم 22 سيپٽمبر 1971ع تي سيوهڻ تعلقي جي ڳوٺ درگاهه ويهڙ شريف ۾ ٿيو. هن 1997ع ۾ مصر جي مشهور جامعه الازهر مان اسلاميات ۾ ايم اي جي سند حاصل ڪئي. پاڻ سنڌي، سرائڪي، اردو، عربي ۽ فارسي ٻولين جو هڪ قادرالڪلام شاعر آهي. سندس شاعريءَ ۾ حمد، نعتون ۽ مناجاتون وغيره شامل آهن. هن مختلف ديني ۽ اخلاقي موضوعن تي ٽيهارو کن ڪتاب لکيا آهن، جن ۾ سندس شاعريءَ جا مجموعا به شامل آهن. سندس ڪتابن جي فهرست مير حاجن مير جي ڪتاب "سيوهڻ جون ادبي شخصيتون" ۾ ڏنل آهي.

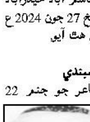

### لطيف اياز پنهور

اڄ مشهور ليکڪ ۽ سنڌيڪار لطيف اياز پنهور جي جنم جو ڏينهن آهي هو 22 سيپٽمبر 1956ع تي حيدرآباد جي ٽنڊي مير محمود ۾ ڄائو ايم اي (سنڌي ادب) تائين تعليم حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ ڪاليج ۾ ڪلارڪ طور ڪيائين سندس والد ابن حيات پنهور پنهنجي دور جو هڪ ناليوارو اديب هو لطيف اياز پنهور هڪ سٺو مترجم آهي سندس ترجمون ڪيل ڪتابن ۾ "سارياں سي ٿي ڏينهن" (ڪرشن چندر جي ناول جو ترجمون) ۽ "عشق جو آواز" (جميله هاشميءَ جي ناول جو ترجمون) شامل آهن.

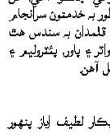

### نثار کهڙو

اڄ سنڌ جي مشهور سياستدان ۽ سينيٽر نثار کهڙي جي جنم جو ڏينهن آهي. سندس جنم 22 سيپٽمبر 1950ع تي لاڙڪاڻي جي مشهور سياسي خاندان ۾ ٿيو. هن لاڙڪاڻي جي پائيليٽ سيڪنڊري اسڪول مان ابتدائي تعليم حاصل ڪئي ۽ ٻارهين ڪلاس جو امتحان ڊي جي ڪاليج ڪراچيءَ مان پاس ڪيو. اڳتي هلي ڪراچي يونيورسٽيءَ مان بي اي جي سند حاصل ڪيائين. هن جرمنيءَ جي فرينڪفرٽ شهر مان ووڪيشنل تعليم پڻ حاصل ڪئي. نثار کهڙو جو شمار سنڌ جي سينيئر سياستدانن ۾ ٿئي ٿو هو پاڪستان پيپلز پارٽيءَ جو هڪ اهم اڳواڻ آهي. هو 1988ع کان لاڳيتو سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊجندو رهيو آهي. هن 2008ع کان 2013ع تائين سنڌ اسيمبليءَ جي اسپيڪر طور خدمتون سرانجام ڏنيون. 1997ع کان 1999ع تائين ۽ 2002ع کان 2007ع تائين سنڌ اسيمبليءَ ۾ مخالف ڌر جي اڳواڻ طور به ڪم ڪيائين. سنڌ جي مختلف وزارتن جا قلمدان به وقت بوقت سندس هٿ هيٺ رهيا آهن. پاڻ سنڌ جي سرڪاري يونيورسٽين جو پرو وائيس چانسلر پڻ رهي چڪو آهي. 9 مارچ 2022ع تي سينيٽ جو ميمبر چونڊيو.

### قضع غزل

اڄ مشهور شاعره قضع غزل جي سالگرهه جو ڏينهن آهي. هن جو جنم 22 سيپٽمبر 1974ع تي سيد غلام سرور شاهه جي گهر ۾ باجارا ۾ ٿيو. ايم اي ۽ ايم ايڊ جون سندون حاصل ڪيائين ۽ پرائمري اسڪول جي ٽيچر طور پنهنجي عملي زندگيءَ جي شروعات ڪيائين. 1990ع ڌاري شاعري ڪرڻ شروع ڪيائين. سندس شاعري سنڌ جي مختلف ادبي رسالن ۽ اخبارن ۾ ڇپجندي رهي آهي. سندس شاعريءَ جو مجموعو "چنڊ ۽ چاهتون" ڇپجي چڪو آهي. هن شاعريءَ جي لڳ ڀڳ هر صنف تي طبع آزمائي ڪئي آهي، جنهن ۾ غزل، گيت، وايون، نظم ۽ جوسٽا وغيره شامل آهن.

### مير اصغر حسين اصغر ٽالپر

هن مشهور شاعر جو جنم 22 سيپٽمبر 1960ع تي جهڏي شهر ۾ ٿيو سندس والد خان محمد صالح ۽ چاچو حيدرعلي حيدر به پنهنجي دور جا مشهور شاعر هئا. انڪري اصغرحسين کي شاعري جڳ نه ورثي ۾ ملي. اچا ڄڻ سالن جو مس هو جو سندس خاندان جهڏو ڇڏي ٽنڊي جان محمد ۾ مستقل رهائش اختيار ڪئي. انهيءَ ئي شهر جي تعليمي ادارن مان ابتدائي تعليم حاصل ڪيائين. هن 1976ع ۾ باقاعدي شاعري ڪرڻ شروع ڪئي. شاعريءَ ۾ معمور يوسفانيءَ کان اصلاح ورتائين. هن سنڌيءَ ۽ سرائڪيءَ ۾ شاعري ڪئي آهي. هن جو ڪتاب "ونا وڻ پراڻ جا" 1979ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو. انهيءَ ڪتاب ۾ هن سندس ٽن جي شاعرن جا خاڪا ۽ سندن شاعري شامل ڪئي آهي.

### استاد گلزار علي خان

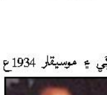

سنڌ جو هي مشهور راڳي ۽ موسيقار 1934ع ڌاري نوشهري فيروز ضلعي جي ڳوٺ ديهات ۾ پيدا ٿيو ڪجهه حوالن ۾ هن جي جنم جي تاريخ 4 جولاءِ 1938ع ٻڌائي وئي آهي هن جو اصل نالو گلاب ۽ والد جو نالو محمد مراد دلبر هو هن ڳائڻ جي سکيا پهريائين پنهنجي والد کان حاصل ڪئي ان کان پوءِ استاد مهر علي لاڙڪاڻي واري ۽ استاد منظور علي خان کان موسيقيءَ ۽ سنگيت جا گُر سکيائين هن 1950ع واري ڏهاڪي کان ريڊيو پاڪستان تي ڳائڻ شروع ڪيو سندس ڳايل ڪجهه ڪلام اڄ به ريڊيو پاڪستان جي لائبرريءَ ۾ موجود آهن 1983ع ۾ ريڊيو پاڪستان خيرپور قائم ٿيڻ کان پوءِ هن انهيءَ ريڊيو اسٽيشن تي هڪ موسيقار طور خدمتون سرانجام ڏنيون پاڪستان ٽيليويزن تي به پنهنجي آواز جو جادو جاڳايائين هن لاڙڪاڻي ۾ نون فنڪارن کي راڳ سيکارڻ لاءِ هڪ اسڪول کوليو جنهن مان ڪيترن ئي شاگردن لاڀ پرايو هن 22 سيپٽمبر 1992ع تي وفات ڪئي.

# ڪراچي بار ۾ سنڌ لائرز ڪانفرنس، ورهاڱي خلاف وڪيلن پاران جو ڊرٽي مارچ جو اعلان

## ورهاڱي جون ڳالهيون صوبن جي وسيلن تي نظر رکڻ برابر آهن، سنڌ جي ورهاست برداشت نہ ڪنداسين: اڳواڻ

## سنڌ جي مختلف بار ايسوسيئيشنن کي گڏ ڪري گورنر هائوس تائين لانگ مارچ ڪيو ويندو

## رڳو ڪنوينشن ۽ تقريرن بدران عملي لائحہ عمل جو اعلان ڪنداسين، مرحليوار پروگرام جوڙيا ويندا

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سڄي سنڌ جي وڪيل برادري بار ايسوسيئيشنن توڙي سنڌ بار ڪائونسل جي چونڊيل ميمبرن سنڌ جي ورهاڱي جي سازشن کي ملڪ جي سلامتي خلاف سازش سڏيندي ان خلاف ڊرٽي مارچ ڪرڻ جو اعلان ڪيو آهي. اهڙو اظهار ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي ميزباني هيٺ سنڌ لائرز ڪانفرنس ۾ ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ بار ڪائونسل جي وائيس چيئرمين بئريسٽر اشتياق ميمڻ، سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدر عبدالحسيب جمالي، ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ، سنڌ بار ڪائونسل جي چونڊيل ميمبر حق نواز ٽالپر، ڪي بي لغاري سميت مختلف ضلعي ۽ تعلقي بار ايسوسيئيشنن جي اڳواڻن خطاب ڪيو. ان موقعي تي سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدر عبدالحسيب جمالي خطاب ڪندي چيو تہ سنڌ ڌرتي صوفين جي ڌرتي آهي، سنڌ سڀني کي ويلڪم ڪيو آهي، عزت ۽ محبت ڏني آهي، سنڌو درياءَ جو پاڻي پيتو آهي. سنڌ سان وفا ڪنداسين. سنڌ جي تقسيم ڪنهن بہ صورت ۾ برداشت نہ ڪنداسين. سنڌ مضبوط هوندي تہ پاڪستان مضبوط هوندو. سنڌ جو ورهاڱو نہ رڳو سنڌ پر ملڪ جي سالميت خلاف پڻ آهي. هن چيو سنڌ جي ورهاڱي جون ڳالهيون اصل ۾ صوبن جي وسيلن تي نظرون آهن. وسيلن تي صوبن جي عوام جو حق آهي. ان موقعي تي سنڌ بار ڪائونسل جي وائيس چيئرمين اشتياق علي ميمڻ خطاب ڪندي چيو تہ سنڌ جي مضبوطي پاڪستان جي استحڪام جي ضمانت آهي. ڪراچي ۾ رهندڙ سنڌي بولي نہ ڳالهائيندڙ کي اسان سنڌي سمجهون ٿا. ڪراچي سنڌ جي دل آهي ۽ هميشہ رهندي. ان موقعي تي ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي جنرل سيڪريٽري ارشد شر خطاب ڪندي چيو تہ اسين ڪراچي ۾ رهندڙ سڀني کي سنڌي سمجهون ٿا. سنڌ ورهائڻ جون ڳالهيون ڪندڙ ڪراچي بار کي بہ ورهائڻ چاهن ٿا...

وڪيلن کي گڏ ڪندي مارچ کي اڳتي وڌايو وڃي ۽ آخرڪار ڪراچي ۾ گورنر هائوس تائين پهچڻ جو پروگرام ڏنو وڃي. جنهن کي خطاب ۾ وفاق جي علامت قرار ڏنو ويو. تجويز ڪيل پروگرام تحت 22 تاريخ تي شروعاتي مرحلو 23 ۽ 24 تاريخ تي سنڌ جي مختلف شهرن ۽ بارن مان وڪيلن کي گڏ ڪرڻ جڏهن تہ ان کان پوءِ نوشهروفيروز، مورو، دادو، نوابشاهہ، هالا، مٽياري، سانگهڙ، ٽنڊو آدم، ميرپورخاص، ٽنڊوالهيار، حيدرآباد، ڄامشورو، بدين ۽ ٽنڊو محمد خان سميت مختلف علائقن مان وڪيلن کي گڏ ڪري ڪراچي طرف اڳتي وڌڻ جي تجويز پيش ڪئي وئي. هن چيو تہ ملير بار کان پوءِ ڪراچي بار ۽ ان کان پوءِ گورنر هائوس تائين گڏيل طور تي پهچڻ جو لائحہ عمل تيار ڪيو وڃي. ان موقعي تي مختلف شهرن جي وڪيلن خطاب ڪندي چيو تہ جيڪڏهن عملي جدوجهد ڪرڻي آهي تہ پوءِ رڳو ڪنوينشن ۽ تقريرن تائين محدود نہ رهڻ گهرجي. حيدرآباد ۽ ميرپورخاص سميت مختلف هنڌن تي ڪنوينشن ڪرائڻ سان گڏ عملي قدم بہ کڻڻ گهرجن. هنن چيو تہ اڄ وڪيلن لاءِ ڏکيو وقت آهي ۽ ڪيترائي ماڻهو خوف يا ٻين سببن جي ڪري اڳتي نٿا اچن. اسان جي ڪنهن سياسي پارٽي سان وابستگي ناهي، نہ اسان کي سينيٽر بڻجڻو آهي، نہ چيئرمين يا وزير بڻجڻو آهي. اسان جو مقصد ذاتي عهدو حاصل ڪرڻ نہ پر ملڪ جي خاطر جدوجهد ڪرڻ آهي. ان موقعي تي ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ خطاب ڪندي چيو تہ سنڌ کي توڙڻ جو ڪنهن کي بہ فائدو نہ ٿيندو. 26 ۽ 27 ترميم کان پوءِ عدالتون ڪنٽرولڊ ٿي ويون آهن. 26 ۽ 27 ترميم کان اڳ عدالتن جا سنهرا خواب ڏيکاريا ويا. ساڳي طرح سنڌ جي ورهاڱي جي ڳالهہ ڪري عوام کي فائدو ڏيڻ جون ڳالهيون ٿي رهيون آهن. اهڙو ڪجهہ بہ نہ ٿيندو. سازشون جاري آهن. اها بہ سازش ٿي رهي آهي تہ سنڌ هاءِ ڪورٽ بار جون چونڊون ڪراچي بار جي چونڊن کان پوءِ ڪرايون وينديون...

---


روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

## ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سينئر سول جج 6th حيدرآباد
ايف سي سوٽ نمبر 413 سال 2026

ميسرز معصر ڪنسٽرڪشن ڪمپني معرفت مجاز آفيسر سيد علي غلام ولد سيد سيد معظم علي شاهہ آفيس نمبر B-13 ارلرحمن ايڪسٽيشن سامهون ماروي لان واڌو واهہ قاسم آباد حيدرآباد. پلينٽف. بخلاف. (1) چيف سيڪريٽري سنڌ ڪراچي (2) سيڪريٽري ورڪس اينڊ سروسز ڊپارٽمينٽ ڪراچي (3) چيف انجنيئر هائي وي حيدرآباد (4) ايگزيڪيوٽو پراونشل ڪوسٽل هائي ويزن حيدرآباد ايٽ شهباز بلڊنگ حيدرآباد (5) ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيسر حيدرآباد. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن تہ مٿين پلينٽف سوٽ فارريڪوري آف اماؤنٽ، سيڪيورٽي ڊپازٽر انفليشن ريٽ، ڊيمجز اينڊ ميسني پرافٽ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهہ ٿو ڪجي تہ 23-09-2026 تي وقت 8.30 بجہ صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سينئر سول جج 6th حيدرآباد

## ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب سيڪنڊ سول/ فيملي جج حيدرآباد
فيملي سوٽ نمبر 953 سال 2026

مسمات شائستہ لغاري. پلينٽف. بخلاف. انور لغاري ولد گلشير لغاري عرف عبدالخالق لغاري رهندڙ ڳوٺ بخش علي لغاري تعلقو ماتلي ضلعو بدين. ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن تہ مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح توڙائڻ ۽ مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تنهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهہ ٿو ڪجي تہ 05-10-2026 تي وقت 8.30 بجہ صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي...


---


## پبلڪ نوٽيس

روبرو جناب غلام شاهہ

## بعدالت ڊسٽرڪٽ جج، حيدرآباد، سنڌ

گيس وصولي دعويٰ نمبر: 36 سال 2026.

## سوئي سدرن گيس ڪمپني لميٽيڊ

جنهن جي هيڊ آفيس St-4/B، بلاڪ-14 ۾ واقع آهي، اها پنهنجي ڊپٽي مئنيجر/ ليگل سروس ريجن آفيس لاڙڪاڻو محبوب ولد محمد منير شيخ ذريعي ..................مدعي

### خلاف

معين اختر ولد معشوق علي ، بالغ ، مسلم ، ڪاروبار مٿائي ناهڻ ، واقع جمعہ ڳوٺ، نزد ڊالينس فيڪٽري ، هالي روڊ ، حيدرآباد..................مدعا عليہ

ڏانهن،

**مٿي ڄاڻايل مدعا عليہ**

جيئن تہ مٿي ڄاڻايل مدعي اوهان خلاف هن عدالت سڳوري ۾ گيس(چوري ڪنٽرول ۽ وصولي ايڪٽ، 2016)تحت 20٪ مارڪ اپ سميت 1,813,300 رپين جي وصولي لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي، ۽ جڏهن تہ اوهان ڏانهن نوٽيس جاري ڪيا ويا هئا پر اهي بغير تعميل جي واپس ٿيا آهن اوهان کي عام طريقي سان نوٽيس پهچائڻ ممڪن نہ آهي،تنهن ڪري هن اشاعت ذريعي اوهان کي هدايت ڪئي وڃي ٿي تہ اوهان هن عدالت ۾26,09,2026تي صبح جو 08:30 وڳي ذاتي طور، يا ڪنهن وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪنهن ٻئي شخص جي معرفت حاضر ٿي، جيڪڏهن ڪي اعتراض هجن تہ داخل ڪريو.جيڪڏهن اوهان پاڻ، اوهان جو وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪو ٻيو شخص حاضر نہ ٿيو،تہ مٿي ڄاڻايل ڪيس اوهان جي غير موجودگي ۾ ٻڌي، ان جو فيصلو ڪيو ويندو.

منهنجي صحي ۽ عدالت جي مهر سان گڏ.08 سيپٽمبر 2026 تي جاري ڪيو ويو.

بحڪم..................
(رئيس احمد شيخ)
اسسٽنٽ سپرنٽنڊنٽ
ڊسٽرڪٽ ڪورٽ، حيدرآباد، سنڌ.

مهر عدالت BY ORDER

PID K.912/26

# ڪراچي بار ۾ سنڌ لائرز ڪانفرنس، ورهاڱي خلاف وڪيلن پاران ڌرتي مارچ جو اعلان

## ورهاڱي جون ڳالهيون صوبن جي وسيلن تي نظر رکڻ برابر آهن، سنڌ جي ورهاست برداشت نه ڪنداسين: اڳواڻ

## سنڌ جي مختلف بار ايسوسيئيشنن کي گڏ ڪري گورنر هائوس تائين لانگ مارچ ڪيو ويندو

## رڳو ڪنوينشن ۽ تقريرن بدران عملي لائحه عمل جو اعلان ڪنداسين، مرحليوار پروگرام جوڙيا ويندا

ڪراچي (رپورٽ: راهب ڳاهو) سڄي سنڌ جي وڪيل برادري بار ايسوسيئيشنن ٽوڙي سنڌ بار ڪائونسل جي چونڊيل ميمبرن سنڌ جي ورهاڱي جي سازش کي ملڪ جي سلامتي خلاف سازش سڏيندي ان خلاف ڌرتي مارچ ڪرڻ جو اعلان ڪيو آهي. اهڙو اظهار ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي ميزباني هيٺ سنڌ لائرز ڪانفرنس ۾ ڪيو ويو جنهن ۾ سنڌ بار ڪائونسل جي وائيس چيئرمين بئريسٽر اشتياق ميمڻ، سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدر عبدالحسيب جمالي، ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ، سنڌ بار ڪائونسل جي چونڊيل ميمبر حق نواز ٽالپر، ڪي بي لغاري سميت مختلف ضلعي ۽ تعلقي بار ايسوسيئيشنن جي اڳواڻن خطاب ڪيو. ان موقعي تي سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي صدر عبدالحسيب جمالي خطاب ڪندي چيو ته سنڌ ڌرتي صوفين جي ڌرتي آهي، سنڌ سڀني کي ويلڪم ڪيو آهي، عزت ۽ محبت ڏني آهي، سنڌو درياءَ جو پاڻي پيتو آهي. سنڌ سان وفا ڪنداسين، سنڌ جي تقسيم ڪنهن به صورت ۾ برداشت نه ڪنداسين، سنڌ مضبوط هوندي ته پاڪستان مضبوط ٿيندو، سنڌ جو ورهاڱو نه رڳو سنڌ ۾ ملڪ جي سالميت خلاف پڻ آهي. هن چيو ته سنڌ جي ورهاڱي جون ڳالهيون اصل ۾ صوبن جي وسيلن تي نظرون آهن، وسيلن تي صوبن جي عوام جو حق آهي. ان موقعي تي سنڌ بار ڪائونسل جي وائيس چيئرمين اشتياق علي ميمڻ خطاب ڪندي چيو ته سنڌ جي مضبوطي پاڪستان جي استحڪام جي ضمانت آهي، ڪراچي ۾ رهندڙ سنڌي بولي نه ڳالهائيندڙ کي اسان سنڌي سمجهون ٿا، ڪراچي سنڌ جي دل آهي ۽ هميشه رهندي. ان موقعي تي ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي جنرل سيڪريٽري ارشد شر خطاب ڪندي چيو ته اسين ڪراچي ۾ رهندڙ سمورن کي سنڌي سمجهون ٿا. سنڌ ورهائڻ جون ڳالهيون ڪندڙ ڪراچي بار کي به ورهائڻ چاهن ٿا پر اهو سندن جو خواب ٿي رهندو. سنڌ قائم ۽ دائم رهندي ۽ ڪراچي بار به قائم ۽ متحد رهندي. هن چيو ته اسان چاهيون ٿا سموري سنڌ جي وڪيلن جي ريلي ڪڍي ڪراچي ۾ پهچي. اسان جا وڏا بلوچستان کان لڏي آيا هئا اسان ته سنڌ کي پنهنجو ڪري ڇڏيوسين، اڄ اسين سنڌ سان غداري ڪيئن ٿا ڪري سگهون. جيڪڏهن پاڪستان ترقي ناهي ڪئي ته ان جي ذميوار اسٽيبلشمينٽ آهي. پاڪستان جي ترقي ۽ خوشحالي سنڌ جي وحدانيت جي ضمانت آهي، ماءُ جو ورهاڱو ڪندڙ نهر جي اولاد نٿو ٿي سگهي. ان موقعي تي سنڌ بار ڪائونسل جي چونڊيل ميمبر ڪي بي لغاري خطاب ڪندي چيو ته هاڻي سوال اهو آهي ته سنڌ ورهائڻ خلاف اسان سڀني کي ڪرڻو ڇا آهي؟ صرف تقريرون ٿين نعرا لڳن، ڪاڏو ڪاٺجي ۽ پوءِ سڀ پنهنجي گهرن ڏانهن هليا وڃون ته ان سان مسئلو حل نه ٿيندو. اڄ مان صرف قيادت کي اهو ٻڌائڻ ۽ درخواست ڪرڻ آيو آهيان ته هاڻي عملي لائحه عمل ڏيڻ جي ضرورت آهي. باقي فيصلو قيادت کي ڪرڻو آهي. جيڪڏهن قيادت طرفان ڪو لائحه عمل نه ڏنو ويو ته پوءِ شايد اسان پنهنجي دوستن سان گڏجي ڪو عملي پروگرام پيش ڪنداسين. هن چيو ته منهنجي تجويز آهي ته سنڌ ورهائڻ واري منصوبي خلاف وڌيڪ دير نه ڪئي وڃي، ڇاڪاڻ ته گهڻي دير ٿي سگهي ٿي. جيڪي دوست قانون جي بالادستي، مهانگائي ۽ پنهنجي حقن جي تحفظ لاءِ جدوجهد ۾ ساٿ ڏيڻ چاهين ٿا اهي گڏ ٿين. هن سلسلي ۾ سنڌ جي مختلف بار ايسوسيئيشنز کي گڏ ڪري هڪ لانگ مارچ جو منصوبو جوڙڻ جي تجويز ڏني وڃي، مختلف ضلعن ۽ تعلقي بار مان وڪيلن کي گڏ ڪندي مارچ کي اڳتي وڌايو وڃي ۽ آخرڪار ڪراچي ۾ گورنر هائوس تائين پهچڻ جو پروگرام ٺاهيو وڃي، جنهن کي خطاب ۾ وفاق جي علامت قرار ڏنو ويو. تجويز ڪيل پروگرام تحت 22 تاريخ تي شروعاتي مرحلو 23 ۽ 24 تاريخ تي سنڌ جي مختلف شهرن ۽ بارن مان وڪيلن کي گڏ ڪرڻ، جڏهن ته ان کان پوءِ نوشهروفيروز، مورو، دادو، نوابشاهه، هالا، مٽياري، سانگهڙ، ٽنڊو آدم، ميرپورخاص، ٽنڊوالهيار، حيدرآباد، جامشورو، بدين ۽ ٽنڊو محمد خان سميت مختلف علائقن مان وڪيلن کي گڏ ڪري ڪراچي طرف اڳتي وڌڻ جي تجويز پيش ڪئي وئي. هن چيو ته ملير بار کان پوءِ ڪراچي بار ۽ ان کان پوءِ گورنر هائوس تائين گڏيل طور تي پهچڻ جو لائحه عمل تيار ڪيو وڃي. ان موقعي تي مختلف شهرن جي وڪيلن خطاب ڪندي چيو ته جيڪڏهن عملي جدوجهد ڪرڻي آهي ته پوءِ رڳو ڪنوينشن ۽ تقريرن تائين محدود نه رهڻ گهرجي. حيدرآباد ۽ ميرپورخاص سميت مختلف هنڌن تي ڪنوينشن ڪرائڻ سان گڏ عملي قدم به کڻڻ گهرجن. هن چيو ته اڄ وڪيلن لاءِ ڏکيو وقت آهي ۽ ڪيترائي ماڻهو خوف يا ٻين سببن جي ڪري اڳتي نٿا اچن. اسان جي ڪنهن سياسي پارٽي سان وابستگي ناهي، نه اسان کي سينيٽر بڻجڻو آهي، نه چيئرمين يا وزير بڻجڻو آهي. اسان جو مقصد ذاتي عهدو حاصل ڪرڻ نه پر ملڪ جي خاطر جدوجهد ڪرڻ آهي. ان موقعي تي ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي صدر عامر نواز وڙائچ خطاب ڪندي چيو ته سنڌ کي ٽوڙڻ جو ڪنهن کي به فائدو نه ٿيندو. 26 ۽ 27 ترميم کان پوءِ عدالتون ڪنٽرولڊ ٿي ويون آهن. 26 ۽ 27 ترميم کان اڳ عدالتن جا سنهرا خواب ڏيکاريا ويا. ساڳي طرح سنڌ جي ورهاڱي جي ڳالهه ڪري عوام کي فائدو ڏيڻ جون ڳالهيون ٿي رهيون آهن. اهڙو ڪجهه به نه ٿيندو، سازشون جاري آهن. اها به سازش ٿي رهي آهي ته سنڌ هاءِ ڪورٽ بار جون چونڊون ڪراچي بار جي چونڊن کان پوءِ ڪرايون وينديون پر اسان اليڪشن وقت تي ئي ڪرائينداسين. پاڪستان بار جي فيصلي کي قبول نه ڪنداسين، اليڪشن وقت تي ٿيڻ گهرجي. سنڌ خلاف ٿيندڙ سازش ملڪ کي ڪمزور ڪندي. مسئلا حل چاهيو ٿا ته ملڪ ۾ شفاف چونڊون ڪرايون وڃن. ميرٽ جي بحالي به ضروري آهي. گڊ گورننس جي سخت ضرورت آهي. سنڌ تقسيم واري ڳالهه ڪندڙن کي ٻڌائڻ چاهيون ٿا ته هو سنڌ جي 8 ڪروڙ عوام جي دل آزاري ڪري رهيا آهن. هن چيو ته ڪراچي بار ايسوسيئيشن پاران سنڌ جي ورهاڱي خلاف هڪ مارچ ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي. مارچ جو نالو ڌرتي مارچ رکيو ويو آهي ۽ اهو مارچ سنڌ جي ورهاست واري منصوبي خلاف هوندو. ان کان اڳ ڪنوينشن کي بدين بار ايسوسيئيشن جي وڪيل اڳواڻ امير آزاد سميت مختلف بارن جي نمائندن سنڌ جي جاگرافيائي وحدت برقرار رکڻ تي زور ڏيندي چيو ته سنڌ جي ورهاڱي بابت بيانن سان عوام جي جذبن سان نه کيڏيو وڃي. جڏهن ته تعليم، روزگار، امن امان، پاڻي ۽ ٻين بنيادي مسئلن ڏانهن ڌيان ڏيڻ جي ضرورت آهي. سنڌ بار ڪائونسل جي ميمبر حق نواز ٽالپر چيو ته آئين ۾ واضح طور لکيل آهي ته هي ملڪ ڪهڙي حساب سان هلندو. وفاق جو بنياد ئي بدنيتي تي رکيو ويو هو شروع کان ئي نظام اهڙو رکيو ويو جيڪو هلندو ئي نه. جيڪو شخص چوي ٿو ته هر صورت ۾ صوبا ٺهندا، اها ان جي شڪست آهي. ان شڪست جو سنڌ اسيمبلي آئينو ڏيکاري ڇڏيو آهي. اسان لاءِ اجرڪ موت ۽ زندگي آهي. ڪراچي کي الڳ ڪرڻ وارن کي ٻڌائڻ چاهيان ٿو ته صرف ٻه ڪلاڪ لڳندا واپس ڪرڻ ۾. اوهان جي بقا سنڌ سان جڙڻ ۾ آهي اوهان استعمال ٿي رهيا آهيو، ٻيو ڪجهه به نه آهي. سنڌ هاءِ ڪورٽ بار ايسوسيئيشن جي جنرل سيڪريٽري فريده مگريو چيو ته غير ذميواراڻي ڳالهه نه ڪرڻ گهرجي، خاص طور تي جڏهن ڪو شخص ڪنهن اهم عهدي تي هجي ۽ رياست يا ڪنهن اداري جي نمائندگي ڪري رهيو هجي. اهڙي حيثيت ۾ اهڙن بيانن کان پاسو ڪرڻ گهرجي جيڪي ماڻهن جي جذبن سان کيڏڻ جو سبب بڻجن. مسئلن جو حل صرف ان صورت ۾ ممڪن آهي جڏهن اصل مسئلن تي ڌيان ڏنو وڃي. مسئلو تعليم جو هجي، روزگار جو، امن امان جو، عورتن سان لاڳاپيل مسئلا هجن يا جبري گمشدگين جا معاملا، انهن سڀني جو حل سنجيده توجهه سان ئي ممڪن آهي. ورهاڱي سان نه. سنڌ جي جاگرافي، تاريخ ۽ روايتون شاهد آهن ته سنڌ هميشه محبت ۽ امن جو درس ڏنو آهي. سنڌ سدائين ماءُ جو ڪردار ادا ڪيو آهي ۽ هتي ايندڙ ۽ آباد ٿيندڙ هر ماڻهو کي محبت، امن ۽ ڀائيچاري جو درس ڏنو ويو آهي. تاريخ شاهد آهي ته جڏهن به معاشري ۾ ناانصافي يا اصولن جي خلاف ڪا ڳالهه ٿي آهي، وڪيلن بنا ڪنهن ذاتي مفاد جي اڳيان وڌي جدوجهد ڪئي آهي. قانون جي بالادستي ۽ عدالتن جي آزادي جي معاملن ۾ وڪيل هميشه صفِ اول ۾ بيٺا آهن. اڄ جيڪڏهن سنڌ جي ورهاڱي جي ڳالهه ڪئي پئي وڃي ته اسان واضح موقف رکون ٿا ته ڪنهن به صورت ۾ سنڌ جي ورهاڱي جي ڳالهه قبول ناهي. سنڌ هڪ هئي، هڪ آهي ۽ هڪ ئي رهندي. اسان وڪيل به هڪ آهيون ۽ سنڌ جي بارن ۾ به هر معاملي تي ڪنهن قسم جي تفريق ناهي. جيڪڏهن خدا نه ڪري سنڌ جي ورهاڱي واري ڳالهه اڳتي وڌي ته وڪيل ڪنهن به جدوجهد کان پوئتي نه هٽندا. اسان جو مقصد معاشري ۾ انصاف جي فراهمي ۽ عوام جي حقن جو تحفظ آهي. سنڌ هڪ هئي، هڪ آهي ۽ هڪ ئي رهندي. بهتر اهو ئي آهي ته اهڙن غير ذميوارانه بيانن کان پاسو ڪيو وڃي، جن سان معاشري ۾ انتشار پيدا ٿئي. اڄ سخت گرمي ۽ تپندڙ سج ۾ سنڌ جي مختلف بارن مان آيل نمائندا ۽ بار جا معزز ميمبر هتي موجود آهن. انهن جو هتي اچڻ ڪنهن ذاتي مقصد لاءِ ناهي، پر سنڌ جي ورهاڱي بابت پنهنجو واضح موقف پيش ڪرڻ لاءِ آهي. اسان کي پنهنجي سنڌ جي ڌرتي سان بي پناهه محبت آهي ۽ سنڌ جي جاگرافيائي حدن ۽ وحدت جو به احترام آهي. سنڌ جي ورهاڱي بابت ڪا به ڳالهه نه اڳ قبول هئي، نه اڄ قبول آهي ۽ نه ئي مستقبل ۾ قبول ٿيندي. ڪراچي بار ايسوسيئيشن جي انهن نمائندن جا ٿورا مڃيان ٿي جن سنڌ جي وحدت ۽ حقن جي تحفظ لاءِ هي آواز بلند ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪيو. بدين بار جي اڳواڻ امير آزاد چيو ته هڪڙا ماڻهو زمين کي صرف زمين جو ٽڪرو سمجهن ٿا ۽ هڪڙا اهي آهن، جيڪي ڌرتي کي ماءُ سمجهن ٿا. سنڌ آصف زرداري ۽ سندس سائين لاءِ شايد صرف زمين هجي، پر اسان لاءِ هزارين سالن جي تاريخ رکندڙ وطن آهي. هنن کي ڪوسٽل بيلٽ گهرجي ٻيو ڪجهه به ناهي. چون ٿا ته سسٽم ويهجي ويو آهي، سسٽم به پاڻ هلايو ۽ ٺاهيو وري پاڻ ئي چئو ٿا ته سسٽم ويهجي ويو آهي. انهن ماڻهن جون نظرون سنڌ جي وسيلن تي آهن. سسٽم کي ٺيڪ ڪرڻو آهي ته ماڻهن کي ووٽ ڏيڻ جو حق ڏيو، شفاف چونڊون ڪرايو ۽ اسان جي جذبن ۽ احساسن سان نه کيڏو ته سسٽم واقعي ويهي ويندو پوءِ اوهين سنڀالي به نه سگهندا. وفاقي حڪومت سي سي آءِ جي فيصلي تي عمل نه ڪيو ۽ اڄ به پاڻي چوري ٿي رهيو آهي. ڪينالن جو ڪم به هلي رهيو آهي. ڏنڊن جي زور تي قومن جي تاريخن کي ختم نٿو ڪري سگهجي.

# CLASSIFIED ADVERTISMENT

## ڪورٽ نوٽيس

**عدالت ۾ جناب سينئر سول جج 6th حيدرآباد**
**ايف سي سوٽ نمبر 413 سال 2026**

ميسرز معصر ڪنسٽرڪشن ڪمپني معرفت مجاز آفيسر سيد علي غلام ولد سيد معظم علي شاهه آفيس نمبر B-13 ارڙهمن ايڪسٽيشن سامهون ماروي لان واڊو واهه قاسم آباد حيدرآباد. پلينٽف..بخلاف.. (1) چيف سيڪريٽري سنڌ ڪراچي (2) سيڪريٽري ورڪس اينڊ سروسز ڊپارٽمينٽ ڪراچي (3) چيف انجنيئر هائي وي حيدرآباد (4) ايگزيڪيوٽو پراونشل ڪوسٽل هائي ويز ڊويزن حيدرآباد ايٽ شهباز بلڊنگ حيدرآباد (5) ڊسٽرڪٽ اڪائونٽس آفيسر حيدرآباد. ڊفينڊنٽس

**مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:**

جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فارريڪوري آف اماؤنٽ، سيڪيورٽي ڊپازٽر انفليشن ريٽ، ڊيمجز اينڊ ميسني پرافٽ لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 23-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سينئر سول جج 6th حيدرآباد

## ڪورٽ نوٽيس

**عدالت ۾ جناب سيڪنڊ سول/ فيملي جج حيدرآباد**
**فيملي سوٽ نمبر 953 سال 2026**

مسمات شائسته لغاري. پلينٽف..بخلاف.. انور لغاري ولد گلشير لغاري عرف عبدالخالق لغاري رهندڙ ڳوٺ بخش علي لغاري تعلقو ماتلي ضلعو بدين. ڊفينڊنٽس

**مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:**

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف نڪاح ٽوڙڻ ۽ مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 05-10-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

سيڪنڊ سول/ فيملي جج حيدرآباد

## ڪورٽ نوٽيس

**عدالت ۾ جناب فرسٽ سينئر سول جج ٽنڊو الهيار**
**ايف سي سوٽ نمبر 78 سال 2026**

(1) شريمتي سعيده زال درهم داس (2) شريمتي درويتي ڌيءُ درهم داس زال مولچند باگڙي (3) وزير باگڙي ولد درهم داس رهندڙ محلہ حاجي احمد ميمڻ ڪالوني ٽنڊو الهيار. پلينٽف..بخلاف.. (1) منسٽر انٽرير حڪومت پاڪستان اسلام آباد (2) چيئرمين نادرا اسلام آباد (3) اسٽنٽ مينيجر نادرا ٽنڊو الهيار. ڊفينڊنٽس

**مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:**

جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار ڊڪلريشن اينڊ مينڊيٽري انجڪشن لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 21-09-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا. توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو.

فرسٽ سينئر سول جج ٽنڊو الهيار

## پبلڪ نوٽيس

روبرو جناب غلام شاهه

**بعدالت ڊسٽرڪٽ جج، حيدرآباد، سنڌ**

گيس وصولي دعويٰ نمبر: 36 سال 2026.

**سوئي سدرن گيس ڪمپني لميٽيڊ**

جنهن جي هيڊ آفيس St-4/B، بلاڪ-14 ۾ واقع آهي، اها پنهنجي ڊپٽي مئنيجر/ ليگل سروس ريجن آفيس لاڙڪاڻو محبوب ولد محمد منير شيخ ذريعي ..................مدعي

**خلاف**

معين اختر ولد معشوق علي ، بالغ ، مسلم ، ڪاروبار مٿائي ناهڻ ، واقع جمعہ ڳوٺ، نزد ڊالينس فيڪٽري ، هالي روڊ ، حيدرآباد...............مدعا عليہ

ڏانهن،

**مٿي ڄاڻايل مدعا عليه**

جيئن تہ، مٿي ڄاڻايل مدعي اوهان خلاف هن عدالت سگهوري ۾ گيس(چوري ڪنٽرول ۽ وصولي ايڪٽ، 2016)تحت 20٪ مارڪ اپ سميت 1,813,300 رپين جي وصولي لاءِ دعويٰ داخل ڪئي آهي، ۽ جڏهن تہ، اوهان ڏانهن نوٽيس جاري ڪيا ويا هئا پر اهي بغير تعميل جي واپس ٿيا آهن. اوهان کي عام طريقي سان نوٽيس پهچائڻ ممڪن نہ آهي،تنهن ڪري هن اشاعت ذريعي اوهان کي هدايت ڪئي وڃي ٿي تہ اوهان هن عدالت ۾ 26,09,2026تي صبح جو 08:30 وڳي ذاتي طور، يا ڪنهن وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪنهن ٻئي شخص جي معرفت حاضر ٿي، جيڪڏهن ڪي اعتراض هجن تہ داخل ڪريو.جيڪڏهن اوهان پاڻ، اوهان جو وڪيل يا قانون موجب بااختيار ڪو ٻيو شخص حاضر نہ ٿيو،تہ مٿي ڄاڻايل ڪيس اوهان جي غير موجودگي ۾ ٻڌي، ان جو فيصلو ڪيو ويندو.

منهنجي صحي ۽ عدالت جي مهر سان گڏ.08 سيپٽمبر 2026 تي جاري ڪيو ويو.

بحڪم...............
(رئيس احمد شيخ)
اسسٽنٽ سپرنٽنڊنٽ
ڊسٽرڪٽ ڪورٽ، حيدرآباد، سنڌ.

مهر عدالت
BY ORDER

PID K.912/26

# چڪ ويجهو سئوٽن ۾ ڪارنهن الزام معاملي تان جهيڙو، فائرنگ ۾ هڪ ڄڻو قتل

ڳوٺ عبدالوهاب جتوئي ۾ جوابدارن غلام قادر عرف گلڻ سئوٽ دودو جتوئي کي قتل ڪري ڇڏيو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪنڌڪوٽ اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪئي

ڪجهه مهينا اڳ راشد جتوئي کي ڪارنهن الزام جي پلاند ۾ پاءُ کي قتل ڪيو ويو آهي: امان الله

چڪ (رپورٽ غلام رسول جتوئي) چڪ لڳ جامي ڦبو ويجهو ڳوٺ عبدالوهاب عرف انب قادراڻي جتوئي ۾ پنهنجي ئي رت جي رشتيدارن سئوٽن جوابدارن گولين هٽي پنهنجي سئوٽ دودو پٽ عبدالوهاب عرف انب قادراڻي جتوئي کي قتل ڪري ڇڏيو واقعي بعد جوابدار فرار ٿي ويا. اهڙي اطلاع تي ٿاڻي جي حد رستم پوليس واقعي واري هنڌ پهچي مقتول نوجوان جو لاش ڪنڌڪوٽ لکي غلام شاهه اسپتال منتقل ڪيو جتان پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي ڪيو

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

چڪ: قتل ٿي ويل شخص جو لاش سندس گهر ۾ پيل آهي

## ڪوٽ غلام محمد ۾ ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو، عالمن ۽ شهرين جي وڏي شرڪت

عالمن پاران عقيده ختمِ نبوت ﷺ جي اهميت، سيرتِ طيبه ﷺ ۽ اسلامي تعليمات تي روشني

نوجوان نسل جي ديني ۽ اخلاقي تربيت، امن پائيچاري ۽ اخوت کي هٿي ڏيڻ تي زور

ڪوٽ غلام محمد(ت ر) ڪوٽ غلام محمد ۾ ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو عالمن ۽ شهرين جي وڏي شرڪت ڪوٽ غلام محمد ۾ ڳڏريل ڏينهن ٽيون ساليانو ختمِ نبوت ﷺ جلسو مذهبي عقيدت احترام ۽ جوش جذبي سان منعقد ڪيو ويو جنهن ۾ مختلف مڪاتبِ فڪر

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ: گهرن کي لڳل باهه جو ڏيک

## خيرپور جي واپاري جي پٽ کان هٿياربند روڪ رقم، اءِ فون ۽ سامان ڦري ويا

خيرپور(ڊ ر) خيرپور جي اي سيڪشن ٿاڻي جي حد نويد ڪالوني ۾ ڪن هٿياربندن

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

# ڪنڌڪوٽ ۾ ٻن جريب زمين تان پٽ هٿان والد قتل، جوابدار گرفتار

ايس ايس پي جي نوٽيس بعد بي سيڪشن پوليس ڪارروائي ڪري عبدالعلي بنگوار کي گرفتار ڪيو

جوابدار والد محمد حيات بنگوار کي ٽي ٽي پسٽل جون گوليون هڻي قتل ڪرڻ جو اعتراف ڪيو آهي:پوليس

ڪنڌ ڪوٽ (ڊ ر) ڪنڌ ڪوٽ ٻن جريب زمين نه ڏيڻ تي سنگدل پٽ پنهنجي والد کي قتل ڪري واري واقعي جو ايس ايس پي محمد مراد گهانگهرو نوٽيس وٺڻ بعد

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

ڪنڌڪوٽ: فوت شخص جو لاش اسپتال ۾ پيل آهي

## ڪنڌڪوٽ لڳ سبزوئي برادري جي ٻن ڌرين ۾ پراڻو تڪرار ٻيهر ڀڙڪيو، هڪ ڄڻو قتل

ڳوٺ مختيار خان سهرياڻي ۾ اوطاق تي ويٺل ثناء الله هٿياربندن جي فائرنگ ۾ مارجي ويو

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪنڌڪوٽ اسپتال منتقل ڪيو، پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي

ڪيس داخل نه ڪيڻ خلاف وارثن جو انڊس هاءِ وي بند ڪري ڌرڻو روڊ بلاڪ، پوليس خلاف نعريبازي

ڪنڌڪوٽ (ڊ ر) ڪنڌڪوٽ لڳ سبزوئي برادري جي ٻن ڌرين ۾ پراڻو تڪرار ٻيهر ڀڙڪي اٿيو ڳوٺ مختيار خان سهرياڻي ۾

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

# سڪرنڊ ويجهو ڪارن جي ريس دوران موٽرسائيڪل سان ٽڪر بعد ڪالهي، هڪ فوت، 4 زخمي

نوابشاهه روڊ تي پيش آيل حادثي ۾ اسلم راجپوت، گووندا، دلمراد، اسد، شعيب ۽ نور محمد زخمي ٿي پيا

زخمين کي اسپتال نيو ويو جتي اسلم راجپوت زخمن جا سور نه سهندي فوت ٿي ويو

مقتول جي وارثن ۽ شهرين پهچي ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪرايو، زخمي جوابدار اسپتال مان فرار

سڪرنڊ ( س ر ) سڪرنڊ شهر جا رهواسي ٻه نوجوان رات دير سان نوابشاهه کان سڪرنڊ ايندي ٻن ڪارن جي ريس دوران موٽر سائيڪل کي ٽڪر لڳڻ سبب موٽر سائيڪل سوار ٻه ڄڻا اسلم راجپوت ديوان نوجوان گووندا سخت زخمي ٿي پيا. جڏهن ته ٻئي ڪارون تيز رفتاري سبب ڪلٽي ٿي پيون جنهن ۾ ڪار سوار دلمراد ، اسد، شعيب ، نور محمد سيال زخمي ٿي پيا.

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

ٽنڊوباگو: شهري مطالبن جي مڃتا لاءِ روڊ بلاڪ ڪري احتجاج ڪري رهيا آهن

## دادو ۾ مبينا گهرو تشدد خلاف عورت جو مڙس ۽ ساهرن خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

دادو(ڊ ر) دادو شهر جي عزيزآباد ڪالوني جي رهواسي ريشمان ڪوسو ، اڄڻ حوراڻ ڪوسو ۽ پاءُ ضمير ڪوسو سان گڏ دادو پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪري دادو پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو ته خرچ گهر تي مڙس منصور ڪوسو هر روز تشدد ڪري ٿو ڪالهه گهر اندر ڪمرو بند ڪري مارڪٽ ڪري رتوڻ رت ڪري ڇڏيو جنهن بعد گهر جي ڇت

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

# خيرپور گمبوهه جي شاخن ۾ پاڻي جي هترادو ڪوٽ ۽ وارابندي خلاف آبادگار سراپا احتجاج

مظاهرين مين ملڪاڻي جهڏو روڊ تي احتجاجي ڌرڻو هڻي بند ڪري ڇڏيو، ٽريفڪ معطل

واهن ۾ ڪٽي به پاڻي جي کوٽ ناهي تنهن باوجود پوڇڙ جي آبادگارن کي پاڻي نه پيو ڏنو وڃي:مظاهرين

پوکيل فصل سکي سڙي تباهه ٿي رهيا آهن، چانگ روٽيشن کي جلد کان جلد ختم ڪيو وڃي

ٽنڊوباگو (ت ر) سب ڊويزن خيرپور گمبوهه جي شاخن ۾ پاڻي جي هترادو ڪوٽ ۽ وارابندي خلاف آبادگار سراپا احتجاج بڻجي ويا. مظاهرين ٻئي ڏينهن پڻ مين ملڪاڻي جهڏو روڊ کي ڌرڻو هڻي بند ڪري ڇڏيو آبادگار اڳواڻن پير فياض شاهه راشدي، لطف علي ملڪاڻي، غلام نبي ملڪاڻي جي اڳواڻي ۾ مظاهرين مين ملڪاڻي جهڏو روڊ بند ڪري آبپاشي کاتي جي ڪرپٽ آفيسرن جي خلاف شديد نعريبازي ڪئي آبادگار اڳواڻن جو چوڻ

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: اجتماعي شادي جي تقريب ۾ هڪ ڪنوار شريڪ آهي

## ڪڪڙ ٿاڻي جي حد ۾ بدامني، 11 هزار وولٽيج بجلي جون تارون چوري

خانپور جوڻيجو فيڊر مان نامعلوم چور 3 ٿنڀن تان بجلي جون تارون ڪٽي کڻي ويا

رهواسين جو ايس ايس پي دادو کان چورن کي گرفتار ڪري سخت قانوني ڪارروائي جو مطالبو

ڪڪڙ (ن ع) ڪڪڙ ٿاڻي جي حد ۾ بدامني ٻيهر پڙڪي اٿي شهري ۽ ڳوٺاڻا غير محفوظ. ان سلسلي ۾ ڪڪڙ لڳ خانپور جوڻيجو فيڊر مان نامعلوم چورن ڳوٺ ڪلو ساريو وينڊز لائين جي 3 ٿنڀن

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

## خيرپور ۾ سنڌ جي امڪاني ورهاڱي خلاف بار پاران عدالتي ڪاروائين جو بائيڪاٽ

وڪيلن سيد جعفر علي شاهه، الطاف حسين مري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

سنڌ جي وسيلن تي قبضي جي ڪوشش کي اسين مڪمل طور رد ڪريون ٿا: مظاهرين

خيرپور(ڊ ر) سنڌ جي امڪاني ورهاڱي ، سنڌ دشمن ڪئنالن ، 26هين ۽ 27 ترميم خلاف سنڌ بار ڪائونسل جي مرڪزي سڏ تي خيرپور ۾ عدالتي ڪاروائين جو مڪمل بائيڪاٽ حاضري تي ايل ساٿين کي نيون تاريخون ڏئي واپس روانو ڪيو ويو عدالتي ڪاروائين جي بائيڪاٽ بعد خيرپور جي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

## سکر سيپڪو پاران بجلي چورن ۽ باقيدارن خلاف آپريشن، ڪيترائي ڪنيڪشن ڪاٽا

ايگزيڪيوٽو انجنيئر خليل احمد چانڊيو جي نگراني ۾ مختلف علائقن ۾ آپريشن ڪيو

ڪيترائي غير قانوني ڪنيڪشن ڪاٽي چوري ۾ استعمال ٿيندڙ تارون ضبط ڪيون ويون

سکر (بيورو رپورٽ) سيپڪو بجلي چوري کي روڪڻ ۽ نادهندگان کان واجبات جي وصولي لاءِ پنهنجون ڪارروايون تيز ڪري ڇڏيون آهن ايگزيڪيوٽو انجنيئر سکر سٽي خليل احمد چانڊيو ۽ ايس ڊي او عزير پٺاڻ

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

راڄيديرو: ڳوٺاڻن جي ڪٺ ۾ اڳواڻ ڳالهائي رهيو آهي

# خيرپور ليڊي ولنگڊن اسپتال ۾ مبينا غلط آپريشن سبب ناري جي خراب، وارثن جو احتجاج

اسپتال ۾ ڊاڪٽرياڻين جي غلط آپريشن سبب ناري شهنيلا جي حالت ڳڻتي جوڳي ٿي وئي: وارث

ڪيس ڪٽائي گمس اسپتال وياسين پر انهن اڳ آپريشن ٿيل هجڻ ڪري زميواري کڻڻ کان انڪار ڪيو

واپس ليڊي ولنگڊن اسپتال آيا سين ته انتظاميا داخل ڪرڻ انڪار ڪيو آهي، نوٽيس وٺي انصاف ڪيو وڃي

خيرپور(رپورٽ: عبدالمجيد پنهور) خيرپور جي عورتن واري سرڪاري ليڊي ولنگڊن اسپتال ۾ مبينا غلط آپريشن سبب ناري شهنيلا جي حالت ڳڻتي جوڳي ٿي وئي معاشر نينگري شهنيلا جي وارثن جو چوڻ آهي ته آپريشن کان پوءِ ناري جي طبيعت خراب ٿي وئي ته اسپتال جي عملي ڪين گمبٽ اسپتال ريفر ڪرڻ لاءِ چيو وارث موجب هو ناري کي کڻي گمبٽ انسٽيٽيوٽ کڻي ويا، پر اتي موجود ڊاڪٽرن مبينا طور تي اهو چئي علاج ڪرڻ کان

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

# ڪپرو پرسان چونئري تي ڪنوڻ ڪرڻ سبب نوجوان فوت، ٽي ٻڪريون سڙي زخمي

ڳوٺ سومراهو ۾ برسات دوران وڄ ڪرڻ سبب مير محمد ولد سومار گجو موقعي تي فوت ٿي ويو

ڪپرو (ن ع) اچڙو ٿر جي ڳوٺ سومراهو ٿڙ ۾ برسات دوران چونئري تي ڪنوڻ ڪري پيئي جنهن جي نتيجي ۾ 4 ٻارن جو پيءُ ميرمحمد ولد سومار گجو موقعي تي فوت ٿي ويو فوتي جي گهر ۾ قهرام مچي ويو

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

## خيرپور بار جي عمارت جي ڇت جا ڇاپڙ ڪرڻ سبب ٻه وڪيل زخمي

زخمي وڪيل رياض علي شاهه ۽ فرزند علي ميتلو کي فوري طور اسپتال منتقل ڪيو

عمارت جو فوري طور نئين معائنو ڪرائي خطرناڪ حصن جي مرمت ڪرائي وڃي: بار اڳواڻ

خيرپور(ڊ ر) ڊسٽرڪٽ بار ايسوسيئيشن خيرپور جي عمارت ۾ اوچتو ڇت جا ڇاپڙ زوردار ڌماڪي سان ڪري پيا، جنهن جي نتيجي ۾ بار ۾ موجود ٻن وڪيلن جي زخمي ٿيڻ بعد وڪيلن ۾ ڀاڄ پئجي وئي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

## اسلام ڪوٽ پرسان ڪنوڻ ڪرڻ سبب 15 ٻڪريون مري ويون

ڳوٺ ولي جو ٿڙ ۾ پورهيت ڪريم ڏنو راهڙ جون 15 ٻڪريون سڙي ويون

اسلام ڪوٽ(ن ع) گڏريل ڏينهن اسلام ڪوٽ جي پرپاسي ڪٽي هلڪي ته ڪٽي تيز برسات جو وسڪارو ٿيو ڳوٺ ولي جو

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

لاڙڪاڻو: آرٽس ڪائونسل ۾ ڊرامو پيش ڪيو پيو وڃي

## مورو ويجهو وين جو موٽرسائيڪل کي ٽڪر، پيءُ معصوم پٽ سميت زخمي

قومي شاهراهه تي حادثي ۾ وسيم سولنگي ۽ سندس معصوم پٽ سخت زخمي ٿي پيا

اطلاع تي پوليس پهچي وين تحويل ۾ وٺي زخمين کي اسپتال منتقل ڪيو

مورو(ن ع) مورو ويجهو قومي شاهراهه تي مسافر وين جو موٽرسائيڪل کي زوردار ٽڪر پيءُ معصوم پٽ سميت سخت زخمي مورو شهر جي وارڊ نمبر 2 جو رهواسي وسيم سولنگي ۽ سندس معصوم

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

## اڳوڻي صوبائي وزير حاجي حسن علي چانڊيو جي اغوا ڪيس ۾ اهم اڳڀرائي

پوليس جوابدار مظفر زرداري کي ٽٺي مان گرفتار ڪيو آهي پر ظاهر نه ڪيو: ذريعا

کيرو(ن ع)اڳوڻي صوبائي وزير ۽ مشهور زميندار حاجي حسن علي چانڊيو جي اغوا ڪيس ۾ نامزد مک جوابدار مظفر ولد

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

## ميهڙ ۾ خانگي ليبارٽري جي واش روم مان پورهيت نوجوان جو لاش هٿ

ڳوٺ ٻنڊو واسي علي مرتضيٰ ڪوسو مزدوري دوران واش روم ويو، دير ٿيڻ تي لاش مليو

وارثن جو دشمني کان انڪار، دل جو دورو پوڻ سبب موت جو خدشو ظاهر

ميهڙ (ن ع) ميهڙ لڳ ڳوٺ ٻنڊو جي رهواسي پورهيت نوجوان علي مرتضيٰ ڪوسو جو لاش خانگي ليبارٽري جي واش روم مان پراسرار حالت ۾ هٿ آيو اطلاع ملڻ تي ميهڙ پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش تحويل ۾ وٺي تعلقي اسپتال ميهڙ منتقل ڪيو فوتي نوجوان جي سئوٽ عبدالمجيد

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ڪراچي: پاڻي جي کوٽ سبب ماڻهو هڪ نلڪي تان پاڻي ڀري رهيا آهن

## پاڪستان ۽ جاپان جا لاڳاپا انتهائي سٺا ۽ دوستاڻا آهن: نفيسه شاهه جيلاني

جي جي بي جي تعاون سان پوڙهي بيل علائقن ۾ تعليم کي سڌاري لاءِ پراجيڪٽ شروع ڪيا آهن

پاڪستان ۽ جاپان جا لاڳاپا دوستاڻا آهن ۽ مستقبل ۾ وڌيڪ مضبوط ڪيو ويندو

گمبٽ (رپورٽ : مريد کاتوري ) گمبٽ پرسان درٻ ميهر شاهه جيلاني هائوس ۾ جاپان جي وفد ڪائونسل جنرل اف جاپان از

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

## سنڌ جي ورهاڱي کي ڪنهن به صورت ۾ قبول نه ڪنداسين: ڊاڪٽر مهرين ڀٽو

پيپلز پارٽي جو موقف سنڌ جي وحدت بابت واضح ۽ چٽو آهي

هنگورجا (رپورٽ : آفتاب پنهور) پاڪستان پيپلز پارٽي خيرپور ميرس جي ايم اين اي ۽ پ پ پ ليڊيز ونگ سنڌ جي صوبائي جنرل سيڪريٽري ڊاڪٽر مهرين ڀٽو چيو آهي ته سنڌ جي ورهاڱي کي ڪنهن به

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

## ڏگهڙي پرسان جمشيد لغاري تي مبينا قاتلاڻي حملي جو رخ تبديل

شروعاتي طور مڙس جي پاڻرن تي لڳايل الزام جاچ دوران نئون رخ سامهون آيو، پوليس

جنت لغاري کي تحويل ۾ وٺي جاچ، ٻن مبينا جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ڇاپن جو سلسلو جاري

ڏگهڙي(ن ع) ڏگهڙي پرسان ديهه 174 جي ڳوٺ اسماعيل شاهه ۾ هڪ شخص تي تيز ڌار اوزار سان مبينا قاتلاڻي حملي واري

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

## هنگورجا ۾ بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب نوجوان فوت، گهر ۾ قهرام

سبزي ۾ دڪان ڪوليندي 16 ورهين جو نوجوان اسد نظاماڻي ڪرنٽ لڳڻ سبب بيهوش ٿي ويو

نوجوان کي اسپتال منتقل ڪيو ويو جتي ڊاڪٽرن جي ڪوشش جي باوجود هو فوت ٿي ويو

هنگورجا (ن.ع) هنگورجا ۾ سيٺ نجم الدين وڏٽيوکو جي سبزي جي دڪان تي افسوس ناڪ واقعو پيش آيو جتي دڪان جو شٽر ڪوليندي بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب 16 ورهين جو نوجوان اسد علي پٽ ممتاز نظاماڻي بيهوش ٿي ويو ۽ نوجوان کي انتهائي نازڪ حالت ۾

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

هنگورجا: بجلي جو ڪرنٽ لڳڻ سبب فوت ٿيل ويل نوجوان جو لاش پيل آهي

## ٽنڊو محمد خان ۾ عورت جو تشدد ڪندڙ مڙس خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

ٽنڊو محمد خان (ڊ ر) ٽنڊو محمد خان ۾

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

## ٽنڊوآدم ۾ پ پ ضلعي سانگهڙ پاران شهيد مرتضيٰ ڀٽو جي 30 هين ورسي تقريب

تقريب ۾ علي حسن هنگورجو، جهانگير جوڻيجو، عمران ڏامراهه ۽ ٻين شرڪت ڪئي

شهيد مرتضيٰ ڀٽو جي جمهوري جدوجهد ۽ قربانين کي وساري نٿو سگهجي: پ پ اڳواڻ

ٽنڊوآدم ( ن ع ) پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي سانگهڙ جي صدر علي حسن هنگورجي جنرل سيڪريٽري جهانگير جوڻيجو ۽ اطلاعات سيڪريٽري عمران ڏامراهه شهيد مير مرتضيٰ ڀٽو جي 30هين ورسي جي موقعي تي ڪيڪ ڪٽي پيش ڪندي چيو آهي ته مير مرتضيٰ ڀٽو جي

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

## خيرپور ۾ اڳوڻي وڏي وزير سيد قائم علي شاهه جي 93هين سالگرهه جي تقريب

تقريب ۾ ڊاڪٽر نفيسه شاهه، سيد اسد علي شاهه، مظهر مگنهار ۽ ٻين شرڪت ڪئي

سيد قائم علي شاهه جي سياست جو محور هميشه عوام جي خدمت رهيو آهي: نفيسه

خيرپور(ڊ ر) پيپلزپارٽي جي سينيئر سياستدان ۽ سنڌ جي اڳوڻي وڏي وزير سيد قائم علي شاهه جي 93هين سالگرهه جي تقريب نجي شادي هال ۾ ڪوٺائي وئي، جنهن ۾ پيپلزپارٽي جي ايم اين اي ڊاڪٽر نفيسه شاهه، اڳوڻي صوبائي وزير سيد اسد علي شاهه، اڳوڻي پوليٽيڪل سيڪريٽري

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

## گمبٽ ۾ عورت کان پرس ڦرڻ جو ايس ايس پي جي نوٽيس بعد جوبدار گرفتار

سوشل ميڊيا تي وائرل ٿيل وڊيو تي نوٽيس وٺندي جوبدار کي گرفتار جو حڪم ڪيو

پوليس الزام هيٺ قاصر پٽ غلام قاسم جويو کي گرفتار ڪري جاچ شروع ڪري ڏني

گمبٽ (ت.ر) گمبٽ ۾ عورت کان پرس ڦرڻ واري واقعي جو ايس ايس پي خيرپور ميرس جي نوٽيس بعد جوبدار گرفتار سوشل ميڊيا تي وائرل ٿيل وڊيو جو ايس ايس پي خيرپور ميرس امير سعود مگسي سختي

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

گمبٽ: عورت کان پرس کسڻ وارو جوبدار لاڪپ ۾ بند آهي

## صحافي عبداش پنهور جو مڙهه اباڻي ڳوٺ دوڙ ۾ مٽي ماءُ حوالي، سياسي سماجي اڳواڻن جي شرڪت

حيدرآباد( اسٽاف رپورٽ)نامياري صحافي هاري پورهيت ۽شاگرد اڳواڻ عبداش پنهور جي مڙهه کي مٽي ماءُ حوالي ڪيو ويو سنڌهاري ڪاميٽي پاران 3ڏينهن سوڳ جواعلان ڪيو ويو جنازي نماز ۾ سنڌهاري

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ملتان: هاريڻيون فصل لوڙهي رهيون آهن

# ٽنڊو محمد خان ۾ پسند جي شادي جو معاملو، 20 ورهين جو نوجوان فائرنگ ۾ قتل

پي ايس او پمپ وٽ موٽرسائيڪلن سوار هٿياربندن جي فائرنگ اظهر ڪوسو مارجي ويو

مقتول جي مامي جو پسند جي شادي واري معاملي تان قتل جو الزام، جوابدارن کي سڃاڻڻ جي دعويٰ

پوليس پاران مختلف رخن کان جاچ ۽ جوابدارن جي گرفتاري لاءِ ڪارروائي جاري، واقعي جو ڪيس داخل نه ٿيو

ٽنڊو محمد خان(ع ر) ٽنڊو محمد خان شهر جي ماتلي روڊ تي لڳ پي ايس او پمپ وٽ نامعلوم هٿياربندن جي مبينا فائرنگ ۾ 20 ورهين جو نوجوان اظهر ڪوسو موقعي تي مارجي ويو جڏهن ته سائنس گڏ سندس

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: پسند جي شادي ڪندڙ نوجوان جو لاش پيل آهي

## گمبٽ واسي پورهيت نئون آباد ۾ پراسرار طور فوت، وارثن پاران قتل جو الزام

ڪڪڙين جي فارم تان 35 ورهين جي مراد پٽ امير خاصخيلي جو لاش هٿ آيو

اطلاع تي پوليس لاش ڪنڌڪوٽ اسپتال منتقل ڪيو، وارثن پاران قتل جو الزام، انصاف جو مطالبو

گمبٽ (ت.ر) نئون آباد ۾ ڪڪڙين جي فارم تي ڪم ڪندڙ پورهيت نوجوان پراسرار طور فوت وارثن پاران قتل جو شڪ اسپتال منتقل رپورٽ موجب نئون آباد ۾ ڪڪڙين جي فارم تي ڪم ڪندڙ ڳوٺ ابراهيم خاصخيلي واسي 35 ورهين جو نوجوان مراد پٽ امير خاصخيلي پراسرار طور

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ايس ٽي پي پاران احتجاج ڪيو پيو وڃي

## گولاڙچي ۾ مطالبن جي مڃتا لاءِ ايس ٽي پي جي بک هڙتالي ڪيمپ قائم

گولاڙچي (ت ر) تعلقه اسپتال گولاڙچي ۾ صحت جون بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ، بدين ۾ دل جي اسپتال قائم ڪرڻ ۽ منشيات جي خاتمي سميت مختلف مطالبن جي مڃتا لاءِ سنڌ ترقي پسند پارٽي (ايس ٽي پي) جي اڳواڻن ۽ ڪارڪنن پاران گولاڙچي ۾ بک هڙتالي

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

# ڪوئلي جي کاڻ جي مالڪن جو سيلز ٽئڪس قانون تي عملدرآمد ۽ ڊجيٽل انوائسنگ يقيني بڻائڻ تي اتفاق

آر ٽي او حيدرآباد ۽ آل پاڪستان مائين اونرز ايسوسيئيشن وچ ۾ اجلاس دوران ٽئڪس ادائيگي بابت اتفاق ڪيو ويو

مقامي ڪوئلي تي 700 رپيا في ميٽرڪ ٽن يا 18 سيڪڙو ايڊ ويلورم، جيڪو وڌيڪ هجي، ان حساب سان سيلز ٽئڪس لاڳو ٿيڻ جي وضاحت

مائين اونرز کي ايف بي آر سان ڊجيٽل انوائسنگ نظام جو انضمام ۽ اڻ رجسٽرڊ ادارن جي رجسٽريشن مڪمل ڪرڻ جي هدايت

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) چيف ڪمشنر انلينڊ ريوينيو ريجنل ٽئڪس آفيس (RTO)حيدرآباد جناب سجاد اڪبر خان ۽ آل پاڪستان مائين اونرز ايسوسيئيشن جي جنرل سيڪريٽري جناب نڪيب الرحمان وچ ۾ ٿيل اجلاسن جي سلسلي ۾ آل پاڪستان مائين اونرز ايسوسيئيشن جي ميمبرن سيلز ٽئڪس ايڪٽ 1990ع جي ۽ دفعن تي مڪمل عملدرآمد يقيني بڻائڻ تي اتفاق ڪيو آهي ان سلسلي ۾ مقامي طور تيار ٿيل ڪوئلي تي لاڳو قانون موجب

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

## سکر ۾ ڌاڙيلن سان مقابلي ۾ شهيد اهلڪار اڪرم چاچڙ جي سرڪاري اعزاز سان تدفين

جنازي نماز ۾ پوليس، رينجرز جي آفيسرن ۽ جوانن سميت علائقي واسين شرڪت ڪئي

محمد اڪرم چاچڙ بهادر ۽ فرض شناس جوان هو، سندس شهادت تي فخر آهي: ايس ايس پي

گهوٽڪي(ن ع) گڏريل رات سکر جي اباد ٿاڻي جي حد ۾ ڌوهارين سان پوليس مقابلي دوران شهيد ٿيل عاديلپور پرسان ڳوٺ دڙي چاچڙ واسي پوليس اهلڪار محمد اڪرم چاچڙ جي جنازي نماز سندس اباڻي ڳوٺ دڙي چاچڙ ۾ ادا ڪئي وئي جنهن ۾ پوليس، رينجرز جي آفيسرن ۽

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ: فوتي شخص جو لاش ايمبولينس ۾ پيل آهي

# ڪراچي ۾ وحدت سنڌ ريلي، نئون صوبو يا انتظامي يونٽ ڪنهن به صورت قبول نه ڪنداسين: زين شاهه

وسيلن، زمين ۽ ڊيلٽا تي قبضن خلاف جدوجهد جاري رکنداسين، سمورين برادرين کي گڏ ٿيڻ گهرجي

ناجائز چونڊن وسيلي وسيلن تي قبضو ڪيو پيو وڃي، نااهل حڪمرانن کان نجات چاهيون ٿا

ايس يو پي طرفان27 سيپٽمبر تي دريائن جو عالمي ڏينهن "سنڌ سان وچن جي ڏينهن" طور ملهائڻ جو اعلان

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي اهتمام هيٺ ماروڙا ڳوٺ کان سچل ڳوٺ جي ٽي-3 آخري اسٽاپ ڪراچي تائين وحدتِ سنڌ ريلي ڪڍي وئي، جنهن ۾ سنڌ

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

## نوجوانن کي رانديون جون سهولتون فراهم ڪرڻ وقت جي ضرورت آهي: منور مهيسر

ٺري ميرواهه(ن ع) تعليمي ماهر استاد صوفي قربان علي خاصخيلي جي ياد ۾ منعقد ڪرايل نائيٽ ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ جو

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

ٺري ميرواهه: نائيٽ ڪرڪيٽ ٽورنامينٽ جي تقريب ۾ رهواسي شريڪ آهن

## سڪرنڊ ۾ سعيد آباد واسي نوجوان جو ساهرن ۽ ٻاڏرن جي زيادتين خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

سڪرنڊ(ن ع)پان سعيد آباد ضلع دادو جي ڳوٺ سائين حسن شاهه جي رهواسي منير ولد غلام مصطفيٰ خاصخيلي سڪرنڊ پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي ٻڌايو آهي ته هن چار مهينا اڳ نوابشاهه سيشن ڪورٽ ۾ سميرا روڊراڻي ولد محمد ادريس سان سندس مرضي موجب نڪاح ڪيو هو جڏهن ته ڪجهه ڏينهن اڳ سيد

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

THE SHAIKH AYAZ UNIVERSITY SHIKARPUR

REVIVAL OF EDUCATIONAL GLORY OF SHIKARPUR

ADMISSIONS 2027

BS-Programs
1st Year & 3rd Year (5th Semester)

- Bachelor of Business Administration
- Bachelor of Education (Hons.)
- BS-Commerce
- BS-Computer Science
- BS-Information Technology
- BS-English Language & Literature
- BS-Mathematics

Salient Features
Scholarships available

1 Vice Chancellor Merit-based Scholarship
2 Sindh Education Endowment Fund Scholarship
3 Pakistan Bait-ul-Maal Scholarship
4 Memon Scholarship
5 Prime Minister's Laptop Scheme

CAMPUS FACILITIES

1 Modern Campus equiped with Multi Media
2 Fast Wi-Fi Service
3 Fully Equiped Computer Labs
4 Smart Classrooms in each Department
5 Central, Seminar, Digital Library
6 Safe & Secure Transport Facility

Eligibility Criteria

(a) For applying in BS-Program 1st Year (1st semester) candidates must have completed their Intermediate examinations in year (2023-2026) with 50% marks in the relevant discipline will be eligible.

(b) For applying in BS-Program 3rd Year (5th semester) candidates must have completed their Associate Degree (AD) in year (2022-2025) in the relevant discipline will be eligible.

(c) For detailed eligibility criteria of all degree programs offered, admission rules and regulations, please download the prospectus from www.saus.edu.pk.

How to Apply

Applicants are required to register and submit their applications online through the University Admission Portal https://admissions.saus.edu.pk

After submitting the application:
- Print the prescribed fee challan
- Deposit the required fee at the nearest UBL branch
- Upload the duly paid challan through the Admission Portal

NOTE:
For assistance and guidance regarding the admission process, applicants may visit the Admission Facilitation Center established at the Admin Block, Shaikh Ayaz University, Shikarpur during office hours

Important Dates

| | |
|---|---|
| Last Date to Apply: | Oct: 10, 2026 |
| Admission Test: | Nov: 07, 2026 |
| Result Announcement | Nov: 09, 2026 |
| First Merit List: | Nov: 11, 2026 |
| Commencement of Classes: | Jan: 04, 2027 |

Scan to Apply

FOR CONTACT & QUERIES:

Rafique Ahmed Khoso
Registrar, TSAU, Shikarpur.
0726-512048

Hamadullah Qureshi
Incharge Admission Cell
0342-3588854

Email: admissions@saus.edu.pk
0336-2424288 / 0726-920367

Website: www.saus.edu.pk

UNIVERSITY ADDRESS:
The Shaikh Ayaz University, Sukkur Road Shikarpur

Pid (H) 80/26



هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي.